

รายงานผลการตรวจสอบและ
ประเมินผลภาคราชการ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ครั้งที่ ๒)

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ครั้งที่ ๒)

ของ

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑
๒. ข้อมูลพื้นฐานของกระทรวง	๑
๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ	๑
๒.๒ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์	๑
๒.๓ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๓
๓. ผลงานเด่นที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๓
๔. ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลจากห้วงเวลาปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๕๙ และระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๙
๕. แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ	๑๕
๕.๑ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร	๑๗
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๑๘
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน	๒๑
ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๒๖
ส่วนที่ ๔ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ	๔๒
๕.๒ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์	๔๖
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๔๗
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน	๔๙
ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๖๔
ส่วนที่ ๔ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ	๗๕
๕.๓ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	๗๗
ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร	๗๘
ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน	๘๔
ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๙๑
ส่วนที่ ๔ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ	๑๑๕
๖. อื่น ๆ	๑๒๑
๗. การลงนามรับรองรายงาน	๑๒๒
๘. ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร	
ภาคผนวก ข : แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์	
ภาคผนวก ค : แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ	
๙. บรรณานุกรม	

รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ครั้งที่ ๒)
ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวง

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. ข้อมูลพื้นฐานของกระทรวง

๒.๑ วิสัยทัศน์ พันธกิจ

๒.๑.๑ วิสัยทัศน์

ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน

๒.๑.๒ พันธกิจ

- พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดห่วงโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒.๒ เป้าประสงค์ ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๒.๑ เป้าประสงค์

- เพื่อสร้างความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้
- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ให้ตอบสนองความต้องการของตลาด
- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัว และสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศได้

๒.๒.๒ เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาท ต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔
- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

๒.๒.๓ ตัวชี้วัด

- ๑) ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- ๒) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- ๓) GDP ภาคเกษตร
- ๔) จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ๕) ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ๑.๑) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๑.๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ๑.๓) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- ๑.๔) พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรรมมืออาชีพ
- ๑.๕) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ๒.๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ๒.๒) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- ๒.๓) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- ๒.๔) จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- ๒.๕) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- ๒.๖) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- ๒.๗) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ๒.๘) ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม

- ๓.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- ๓.๒) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ๓.๓) ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ๔.๑) พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ๔.๒) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๔.๓) บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- ๔.๔) บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- ๔.๕) สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- ๕.๑) พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ๕.๒) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๓ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (จำนวน ๑๕ ส่วนราชการ) ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๘๗,๐๐๖.๙๑ ล้านบาท ทุกแผนงาน/โครงการ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ เบิกจ่ายจริง จำนวน ๗๘,๒๗๙.๖๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๙๗ ประกอบด้วย รายจ่ายประจำ จำนวน ๔๑,๕๖๒.๑๓ ล้านบาท เบิกจ่าย จำนวน ๔๐,๒๑๔.๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๗๖ และรายจ่ายลงทุน จำนวน ๔๕,๕๐๔.๗๘ ล้านบาท เบิกจ่ายจำนวน ๓๘,๐๖๕.๔๑ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๖๕ (ข้อมูลจากระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์, กรมบัญชีกลาง)

๓. ผลงานเด่นที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดให้เป็น “ปีแห่งการยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน” มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งด้านสังคม มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น ตลอดทั้งมีความภูมิใจในอาชีพเกษตรกร โดยได้เร่งรัดการขับเคลื่อนนโยบายด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญ โดยมีผลการดำเนินงานสามารถสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ งานสำคัญเร่งด่วน

การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU)

ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาพร้อมกับศูนย์บัญชาการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ศปมผ.) ตามมติคณะรัฐมนตรีแห่งสหภาพยุโรป ได้แก่ ๑) การดำเนินการรองรับกฎระเบียบ IUU ๒) การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ๓) การร่วมมือกับต่างประเทศ ๔) การเสริมสร้างความรู้ตามแนวทางปฏิบัติการใช้แรงงานที่ดีและต่อต้านการค้ามนุษย์ และ ๕) การส่งเสริมสหกรณ์สนับสนุนให้สมาชิกไม่ทำการประมง IUU ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้เป็นการยืนยันในสินค้าประมงที่ส่งออกของประเทศไทยมิได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย โดยได้มีการออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำ จำนวน ๔,๙๖๖ ฉบับ ตรวจสอบด้านระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) โรงงานแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำ จำนวน ๑๘๐ โรง มีการออกตรวจเฝ้าระวังการทำประมงในทะเล ๓๙๔ ครั้ง มีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาวะทรัพยากรและทำประมงเพื่อใช้ประกอบการประเมินศักยภาพการผลิตของเรือประมง จำนวน ๑,๘๑๐ ลำ มีการดำเนินการเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลง ๒ ภาคี คือมหาสมุทรอินเดียตอนใต้ (SIOFA) และ UN Fish Stock (UNFSA) มีจัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับตลอดสายการผลิต ทั้งวัตถุดิบในประเทศและนำเข้าและตรวจสอบรายละเอียดพร้อมจัดทำอัตลักษณ์เรือประมงพาณิชย์และเรือสนับสนุนการประมง รวมทั้งดำเนินการลงนามแถลงการณ์ร่วมในการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งอาณาจักรไทย และกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงแห่งประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงเจตนารมณ์ของทั้งสองประเทศที่จะร่วมกันต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งร่วมมือและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาประมงที่ผิดกฎหมายระหว่างกัน

๓.๒ งานที่ดำเนินการต่อเนื่อง

๓.๒.๑ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก. ๘๘๒ ศูนย์)

เป็นการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสร้างแหล่งการเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้

และสร้างเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ให้มีการเชื่อมโยงการผลิตสินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิต และการตลาด มีเป้าหมายอำเภอละ ๑ ศูนย์ รวมทั้งประเทศ ๘๘๒ ศูนย์

การดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้จัดส่งแผนปฏิบัติการบูรณาการขับเคลื่อน ศพก. ให้ครบทุกจังหวัด ประกอบด้วย แผนราย ศพก. แผน SC รายปี และแผน SC รายเดือน รวมทั้งได้มีการประเมินศักยภาพเพื่อจัดลำดับชั้น ศพก. และวางแผนพัฒนา ศพก. ใน ๔ ประเด็น คือ สภาพศูนย์เรียนรู้ ๑. เกษตรกรต้นแบบ การบริหารจัดการ/แนวทางการพัฒนา และการเชื่อมโยงเครือข่าย สรุปผลการประเมินได้ ๓ ระดับ ประกอบด้วย

ระดับ A	๔๗๐ ศูนย์	คิดเป็นร้อยละ	๕๓.๒๙
ระดับ B	๔๐๑ ศูนย์	คิดเป็นร้อยละ	๔๕.๔๖
ระดับ C	๑๑ ศูนย์	คิดเป็นร้อยละ	๑.๒๕

โดยมีแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับ ศพก. ให้เข้าสู่กลุ่มระดับ A ดังนี้

- กลุ่มระดับ B ดำเนินการเพิ่มศูนย์เครือข่ายให้ครอบคลุมกิจกรรมการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่และพัฒนาสภาพความพร้อมของ ศพก. เช่น การพัฒนาฐานเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์พร้อมให้เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้

- กลุ่มระดับ C ดำเนินการเพิ่มศูนย์เครือข่ายให้ครอบคลุมกิจกรรมการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ พัฒนาสภาพความพร้อมของ ศพก. เช่น การพัฒนาฐานเรียนรู้/แปลงเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์พร้อมให้เกษตรกรเข้ามาเรียนรู้ และปรับปรุงการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดทำข้อมูลประจำศูนย์ให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์

๓.๒.๒ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri – Map)

เป็นแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ โดยการบูรณาการข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรจากทุกหน่วยงานในสังกัด สำหรับใช้เป็นเครื่องมือบริหารจัดการในด้านการเกษตรไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทุกพื้นที่ มีการปรับข้อมูลให้ทันสมัย และพัฒนาเพิ่มความสะดวกการใช้งาน ประกอบด้วย ข้อมูลด้านการเกษตรและด้านการพาณิชย์ ปัจจัยการผลิต เป็นต้น ซึ่งสามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว พร้อมทั้งได้ดำเนินการสนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิต ซึ่งมีเป้าหมายการดำเนินการ จำนวน ๑๕๗,๓๖๓ ไร่ (จากการปรับปรุงแผนเดิม ๓๐๐,๐๐๐ ไร่) ดังนี้

๑) ปรับเปลี่ยนเป็นอ้อยโรงงาน เป้าหมาย ๗๘,๖๘๔ ไร่ จำนวน ๓๑ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๘๑,๙๒๕ ไร่

๒) ปรับเปลี่ยนเป็นปศุสัตว์/พืชอาหารสัตว์ เป้าหมาย ๓๒,๕๕๘ ไร่ จำนวน ๔๕ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๕,๑๘๗ ไร่

๓) ปรับเปลี่ยนเป็นประมง เป้าหมาย ๒,๑๖๒ ไร่ จำนวน ๒๒ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑,๗๘๘ ไร่

๔) ปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรผสมผสาน เป้าหมาย ๓๔,๘๘๐ ไร่ จำนวน ๔๔ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๘,๔๘๖ ไร่

๕) ปรับเปลี่ยนเป็นมันสำปะหลัง เป้าหมาย ๓,๕๕๐ ไร่ จำนวน ๕ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒,๔๓๙ ไร่

๖) ปรับเปลี่ยนเป็นปาล์มน้ำมัน เป้าหมาย ๕,๒๑๙ ไร่ จำนวน ๑๑ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๕,๒๑๙ ไร่

๗) ปรับเปลี่ยนเป็นหม่อน เป้าหมาย ๓๑๐ ไร่ จำนวน ๒ จังหวัด ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔๖๒ ไร่

รวมทั้งได้มีการจัดทำ Agri – Map Mobile โดยสามารถใช้งานผ่านสมาร์ทโฟน (Smart Phone) เพื่อให้ประชาชนหรือเกษตรกร สามารถเข้าถึงข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศได้ในทุกที่ และทุกเวลา

๓.๒.๓ การส่งเสริมระบบการทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เป็นแนวคิดที่ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการร่วมกันทั้งด้านการผลิตด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี และด้านการตลาดทำให้เกิดระบบเศรษฐกิจขนาดใหญ่ โดยมีผู้จัดการแปลงทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร ด้วยการประหยัดจากการขยายขนาดการผลิต (Economy of Scale)

๒) เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองของเกษตรกรจากการบริหารจัดการร่วมกัน ตลอดกระบวนการผลิตและโซ่อุปทาน ตั้งแต่การจัดการปัจจัยการผลิตการแปรรูปเพิ่มมูลค่า และการขายผลผลิต

๓) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยการควบคุมคุณภาพมาตรฐานสินค้า และเชื่อมโยงการตลาด

โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นแปลงใหม่ จำนวน ๖๐๐ แปลง ซึ่งพิจารณาจากโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ที่ยังไม่มีแปลงใหญ่เป็นลำดับความสำคัญแรก และแปลงที่แต่ละหน่วยงานได้ดำเนินการเป็นแปลงเตรียมความพร้อมตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีผลการดำเนินการ ดังนี้

(๑) พื้นที่แปลงใหญ่ที่ได้รับการรับรอง จำนวน ๑,๕๔๑ แปลง จำนวน ๑๐ ประเภท และ ๖๗ ชนิดสินค้า มีพื้นที่ ๑.๖๐ ล้านไร่ เกษตรกร จำนวน ๑๒๘,๓๗๙ ราย มีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานเสร็จเรียบร้อยแล้ว และในส่วนของแผนปฏิบัติงานรายแปลงแล้วเสร็จ ๒๔๔ แปลง พัฒนาผู้จัดการแปลงเพิ่ม ๓๓๒ คน พัฒนาเจ้าหน้าที่เพื่อทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงแก่เกษตรกรในการจัดทำแผนธุรกิจ ๓๐๐ คน

มีการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต จำนวน ๓๐,๔๐๔ ราย มีการพัฒนาระบบการจัดเก็บแผนการผลิตรายครัวเรือน จำนวน ๘๕,๕๒๐ ราย มีการเชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดและจัดทำแผนการตลาด จำนวน ๔๑๗ แปลง มีสมาชิกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๓๒,๓๕๔ ราย เกษตรอินทรีย์ ๕,๔๖๓ ราย และ RSPO จำนวน ๑,๓๕๕ ราย รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในแปลง ๕ แปลง

(๒) กรมวิชาการเกษตรร่วมดำเนินการโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวน ๑๒๖ แปลงครอบคลุมพื้นที่ ๕๕ จังหวัด ภายใต้กิจกรรมต่างๆ โดยอบรมเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / เกษตรกร ผู้นำ จำนวน ๑๙ หลักสูตร มีจำนวนผู้เข้าร่วม จำนวน ๓,๖๖๒ ราย มีการจัดทำแปลงต้นแบบ/แปลงสาธิตการใช้เครื่องจักรกล ๒,๑๐๕ ไร่ ผลิตเครื่องจักรกลเกษตรและกระจายสู่พื้นที่แปลงใหญ่ ๑๓ จังหวัด มีการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืช GAP ๔,๔๑๒ แปลง มีการตรวจร้านค้าปัจจัยการผลิต ๑๖,๓๒๘ ร้านค้า และการเตือนภัยการผลิตพืชทุกสัปดาห์

(๓) การเตรียมการจัดทำข้อมูลพื้นฐานสมาชิกแปลงใหญ่ ได้มีการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในการดำเนินงาน และถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้จัดการแปลง ซึ่งสามารถทำให้เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ ใน ๓๓ ชนิดสินค้า มีรายได้เพิ่มขึ้น ๕,๑๔๗ ล้านบาท จากการเพิ่มของผลผลิต ๓,๖๐๗ ล้านบาท และจากการลดต้นทุน ๑,๕๔๐ ล้านบาท โดยพิจารณาจาก (๑) Agri Map (๒) แหล่งน้ำใน

การผลิต และ (๓) การมีกลุ่มองค์กรวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์ที่รวมกลุ่มอยู่แล้วและมีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ

(๔) ด้านการรับรองมาตรฐานได้มีการติดตามโครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าข้าวสาร Q ทั้งระบบครบวงจร โดยมีการร่วมหารือเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริง และมีการจัดสัมมนาให้ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร อาทิเช่น การเตรียมความพร้อมสู่มาตรฐานบังคับหลักปฏิบัติสำหรับการผลิตเชื้อเห็ด การยกระดับแหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ณ จังหวัดพัทลุง การฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาการปลูกถั่วลิสงตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร (มกษ. ๙๐๐๑-๒๕๕๖) และ GAP ถั่วลิสง (มกษ.๔๙๐๐-๒๕๕๓) และการฝึกอบรมหลักสูตรการเตรียมความพร้อมของเกษตรกรเพื่อตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร เป็นต้น

๓.๒.๔ การพัฒนาการเกษตรอินทรีย์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป้าหมายจำนวน ๖๐๐,๐๐๐ ไร่ เมื่อสิ้นสุดแผน และได้มีการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในแปลงใหญ่ จำนวน ๕ จังหวัด เพื่อขอรับรองมาตรฐาน ได้แก่ จังหวัดยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดพังงา และจังหวัดนราธิวาส รวมทั้งได้มีการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และสร้างตราสัญลักษณ์

๓.๒.๕ แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร เป็นแผนบูรณาการหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร GISTDA สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย สมาคมค้าข้าวไทย สมาคมผู้ประกอบการข้าวถุงไทย สมาคมโรงสีข้าวไทย สมาคมชาวนา สมาคมรถเกี่ยว และชาวนาใหม่ เพื่อจัดทำแผนการผลิตและตลาดข้าวครบวงจร

การดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการจัดทำแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรต่อเนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยแบ่งออกเป็น ๕ ส่วน ๒๒ แผนงาน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ช่วงกำหนดอุปสงค์/อุปทาน จำนวน ๑ แผนงาน

ส่วนที่ ๒ ช่วงการผลิต จำนวน ๘ แผนงาน

ส่วนที่ ๓ ช่วงเก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว จำนวน ๒ แผนงาน

ส่วนที่ ๔ ช่วงการตลาดในประเทศ จำนวน ๘ แผนงาน

ส่วนที่ ๕ ช่วงการตลาดต่างประเทศ จำนวน ๓ แผนงาน

รวมทั้งได้จัดทำโครงการรองรับจำนวน ๖ โครงการ แบ่งเป็น

๑) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของผลผลิตข้าว จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

- โครงการส่งเสริมการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวหอมมะลิคุณภาพดี

- โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบนาแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่หลักเกณฑ์ใหม่)

และโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

- โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์

๒) ด้านสร้างความสมดุลอุปสงค์ อุปทาน จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

- การปลูกพืชหลากหลาย

- การปลูกพืชอาหารทดแทนนาข้าว

- การปลูกพืชปุ๋ยสด

๓.๒.๖ โครงการยกระดับสหกรณ์ให้เข้มแข็ง

ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่ต้องการพัฒนาสหกรณ์ให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพในบทบาทหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกร จึงได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ร่วมกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ กำหนดเกณฑ์การจัดระดับสหกรณ์ และประเมินสถานภาพสหกรณ์เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสหกรณ์ตามสถานภาพ รวมทั้งขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามนโยบาย

ซึ่งในการดำเนินการภายใต้นโยบายดังกล่าวฯ ได้แบ่งระดับของสหกรณ์ออก เป็น ๔ ชั้น ดังนี้

๑) สหกรณ์ชั้น ๑ (Class ๑) เป็นสหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้มากกว่าร้อยละ ๗๐ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับมาตรฐานขึ้นไป มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในที่ดีดีมาก และไม่มีข้อบกพร่องจากการดำเนินงาน

๒) สหกรณ์ชั้น ๒ (Class ๒) เป็นสหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับพอใช้มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในในระดับพอใช้ หรือสหกรณ์ที่เคยเกิดข้อบกพร่องแต่ได้รับการแก้ไขแล้ว

๓) สหกรณ์ชั้น ๓ (Class ๓) เป็นสหกรณ์ที่มีความสามารถในการบริการสมาชิกได้ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และมีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต้องปรับปรุงและมีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในต้องปรับปรุงหรือไม่มีระบบการควบคุมภายใน หรือเป็นสหกรณ์ที่เกิดข้อบกพร่องซึ่งยังแก้ไขไม่แล้วเสร็จ

๔) สหกรณ์ชั้น ๔ (Class ๔) เป็นสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์ส่งเลิกกิจการแล้วอยู่ในระหว่างการชำระบัญชี

สำหรับเป้าหมายของการยกระดับชั้นสหกรณ์ในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ คือ สหกรณ์ชั้น ๑ จำนวน ๔,๖๒๙ แห่ง สหกรณ์ชั้น ๒ จำนวน ๒,๑๗๓ แห่ง สหกรณ์ชั้น ๓ จำนวน ๓๔๐ แห่ง และสหกรณ์ชั้น ๔ ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้น รวมทั้งสิ้น ๗,๑๔๒ แห่ง โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) การวิเคราะห์ข้อมูลจัดทำแผนการยกระดับและเข้าแนะนำส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน ๑,๘๓๗ แห่ง ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

(๒) การชำระบัญชีสหกรณ์ที่มีสถานะเลิก ๙๐๓ แห่ง ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๘๐ แห่ง

(๓) การอบรมหลักสูตรผู้ชำระบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมือใหม่ ๑๐๐ ราย ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๑๑ ราย

(๔) การอบรมหลักสูตรผู้ชำระบัญชีจะต้องร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรล้มละลาย ๒๐๐ ราย ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๐๗ ราย

(๕) การอบรมหลักสูตรผู้ตรวจการสหกรณ์ระดับพื้นฐาน ๕๐๐ ราย ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๕๐๓ ราย

๖) การอบรมหลักสูตรผู้ตรวจการสหกรณ์ระดับกลาง ๖๐๐ ราย ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓๙๙ ราย

๗) การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีแก่บุคลากรสหกรณ์ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒,๓๑๖ แห่ง

๘) การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๔,๐๓๘ ราย

๓.๒.๗ การจัดการที่ดินทำกินของ สปก.

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีแผนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงที่ดินที่ยึดคืนมาให้มีความพร้อม เพื่อส่งมอบให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จำนวนเนื้อที่ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ จัดที่ดินให้เกษตรกรผู้ยากไร้ในรูปแบบสหกรณ์การเกษตร โดยในระยะแรกจะดำเนินการจัดที่ดินในพื้นที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่ และสิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๐ จะสามารถจัดที่ดินให้เกษตรกรผู้ยากไร้ ที่เหลืออีก ๗๐,๐๐๐ ไร่ โดยใช้เงินงบประมาณ และเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๓.๒.๘ ระบบการส่งน้ำและกระจายน้ำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการดำเนินการจัดทำระบบส่งน้ำและกระจายน้ำที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และแผนยุทธศาสตร์บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙ รวมทั้งยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มีจุดเน้นเพื่อให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทานจะได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และมีการจัดกลุ่มผู้ใช้น้ำร่วมในการบริหารจัดการน้ำในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนเกษตรกรในการเพาะปลูกพืชให้มีน้ำใช้อย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งถ้าดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนกันยายน ๒๕๖๐ จะมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นจำนวน ๒.๓๗๑ ล้านไร่ และจะสามารถเพิ่มความจุในการกักเก็บน้ำได้ถึง ๑,๔๔๔.๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมทั้งเกษตรกรได้รับประโยชน์ จำนวน ๙๖๓,๓๔๕ ครัวเรือน และส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นมูลค่า ๖,๕๒๐.๒๕ ล้านบาทต่อปี

๓.๒.๙ การจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร/GDP

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินงานด้านการจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตร ดังนี้

- จัดทำมาตรฐานแล้วเสร็จสะสม ๒๗๐ เรื่อง มีมาตรฐานใหม่ที่สำคัญ เช่น ศูนย์รวบรวม น้ำนมดิบ ทูเรียนแช่เยือกแข็ง
- อยู่ระหว่างตรวจรับรองฟาร์ม ๘๐,๙๙๕ แปลง/ฟาร์ม และอยู่ระหว่างตรวจรับรองอีกกว่า ๑๗๐,๐๐๐ แปลง/ฟาร์ม คาดว่าทั้งปีได้ไม่น้อยกว่า ๒๕๐,๐๐๐ แปลง/ฟาร์ม รวมปริมาณผลผลิตที่ได้มาตรฐานไม่น้อยกว่า ๖๐๐,๐๐๐ ตัน
- สินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว กุ้ง ไข่ นม ผลไม้ (ลำไย) เป็นสินค้าที่มีการกำกับดูแลเรื่องมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และมีหลายสินค้าจะยกระดับมาตรฐานขึ้นอีก เช่น ข้าว ทูเรียนแช่เยือกแข็ง ซึ่งจะมีความเข้มงวดมาตรฐาน ๑๐๐ %
- มีการตรวจรับรองมาตรฐานผ้าไหมไทยตรานกยูงพระราชทาน ๔๗,๗๗๐ เมตร และมาตรฐานร้านค้าจำหน่ายผ้าไหมที่ได้มาตรฐาน Certified Thai Silk Shop จำนวน ๓๗ ร้าน

๓.๓ การเตรียมยุทธศาสตร์ชาติ/การออกกฎหมายใหม่

๓.๓.๑ การเตรียมยุทธศาสตร์ชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตร มั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๓.๓.๒ การออกกฎหมายใหม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการร่างกฎหมายใหม่เพื่อเป็นกฎหมายบังคับใช้เกี่ยวกับการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ได้แก่

- พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักเลขานุการองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐
- ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาข้าวและชาวนาแห่งชาติ
- ร่างพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร (ฉบับที่...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติควบคุมยาง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
- ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

๔. ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลจากห้วงเวลาปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙ และระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๑ รายงานความก้าวหน้าตามข้อเสนอแนะของมติคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (หนังสือคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ที่ นร (ค.ต.ป.) ๑๒๑๐/ว ๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐)

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรพิจารณามอบหมายให้ทุกกรมในสังกัดทบทวนและตรวจสอบการจัดทำพิกัดข้อมูลให้สอดคล้องกับพิกัดของกรมศุลกากร รวมทั้งสร้างความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ของแต่ละ	กรมปศุสัตว์ ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล National Single Window (NSW) กรมปศุสัตว์มีการดำเนินการ ๓ ระยะได้แก่

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
<p>กรมและผู้ประกอบการนำเข้า ส่งออก เพื่อให้มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีความถูกต้องแม่นยำ</p>	<p>๑. โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ระยะที่ ๑ ปี พ.ศ.๒๕๕๑ กรมปศุสัตว์ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับกรมศุลกากร ในการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลใบอนุญาตการนำเข้า-ส่งออกสินค้าปศุสัตว์ และได้ดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลใบอนุญาตฯ โดยมีพิกัดนำร่องจำนวน ๘ พิกัด</p> <p>๒. โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล ระยะที่ ๒ ปี พ.ศ.๒๕๕๗ สินค้าปศุสัตว์ที่กรมปศุสัตว์สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกระบวนการนำเข้า-ส่งออกผ่าน NSW ได้แก่</p> <p>๒.๑ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๑๓๕ พิกัด ได้ดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลใบอนุญาตนำสัตว์/ซากสัตว์เข้า นำผ่านและออกนอกราชอาณาจักร (ร.๗,๘,๙) จากกระบวนการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement) ของกรมปศุสัตว์ ไปยังกรมศุลกากรเพื่อออกใบขนสินค้า</p> <p>๒.๒ พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ.๒๕๕๘ จำนวน ๑๙ พิกัด (๓๐ ชนิดสินค้า) โดยจะเชื่อมโยงใบแจ้งการนำเข้าซึ่งอาหารสัตว์เข้ามาในราชอาณาจักร (น.ส.๔) และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นทางการ</p> <p>๒.๓ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๓๕, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๑ จำนวน ๑๐๖ พิกัด โดยจะเชื่อมโยงข้อมูลใบแจ้งข้อเท็จจริง เพื่อจัดทำใบขนสินค้ากับกรมศุลกากร ในการเชื่อมโยงข้อมูล</p> <p>๓. การพัฒนาระบบเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระยะที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๙ แบ่งเป็น ๒ โครงการ ได้แก่</p> <p>๓.๑ โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระบบ National Single Window (NSW) ระยะที่ ๓</p> <p>๓.๑.๑ พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓๐ พิกัด</p> <p>๓.๑.๒ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๑) พ.ศ.๒๕๓๕, (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ จำนวน ๑๐๖ พิกัด</p>

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
	<p>ได้ดำเนินการพัฒนาโครงการในส่วนใบแจ้งการนำเข้าอาหารสัตว์ (น.ส.๔) , ใบแจ้งการส่งออกอาหารสัตว์, ใบรับรองอาหารสัตว์ (Certificate of Health), หนังสือรับรองการขาย (Certificate of free sale), หนังสือรับรองการขาย/ส่งออก วัตถุอันตราย และ ใบแจ้งการนำเข้า/ส่งออกสารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ฯ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นทางการกระบวนการนำเข้า ส่งออกผ่านระบบ NSW เสร็จตามกรอบเวลา</p> <p>๓.๒ โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระบบ National Single Window (NSW) ระยะที่ ๓/๑ พิกัดที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลจำนวน ๑๗๕ พิกัด (สัตว์ ๑๑๗ พิกัด, ซากสัตว์ ๕๘ พิกัด) โดยมีพิกัดนำร่องในสินค้าที่ผ่านพิธีการศุลกากรแบบไร้เอกสาร จำนวน ๓๘ พิกัด ได้ดำเนินการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลใบอนุญาตนำเข้า/ซากสัตว์เข้า นำผ่านและออกนอกราชอาณาจักร (ร.๗,๘,๙) จาก ระบบการเคลื่อนย้ายสัตว์ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Movement) ของกรมศุลกากร ไปยังกรมศุลกากร เพื่อออกใบขนสินค้าและพัฒนาในส่วนของการตรวจร่วม และ e-Payment</p> <p>๔. ด้านกักสัตว์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านกักสัตว์ทั่วประเทศมีจำนวน ๕๘ ด้าน - ด้านกักสัตว์ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออกจำนวน ๓๑ ด้าน <p>ซึ่งด้าน ๓๑ ด้านได้ส่งข้อมูลใบอนุญาตการนำเข้าและส่งออก ผ่านระบบ NSW ไปยังกรมศุลกากรเพื่อออกใบขนสินค้า</p> <p>กรมประมง</p> <p>๑. การดำเนินการกำหนดพิกัดข้อมูลระบบ NSW หรือที่เรียกว่าพิกัดของต้องห้ามต้องกำจัด (Permission Good) เรียบร้อยแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๖๘๔ พิกัด โดยสามารถจำแนก ได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ๑.๑ พิกัดสัตว์น้ำ จำนวน ๕๗๓ พิกัด ๑.๒ พิกัดผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ จำนวน ๒๕ พิกัด ๑.๓ พิกัดวัตถุอันตราย จำนวน ๒๒ พิกัด ๑.๔ พิกัดสัตว์น้ำแปรรูป จำนวน ๖๑ พิกัด ๑.๕ พิกัดอาหารสัตว์น้ำ จำนวน ๓ พิกัด

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
	<p>๒. พิกัดวัตถุอันตราย พิกัดอาหารสัตว์น้ำ กรมศุลกากรมีการปรับเปลี่ยนพิกัดศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ ฉบับปี ๒๐๑๗ จึงต้องมีการกำหนดเพิ่มเติม</p> <p>๓. กรมประมงมีด่านชายแดนทั้งหมด ๑๗ ด่าน และมีการเชื่อมโยงข้อมูลภายใต้ระบบเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (National Single Window : NSW) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p> <p>กรมวิชาการเกษตร</p> <p>คณะทำงาน NSW ของกรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการทบทวนพิกัดและรหัสสถิติสินค้าที่อยู่ในข่ายควบคุมเป็นระยะซึ่งปัจจุบันได้พิจารณาปรับปรุงพิกัดสินค้าที่ควบคุมอยู่เดิม คือระบบศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ ปี ๒๐๑๒ ให้สอดคล้องกับระบบศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ ปี ๒๐๑๗</p>
<p>สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ควรรับเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการข้อมูลโดยมีมาตรฐานเดียวกันเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบ NSW โดยดำเนินการประสานและรวบรวมแผนการปฏิบัติงานเรื่องด้านของแต่ละหน่วยงาน/ด้าน เพื่อวางระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการข้อมูลของด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ทั่วประเทศและกรมต่างๆ อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกันเพื่อเชื่อมโยงกับระบบ NSW</p>	<p>กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดจ้างที่ปรึกษาในการวางระบบเชื่อมโยงข้อมูลและบริหารจัดการข้อมูลเรื่องด้านของทุกหน่วยงานให้มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบ NSW จำนวน ๒ โครงการ ดังนี้</p> <p>๑. โครงการพัฒนาระบบเชื่อมโยงการยื่นคำขอรับใบอนุญาต และการแจ้งการนำเข้า-ส่งออกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าเกษตรเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ระยะที่ ๓ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงระบบ TAS License โดยสามารถนำข้อมูลความเสี่ยงที่สร้างขึ้นไปใช้ในการกำหนดเงื่อนไขและระดับการเปิดตรวจสินค้าที่ด่านตรวจสอบสินค้าเกษตร และพัฒนาระบบที่อำนวยความสะดวกในการแจ้งนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ และระบบรายงานสำหรับผู้บริหาร เพื่อสามารถนำข้อมูลการนำเข้า-ส่งออก ไปใช้ประกอบการตัดสินใจกำหนดมาตรการกำกับดูแลสินค้ามาตรฐานบังคับที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังเป็นการเพิ่มช่องทางการชำระค่าธรรมเนียม (e-Payment) ใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก ร่วมกับธนาคารอย่างน้อยอีก ๓ ธนาคาร</p> <p>๒. โครงการพัฒนาส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการขออนุญาตและแจ้งการนำเข้า-</p>

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
	ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับและระบบการกำหนด การรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินโครงการรวมถึงการวิเคราะห์และออกแบบระบบเรียบร้อยแล้ว

๔.๒ รายงานความก้าวหน้าตามข้อเสนอแนะของมติคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ครั้งที่ ๑ และ ครั้งที่ ๒) (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๔๑๓๒ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
๑. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	
ให้ส่วนราชการเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานโครงการให้สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับจัดสรรงบประมาณ	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้สามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อได้รับจัดสรร โดยได้ร่วมประชุมกับคณะกรรมการบริหารและขับเคลื่อนงานตามนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐
๒. แผนงานบูรณาการด้านการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	
กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดควรเป็นเจ้าภาพในการจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชนแบบองค์รวมสำหรับแต่ละจังหวัดให้เชื่อมโยงกับแผนงานฯ ระดับประเทศ โดยคำนึงถึงความต้องการในการพัฒนาและศักยภาพ/ความพร้อมของแต่ละพื้นที่ เพื่อทดแทนการกำหนดโครงการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนแยกตามภารกิจของแต่ละกระทรวง ซึ่งอาจซ้ำซ้อนหรือไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย	- การกำหนดทิศทางการบูรณาการ การทำงาน รวมถึงการบูรณาการ และการจัดสรรงบประมาณระดับประเทศยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ประกอบกับการกำหนดทิศทางการบูรณาการมีหน่วยงานเจ้าภาพคือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งทำหน้าที่จัดทำข้อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และกำหนดทิศทางการทำงานร่วมกันต่างๆ ดังนั้น เพื่อให้การบูรณาการแผนงานบูรณาการด้านส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร มีความเห็นว่าควรแจ้งให้สำนักงบประมาณและหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการประชุมหารือกับผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดทิศทางการบูรณาการแผนงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม - การกำหนดกลุ่มเป้าหมายของโครงการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) โครงการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และโครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง

มติคณะรัฐมนตรี	ความก้าวหน้า
	<p>ผลิตภัณฑ์ (OTOP) มีความซ้ําซ้อนนั้น ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการโครงการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยเน้นพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เป็นผู้ประกอบการชุมชนในระดับที่สูงขึ้น และการดำเนินงานดังกล่าว ดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนที่ผ่านการพัฒนาบางส่วน ได้ส่งไปจำหน่ายเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์</p> <p>ในขณะที่โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) เป็นโครงการที่เน้นการทำการตลาดให้กับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และแบ่งผู้ผลิตสินค้าออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ๑) ผู้ผลิตรายเดียว ๒) ผู้ผลิตที่เป็น SME ๓) ผู้ผลิตที่เป็นกลุ่มชุมชนซึ่งส่วนหนึ่งเป็นวิสาหกิจชุมชน</p> <p>ดังนั้น การดำเนินงานระหว่าง ๒ โครงการอาจมีเป้าหมายการดำเนินงานที่เป็นวิสาหกิจชุมชนซ้ําซ้อนกัน แต่การดำเนินงานมีลักษณะแตกต่างกัน และสามารถสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกันได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนได้รับประโยชน์จากโครงการของรัฐมากขึ้น</p>

๕. แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ
รายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล
โครงการในกลุ่มประเภทที่ ๑ : แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ประกอบด้วย

๕.๑ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐
ลูกบาศก์เมตร

๕.๒ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

โครงการในกลุ่มประเภทที่ ๒ : แผนงานสำคัญตามที่ ค.ต.ป. กำหนด

ประกอบด้วย

๕.๓ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๕. แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ

รายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการประกอบด้วย ๓ แผนงาน/โครงการ ดังนี้

กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ : แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ

เป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ ซึ่ง ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เป็นผู้พิจารณา คัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ซึ่งจำแนกตามลักษณะการดำเนินงานเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะที่ ๑ เป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบายยุทธศาสตร์กระทรวงและจังหวัด โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องเชื่อมโยงของโครงการกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์กระทรวง และแผนงานที่สำคัญของกระทรวง โดยให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง พิจารณาคัดเลือกโครงการมาดำเนินการ อย่างน้อย ๑ โครงการ/กิจกรรม ซึ่ง ค.ต.ป. ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้คัดเลือก **โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร**

ลักษณะที่ ๒ เป็นการดำเนินงานภายใต้แผนบูรณาการตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ ระยะ ๒๐ ปี จำนวน ๒๕ แผนงาน โดยให้ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแผนงานบูรณาการ อย่างน้อยจำนวน ๑ แผนงาน ซึ่งได้คัดเลือกแผนงานบูรณาการ **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์** ซึ่งโครงการดังกล่าวฯ คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐบาล กลุ่มกระทรวง ด้านเศรษฐกิจ (อ.ค.ต.ป.) ได้คัดเลือกเพื่อให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐบาล กลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ จำนวน ๙ กระทรวง ดำเนินการติดตาม เนื่องจากเป็นโครงการที่รัฐบาลมีนโยบายให้เร่งรัดการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ซึ่งมีกระทรวงที่ได้รับงบประมาณแผนงาน/โครงการนี้ จำนวน ๘ กระทรวง ๑๗ หน่วยงาน ๔ รัฐวิสาหกิจ วงเงินงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๑๐๑,๕๐๑.๙๐ ล้านบาท โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับงบประมาณตามแผนงานบูรณาการ คือ แผนงาน/โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๒ : แผนงาน/โครงการ ตามที่ ค.ต.ป. กำหนด

เป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่ ค.ต.ป. เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกแผนงานให้ส่วนราชการดำเนินการ จำนวน ๑ แผนงาน โดยได้คัดเลือกแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหน่วยงานที่ได้รับเงินงบประมาณตามแผนงานดังกล่าวฯ จำนวน ๕ หน่วยงาน ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรับรองการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และโครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมวงเงินงบประมาณ ๑๙๕.๘๔ ล้านบาท

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล จำนวน ๓ แผนงาน/โครงการ ดังนี้

- ๑) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร
- ๒) แผนงานบูรณาการ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ๓) แผนงานบูรณาการ : การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๕.๑ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ไร่

๕.๑ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่อง โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดหาแหล่งน้ำให้กับเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานที่ต้องอาศัยน้ำฝน และน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติเป็นหลัก โดยเป็นรูปแบบของการขุดสระน้ำที่มีขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการสมทบค่าใช้จ่าย ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ เพื่อเป็นการกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และเป็นการสนับสนุนการทำเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนของเกษตรกรตามนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาในช่วงฤดูแล้ง

จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้เห็นชอบในหลักการโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งการดำเนินงานโครงการดังกล่าวฯ ต้องเป็นไปตามความสมัครใจ และความต้องการของเกษตรกร เพราะเกษตรกรจะต้องออกค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่ง นอกเหนือจากส่วนที่ทางการได้ให้การสนับสนุน ดังนั้น จึงให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้เกษตรกรได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการดังกล่าวฯ และจัดให้มีการฝึกอบรมแนวทางการทำการเกษตรที่เหมาะสม ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้เห็นชอบแผนการดำเนินการขุดสระน้ำที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และให้ดำเนินการระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๑) โดยมีเป้าหมายการดำเนินการปีละ ๑๐๐,๐๐๐ บ่อ ไปก่อนเมื่อดำเนินการในปีแรกแล้ว ให้มีการประเมินผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขทบทวนเป้าหมายการดำเนินการในปีต่อไป และให้ความเห็นของกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการด้วย และเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดิน จ้างเหมาผูกพันงบประมาณในการดำเนินการขุดสระน้ำขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บ่อ ภายใต้วงเงินงบประมาณ ๒,๖๙๔ ล้านบาท และให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำกับดูแลการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส เป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้

ซึ่งจากการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๙ ผลปรากฏว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมพัฒนาที่ดิน สามารถดำเนินการขุดสระน้ำได้ จำนวน ๓๗๔,๘๐๗ บ่อ สามารถกักเก็บน้ำได้ ๔๗๒.๒๕๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่/เกษตรกรได้รับประโยชน์ จำนวน ๗๔๙,๖๑๔ ไร่/๓๗๔,๘๐๗ ราย โดยการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๗๕๒.๔๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นกิจกรรมการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยมีเป้าหมายจำนวน ๔๔,๐๐๐ บ่อ และได้ดำเนินการขุดสระน้ำไปแล้ว จำนวน ๔๖,๘๘๘ บ่อ มีผลการใช้จ่ายงบประมาณ จำนวน ๗๐๐.๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๑๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐)

จากการลงพื้นที่ในการศึกษาดูงานของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สำหรับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามกลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ “โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร” ในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ ๑) พื้นที่ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร และ ๒) พื้นที่ตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และพื้นที่ตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย นั้น พบว่า การดำเนินงานภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในภาพรวมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตาม

เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการดำเนินการขุดสระน้ำให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตาม คู่มือการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการเตรียมความพร้อม เกษตรกร ได้แก่ การสำรวจและรวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำ การคัดเลือกเกษตรกร และการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ตลอดจนถึงขั้นตอนสุดท้าย คือ การขุดสระน้ำให้เกษตรกร แต่อย่างไรก็ตามยังมีข้อ คืบพบและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อค้นพบ

๑) เกษตรกรบางส่วนยังไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ และข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๒) เกษตรกรรายที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีข้อเสนอขอรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต แต่โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ไม่มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร

๓) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่กำหนดให้ ส่วนราชการต้องมีผลการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และเร่งรัดการเบิกจ่าย งบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ ส่งผลทำให้กรมพัฒนาที่ดิน ต้องเร่งรัดการดำเนินการขุดสระน้ำภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้แล้วเสร็จภายใน เดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาสำหรับการเพาะปลูกของในแต่ละ พื้นที่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต ทำให้เกษตรกรบางรายต้องสละสิทธิ์ เนื่องจากไม่สามารถให้นำเครื่องจักรกลเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ได้ จึงเป็นที่มาของการเปลี่ยนแปลงรายชื่อเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการฯ

๔) การกำหนดขนาดและรูปแบบของสระน้ำเป็นรูปแบบที่จำกัด และไม่เป็นไปตาม ความต้องการของเกษตรกรอย่างเท่าที่ควร รวมทั้งขาดกลไกการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดขั้นตอน ต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ของตนเอง และเกษตรกรบางรายมีความต้องการสระ น้ำที่มีขนาดใหญ่มากกว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร

๕) มีเกษตรกรบางส่วนนำระบบโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) มาใช้แทนพลังงานไฟฟ้าในการ นำน้ำจากสระน้ำมาใช้ประโยชน์เกี่ยวกับภาคการเกษตรในรูปแบบต่างๆ ทำให้เกษตรกรสามารถลดใช้พลังงาน รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

ข้อเสนอแนะ

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั้งในช่วงระยะเวลาก่อนเข้าร่วมโครงการ และภายหลังเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการ เพื่อเป็นการลดผลกระทบเชิงลบต่อเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน และกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ อีกทั้งยังเป็นการสร้างผลกระทบเชิงบวกอันจะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี และสามารถขยายผลโครงการไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ภายใต้รูปแบบเครือข่ายประชาชน และ/หรือเครือข่ายเกษตรกร แบบปากต่อปาก เช่น

๑.๑) ใช้กลไกในระดับพื้นที่ เช่น หมอдинอาสา ผู้ใหญ่บ้าน สนับสนุนการดำเนินการ ของเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินที่มีอยู่อย่างจำกัด ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และ เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้กับประชาชน

๑.๒) ควรมีการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมให้กับเกษตรกรร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่ เกี่ยวข้องในการกำหนดขนาด รูปแบบ และปริมาตรของสระน้ำให้มีความเหมาะสมกับลักษณะสภาพพื้นที่

๑.๓) ควรสร้างเครือข่ายประชาชน/เกษตรกร เพื่อการบริหารจัดการ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำให้มีความความยั่งยืน

๑.๔) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากพื้นที่บริเวณขอบบ่อ เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล พืชสมุนไพร เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และขยายผลโครงการเพื่อทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝกให้กับเกษตรกรเพื่อป้องกันการชะล้างการพังทลายบริเวณขอบบ่อ

๒) หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานดำเนินการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลัง และรวบรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตไว้เป็นฐานข้อมูล รวมถึงควรมีการจัดทำฐานข้อมูลของเกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงกับรายที่ได้ยื่นความจำนงขอขุดสระน้ำไว้เดิมแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการขุดได้ตามประเภทของเหตุผลที่ไม่สามารถขุดสระน้ำได้ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของหน่วยงานที่มีโครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิต นอกเหนือจากโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในระยะต่อไป

๓) สระน้ำที่ได้รับการขุดสระน้ำแล้วเสร็จหลายสระ มีการใช้ประโยชน์จากสระน้ำได้ไม่เต็มรูปแบบ จึงควรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ ในการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากที่ดินที่หลากหลายและพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง หรือเกษตรทฤษฎีใหม่ และนาระบบโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) มาใช้แทนพลังงานไฟฟ้าสำหรับการนำน้ำจากสระน้ำมาใช้ประโยชน์เกี่ยวภาคการเกษตรในรูปแบบต่างๆ ทำให้เกษตรกรสามารถลดใช้พลังงาน รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการให้กับเกษตรกรที่มีความสนใจศึกษาและมาปรับใช้ภายในพื้นที่ของตนเอง

๔) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐบาล กำหนดให้ส่วนราชการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ ควรมีข้อยกเว้นสำหรับโครงการที่ต้องเข้าดำเนินการก่อสร้างในพื้นที่ของเกษตรกร เช่น โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป็นต้น เพราะช่วงเวลาดังกล่าวฯ จะเป็นช่วงที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงทำให้เครื่องจักรกลเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ไม่ได้ ทำให้เกษตรกรบางรายที่มีความต้องการสระน้ำอย่างมาก ยอมเสียผลผลิตที่กำลังเก็บเกี่ยว และอาจมีเกษตรกรบางรายขอสละสิทธิ์เนื่องจากพื้นที่ยังไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต โดยระยะเวลาที่เหมาะสมของโครงการลักษณะดังกล่าวฯ ควรเป็นช่วงระยะเวลาที่เกษตรกรได้เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ซึ่งจะตรงในช่วงไตรมาสที่ ๒ ของปีงบประมาณ

๕) เกษตรกรหลายรายมีความต้องการสระน้ำที่มีขนาดใหญ่กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีนโยบายที่จะเพิ่มทางเลือกให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำที่มีขนาดใหญ่กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยควรเพิ่มขนาดรูปแบบออกเป็น ๓ - ๔ รูปแบบ เช่น มีปริมาตรในการจุน้ำประมาณ ๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และ ๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เป็นต้น และสำหรับสัดส่วนการจ่ายเงินสมทบของเกษตรกรก็ควรที่จะเพิ่มขึ้นจากเดิมตามขนาดของสระน้ำอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีทางเลือกที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงเกิดประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ และบรรลุเป้าหมายของโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน คือ เกษตรกรมีแหล่งกักเก็บน้ำได้อย่างเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์ แต่ทั้งนี้ควรคำนึงถึงกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการขุดดิน และถมดิน หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

๖) เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน หมอดินอาสา และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานควรให้ความสำคัญในการกำกับ ดูแล การขุดสระน้ำของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด และควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสระน้ำที่เกษตรกรได้ขุดสระไปแล้วร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน

๑. การคัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ : แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ เป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ โดยที่ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัดเป็นผู้พิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐราชการกำหนด

แผนงาน/โครงการลักษณะที่ ๑ เป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบายยุทธศาสตร์ กระทรวงและจังหวัด โดยให้ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด และ อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวงด้าน บริหารและส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง พิจารณาถึงความสอดคล้องเชื่อมโยง กับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์กระทรวงและจังหวัด และแผนงานโครงการที่สำคัญของ กระทรวง เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกโครงการมาดำเนินการ จำนวนอย่างน้อย ๑ โครงการ/กิจกรรม ภายใต้ หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมตามที่ ค.ต.ป. กำหนด ซึ่ง ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ได้คัดเลือก “โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร”

๒. รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๒.๑ หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นพื้นที่ในเขตชลประทาน และนอกเขต ชลประทานที่ได้รับการพัฒนาระบบชลประทานแล้ว แต่ยังมีพื้นที่บางส่วนที่มีปัญหาการขาดแคลนน้ำ และไม่มี น้ำเพื่อใช้สำหรับการเกษตรได้ตลอดทั้งปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าน้ำเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตร และ ระบบการผลิตทางการเกษตรอย่างมาก รวมทั้งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อด้านการอุปโภค และบริโภค ถึงแม้ว่า ในอดีตจนถึงปัจจุบันกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา ไปแล้วบางส่วน แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร จึงทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ “โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน”

๒.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขต ชลประทาน และในพื้นที่ที่ระบบส่งน้ำไปไม่ถึง โดยการขุดสระน้ำในไร่นาเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาขาดแคลนน้ำ เพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๒) เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร

๒.๓ ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนของการดำเนินงานตามโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน มีรายละเอียดของขั้นตอน ดังนี้

๑) ขั้นตอนเตรียมความพร้อมของเกษตรกร

๑.๑) สำรวจและรวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำ

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น และประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และหมอดินอาสา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจให้ความรู้กับเกษตรกร และสำรวจความต้องการของ เกษตรกรที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ ซึ่งเกษตรกรจะต้องกรอกรายละเอียดความต้องการ

ลงในใบสมัคร รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดสรรแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่จังหวัด ตามที่ได้รับมอบหมายพื้นที่รับผิดชอบในแต่ละอำเภอในจังหวัด โดยที่เงื่อนไขของการเข้าร่วมโครงการพื้นที่ในการขุดสระน้ำจะต้องเป็นพื้นที่ที่ทำการเกษตรที่มีเกษตรกรเป็นเจ้าของ และมีเอกสารสิทธิ์ รวมทั้งหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการขุดสระน้ำ และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ จำนวน ๒,๕๐๐ บาทต่อบ่อ

๑.๒) การคัดเลือกเกษตรกร

(๑) คัดเลือกเกษตรกรจากแผนความต้องการสระน้ำที่เกษตรกรได้ยื่นความจำนงไว้ โดยพิจารณาความสำคัญจากจังหวัดที่มีความต้องการมาก มาพิจารณากำหนดเป้าหมายและให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ

(๒) สถานีพัฒนาที่ดินและหมอดินอาสาประจำตำบล/หมู่บ้านสำรวจศักยภาพของพื้นที่และความพร้อมของเกษตรกรที่แจ้งความต้องการขุดสระน้ำไว้แล้ว

- เกษตรกรมีความตั้งใจประกอบอาชีพทางการเกษตร มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการ และสามารถมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ บ่อละ ๒,๕๐๐ บาท

- เกษตรกรเป็นเจ้าของพื้นที่ก่อสร้างที่ใช้เป็นพื้นที่ทำการเกษตร มีเอกสารสิทธิ์ และหนังสือยินยอมให้เข้าดำเนินการก่อสร้าง

๑.๓) การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย

(๑) เป็นพื้นที่ซึ่งจะดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ต้องเป็นของเกษตรกรที่ถือครองที่ดิน หรือเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดิน โดยต้องมีหลักฐานเอกสารสิทธิ์ที่หน่วยงานรัฐเป็นผู้ออกให้ หรือเป็นพื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร

(๒) เป็นพื้นที่ที่อยู่นอกเขตชลประทาน ที่ขาดแคลนระบบที่จะจัดส่งน้ำไปถึงตลอดปี และประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเป็นประจำ หรือแล้งซ้ำซาก ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเข้าไปตรวจสอบพื้นที่

(๓) คัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานตามเงื่อนไขของโครงการ

(๔) พื้นที่ดำเนินการควรจะมีขนาดไม่น้อยกว่า ๓๐ x ๔๐ ตารางเมตร โดยจะใช้ก่อสร้างสระอย่างน้อย ๒๐ x ๓๐ x ๒.๑ เมตร เพื่อให้เครื่องจักรสามารถทำงานได้โดยสะดวก และสามารถทำการเกลี่ยดิน ตกแต่งคันบ่อได้อย่างเรียบร้อย ซึ่งในการขุดสระนั้นจะขุดดินให้ได้ขนาดความกว้าง ความยาว ความลึก และลาดด้านข้าง ตามที่กำหนดในแบบ โดยลาดด้านข้างการขุดดินจะต้องมีความมั่นคงไม่เกิดการลื่นไถลของลาดตลิ่ง การกำหนดความลาดด้านข้างของดินขึ้นอยู่กับชนิดของดินที่จะขุดมีข้อเสนอแนะ คือ ดินเหนียวทั่วไปอาจปนทรายหรือกรวดมีลาดด้านข้าง ๑ : ๒ ดินตะกอนทั่วไปอาจปนทรายมีลาดด้านข้าง ๑ : ๓ และมีความลึกการขุดดินไม่ควรลึกเกิน ๓.๐๐ เมตร ในแต่ละชั้น ถ้าลึกเกินต้องทำขานพักเพื่อความมั่นคง และสะดวกในการก่อสร้าง

๒) ขั้นตอนการขุดสระน้ำ

สถานีพัฒนาที่ดิน นักวิชาการของสำนักงานพัฒนาที่ดิน และเกษตรกรร่วมกันตรวจสอบความเหมาะสมของพื้นที่ ต้องเป็นพื้นที่ราบต่ำ มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐ x ๔๐ ตารางเมตร มีความลาดชันไม่เกิน ๒ % มีดินเหนียวปนอยู่ไม่น้อยกว่า ๒๐ % ไม่ใช่ดินที่เป็นดินทรายล้วน และไม่ใช่น้ำที่

ที่มีการแพร่กระจายของดินเค็ม ความลึกของสระไม่น้อยกว่า ๒ เมตร โดยมีรูปแบบในการขุดสระให้เลือก ๒ รูปแบบ คือ เป็นแบบรูปตัวไอ (I) และแบบรูปตัวแอล (L) ซึ่งเกษตรกรสามารถเลือกแบบให้เหมาะสมกับพื้นที่ได้โดยรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่หมอดินอาสา และช่างคุมงาน

๒.๔ เป้าหมายการดำเนินงาน

การดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณจะดำเนินการขุดสระน้ำ ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ตั้งแต่จำนวน ๒๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ บ่อ ขึ้นอยู่กับความพร้อมในแต่ละพื้นที่ของเกษตรกรที่มีความประสงค์จะขุดสระน้ำ และต้องมีเอกสารสิทธิ์พร้อมการยินยอมให้กรมพัฒนาที่ดินเข้าดำเนินการ แต่สำหรับในเป้าหมายตามแผนงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวน ๔๔,๐๐๐ บ่อ

๒.๕ งบประมาณในการดำเนินงาน

การดำเนินการ “โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน” ที่ผ่านภาครัฐจะสนับสนุนงบประมาณ ๑๗,๑๐๐ บาท/บ่อ และเกษตรกรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขุดสระน้ำ ๒,๕๐๐ บาท/บ่อ รวมงบประมาณ ๑๙,๖๐๐ บาท/บ่อ โดยรวมวงเงินที่ได้รับการสนับสนุนทั้งสิ้น จำนวน ๗๕๒.๔๐ ล้านบาท

๒.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) เกษตรกรมีแหล่งน้ำกักเก็บน้ำไว้ใช้ในชวงขาดแคลน
- ๒) ทำให้มีปริมาณน้ำเพื่อการเกษตร และอุปโภคบริโภคเพิ่มขึ้น รวมทั้งเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืช และเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น

๓. ผลการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๓.๑ ผลการดำเนินงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ “โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน” ได้ดำเนินการโครงการ และมีผลการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ ดังแสดงในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ : ผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ที่	หน่วยงาน (สถานีพัฒนาที่ดิน)	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๘ (บ่อ)	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๙ (บ่อ)	เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๐				รวมผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๐ (บ่อ)	รวมผลดำเนินงาน (บ่อ)
				งบปกติ		งบเหลือจ่าย			
				เป้าหมาย (บ่อ)	ผลดำเนินการ (บ่อ)	เป้าหมาย (บ่อ)	ผลดำเนินการ (บ่อ)		
รวมทั้งสิ้น		๓๕๒,๙๒๘	๒๑,๘๗๙	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๒,๙๖๗	๒,๘๘๘	๔๖,๘๘๘	๔๒๑,๖๙๕
๑	ชัยนาท	๑,๗๒๙	๔๐	๒๐๐	๒๐๐	-	-	๒๐๐	๑,๙๖๙
๒	นครนายก	๒๙๙	-	-	-	-	-	-	๒๙๙
๓	นครปฐม	๖๗๐	-	-	-	-	-	-	๖๗๐
๔	นนทบุรี	๑๙	-	-	-	-	-	-	๑๙
๕	ปทุมธานี	๔๙	-	-	-	-	-	-	๔๙
๖	พระนครศรีอยุธยา	๑๓๐	-	-	-	-	-	-	๑๓๐
๗	ลพบุรี	๒,๑๙๕	๖๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	๑๒๐	๒,๓๗๕
๘	สระบุรี	๙๗๗	๔๐	๑๒๐	๑๒๐	-	-	๑๒๐	๑,๑๓๗
๙	สิงห์บุรี	๔๓	-	-	-	-	-	-	๔๓
๑๐	สุพรรณบุรี	๑,๗๙๘	๔๐	๕๐	๕๐	-	-	๕๐	๑,๘๘๘
๑๑	อ่างทอง	๖๒	-	-	-	-	-	-	๖๒
๑๒	กรุงเทพฯ	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๓	สมุทรปราการ	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๔	จันทบุรี	๒,๒๓๕	๘๐	๒๐๐	๒๐๐	-	-	๒๐๐	๒,๕๑๕
๑๕	ฉะเชิงเทรา	๒,๖๑๑	๑๐๐	๔๕๐	๔๕๐	-	-	๔๕๐	๓,๐๖๑

ที่	หน่วยงาน (สถานีพัฒนาที่ดิน)	ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๘	ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๕๙	เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๐				รวมผล การดำเนินการ ปี ๒๕๖๐	รวมผล ดำเนินการ
				งบปกติ		งบเหลือจ่าย			
				เป้าหมาย	ผลดำเนินการ	เป้าหมาย	ผล ดำเนินการ		
(บอ)	(บอ)	(บอ)	(บอ)	(บอ)	(บอ)	(บอ)	(บอ)		
๑๖	ชลบุรี	๕๓๕	๕๔	๕๐	๕๐	-	-	๕๐	๖๓๙
๑๗	ตราด	๑,๐๑๓	๒๐	๓๐	๓๐	-	-	๓๐	๑,๐๖๓
๑๘	ปราจีนบุรี	๒,๑๖๓	-	๙๕	๙๕	-	-	๙๕	๒,๒๕๘
๑๙	ระยอง	๔๑๑	๒๐	๓๐	๓๐	๑๐	๑๐	๔๐	๔๗๑
๒๐	สระแก้ว	๔,๐๐๔	๒๐๐	๗๕๐	๗๕๐	-	-	๗๕๐	๔,๙๕๔
๒๑	ชัยภูมิ	๑๙,๑๘๑	๑,๐๐๐	๒,๓๐๐	๒,๓๐๐	-	-	๒,๓๐๐	๒๒,๔๘๑
๒๒	นครราชสีมา	๑๘,๓๑๘	๙๐๐	๒,๓๐๐	๒,๓๐๐	-	-	๒,๓๐๐	๒๐,๖๑๘
๒๓	บุรีรัมย์	๑๔,๘๗๘	๙๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	-	-	๑,๕๐๐	๑๖,๓๗๘
๒๔	สุรินทร์	๑๒,๒๘๓	๘๐๐	๒,๑๓๕	๒,๑๓๕	-	-	๒,๑๓๕	๑๔,๔๑๘
๒๕	นครพนม	๑๓,๖๔๐	๑,๐๐๕	๒,๓๐๐	๒,๓๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒,๕๐๐	๑๖,๑๔๐
๒๖	มุกดาหาร	๔,๖๙๗	๖๐๐	๘๐๐	๘๐๐	-	-	๘๐๐	๕,๔๙๗
๒๗	ยโสธร	๔,๕๕๑	๙๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑๓๐	๑๓๐	๑,๖๓๐	๖,๑๘๑
๒๘	ร้อยเอ็ด	๑๓,๖๓๒	๑,๐๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	-	-	๑,๕๐๐	๑๕,๑๓๒
๒๙	ศรีสะเกษ	๘,๘๘๗	๑๕๐	๒๐๐	๒๐๐	-	-	๒๐๐	๙,๐๘๗
๓๐	อำนาจเจริญ	๘,๕๕๖	๑,๐๐๐	๑,๐๓๖	๑,๐๓๖	๒๕๐	๒๕๐	๑,๒๘๖	๙,๘๔๒
๓๑	อุบลราชธานี	๑๖,๙๓๕	๑,๐๐๐	๒,๓๐๐	๒,๓๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๓,๑๐๐	๒๐,๐๓๕
๓๒	กาฬสินธุ์	๑๙,๐๒๓	๑,๑๐๐	๒,๓๕๐	๒,๓๕๐	๖๙๙	๖๙๙	๓,๐๔๙	๒๒,๐๗๒
๓๓	ขอนแก่น	๑๘,๖๒๘	๑,๒๐๐	๒,๓๕๐	๒,๓๕๐	๓๙	๓๙	๒,๓๘๙	๒๑,๐๑๗
๓๔	มหาสารคาม	๑๕,๗๙๗	๑,๒๐๐	๒,๓๕๐	๒,๓๕๐	-	-	๒,๓๕๐	๑๘,๑๔๗
๓๕	สกลนคร	๑๕,๕๑๙	๑,๔๐๐	๒,๓๕๐	๒,๓๕๐	-	-	๒,๓๕๐	๑๗,๘๖๙
๓๖	หนองคาย	๕,๘๗๙	๕๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	-	-	๑,๒๐๐	๗,๐๗๙
๓๗	หนองบัวลำภู	๑๐,๘๗๓	๑,๐๐๐	๒,๓๐๐	๒,๓๐๐	-	-	๒,๓๐๐	๑๓,๑๗๓
๓๘	อุดรธานี	๑๓,๕๖๖	๑,๒๐๐	๒,๓๖๒	๒,๓๖๒	๒๙๐	๒๙๐	๒,๖๕๒	๑๖,๒๑๘
๓๙	บึงกาฬ	๔,๔๓๐	๘๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๒๕	๒๕	๑,๒๒๕	๕,๖๕๕
๔๐	เชียงใหม่	๘,๕๑๔	๑๕๐	๕๐๐	๕๐๐	-	-	๕๐๐	๙,๐๑๔
๔๑	แม่ฮ่องสอน	๘๑๕	-	๓๗	๓๗	-	-	๓๗	๘๕๒
๔๒	ลำปาง	๔,๔๔๒	๓๐	๑๕๐	๑๕๐	-	-	๑๕๐	๔,๖๒๒
๔๓	ลำพูน	๑,๗๖๙	๖๐	๖๐	๖๐	-	-	๖๐	๑,๘๒๙
๔๔	เชียงราย	๔,๗๖๐	๑๕๐	๔๕๐	๔๕๐	-	-	๔๕๐	๕,๒๑๐
๔๕	น่าน	๔,๑๒๔	๕๐	๑๐๐	๑๐๐	-	-	๑๐๐	๔,๒๒๔
๔๖	พะเยา	๓,๑๕๐	๔๐๐	๖๕๐	๖๕๐	-	-	๖๕๐	๓,๘๐๐
๔๗	แพร่	๑,๙๐๗	๑๐๐	๓๕๐	๓๕๐	-	-	๓๕๐	๒,๒๕๗
๔๘	พิจิตร	๓,๔๙๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	-	-	๒๐๐	๓,๖๙๐
๔๙	พิษณุโลก	๕,๙๗๐	๕๓๐	๘๐๐	๘๐๐	๔๗๐	๔๔๕	๑,๒๔๕	๗,๒๑๕
๕๐	เพชรบูรณ์	๖,๙๘๐	๓๐๐	๘๐๐	๘๐๐	-	-	๘๐๐	๗,๗๘๐
๕๑	เลย	๘,๑๑๖	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	-	-	๕๐๐	๘,๖๑๖
๕๒	อุดรดิตถ์	๔,๔๗๐	-	๕๐๐	๕๐๐	-	-	๕๐๐	๔,๙๗๐
๕๓	กำแพงเพชร	๕,๒๑๕	๓๐๐	๕๐๐	๕๐๐	-	-	๕๐๐	๕,๗๑๕
๕๔	ตาก	๓,๔๓๘	๑๓๐	๑๓๐	๑๓๐	-	-	๑๓๐	๓,๕๖๘
๕๕	นครสวรรค์	๖,๔๗๒	๒๕๐	๗๒๐	๗๒๐	-	-	๗๒๐	๗,๑๙๒
๕๖	สุโขทัย	๔,๑๕๒	๒๐๐	๓๐๐	๓๐๐	-	-	๓๐๐	๔,๔๕๒
๕๗	อุทัยธานี	๒,๓๑๐	๕๐	๑๗๐	๑๗๐	-	-	๑๗๐	๒,๔๘๐
๕๘	กาญจนบุรี	๒,๒๒๓	๕๐	๑๗๐	๑๗๐	-	-	๑๗๐	๒,๓๙๓
๕๙	ประจวบคีรีขันธ์	๑,๒๒๕	๕๐	๑๒	๑๒	๕๔	-	๑๒	๑,๒๗๗
๖๐	เพชรบุรี	๒,๐๖๘	๕๐	๑๐๐	๑๐๐	-	-	๑๐๐	๒,๑๖๘
๖๑	ราชบุรี	๑,๔๔๗	๕๐	๗๕	๗๕	-	-	๗๕	๑,๕๒๒
๖๒	สมุทรสงคราม	-	-	-	-	-	-	-	-
๖๓	สมุทรสาคร	-	-	-	-	-	-	-	-
๖๔	กระบี่	๕๒๔	๓๐	๓๖	๓๖	-	-	๓๖	๕๖๐
๖๕	ชุมพร	๓๙๐	๒๐	๓๐	๓๐	-	-	๓๐	๔๒๐
๖๖	ภูเก็ต	๒๔	-	-	-	-	-	-	๒๔
๖๗	นครศรีธรรมราช	๖๒๗	-	-	-	-	-	-	๖๒๗
๖๘	พังงา	๑๙๕	๒๐	๒๕	๒๕	-	-	๒๕	๒๒๐
๖๙	ระนอง	๑๙๗	-	-	-	-	-	-	๑๙๗

ที่	หน่วยงาน (สถานีพัฒนาที่ดิน)	ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๘	ผลการ ดำเนินงาน ปี ๒๕๕๙	เป้าหมาย/ผลการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๖๐				รวมผล การดำเนินงาน ปี ๒๕๖๐	รวมผล ดำเนินงาน
				งบปกติ		งบเหลือจ่าย			
				เป้าหมาย	ผลดำเนินการ	เป้าหมาย	ผล ดำเนินการ		
(บ่อ)	(บ่อ)	(บ่อ)	(บ่อ)	(บ่อ)	(บ่อ)	(บ่อ)	(บ่อ)		
๗๐	สุราษฎร์ธานี	๖๗๘	-	๕๐	๕๐	-	-	๕๐	๗๒๘
๗๑	ตรัง	๗๘๓	๒๐	๑๕	๑๕	-	-	๑๕	๘๑๘
๗๒	สงขลา	๕๙๕	๒๐	๓๐	๓๐	-	-	๓๐	๖๔๕
๗๓	พัทลุง	๑๙๐	-	-	-	-	-	-	๑๙๐
๗๔	ปัตตานี	๓๘๐	๒๐	๔๐	๔๐	-	-	๔๐	๔๒๐
๗๕	นราธิวาส	๓๖๖	๒๐	๒๒	๒๒	-	-	๒๒	๔๐๘
๗๖	ยะลา	๓๕๒	๒๐	-	-	-	-	-	๓๗๒
๗๗	สตูล	๔๐๔	-	๕๐	๕๐	-	-	๕๐	๔๕๔

ที่มา : ผลการดำเนินงานโครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐)

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า การดำเนินงานโครงการเริ่มต้นดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำ จำนวน ๓๕๒,๙๒๘ บ่อ สามารถกักเก็บน้ำได้ จำนวน ๔๔๔.๖๘ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่/เกษตรกรได้รับประโยชน์ จำนวน ๗๐๕,๘๕๖ ไร่/๓๕๒,๙๒๘ ราย

๒) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเป้าหมายในการดำเนินงานจำนวน ๒๐,๐๐๐ บ่อ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำ จำนวน ๒๑,๘๗๙ (คิดเป็นร้อยละ ๑๐๙.๔๐) สามารถกักเก็บน้ำได้ ๒๗.๕๖ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่/เกษตรกรได้รับประโยชน์ จำนวน ๔๓,๗๕๘ ไร่/ ๒๑,๘๗๙ ราย

๓) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเป้าหมายในการดำเนินงานจำนวน ๔๔,๐๐๐ บ่อ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำ จำนวน ๔๖,๘๘๘ บ่อ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๗.๒๒ โดยสามารถกักเก็บน้ำได้ ๕๙.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่/เกษตรกรได้รับประโยชน์ จำนวน ๙๓,๗๗๖ ไร่/๔๖,๘๘๘ ราย

ตารางที่ ๒: ตารางการเปรียบเทียบผลการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

ปีงบประมาณ	เป้าหมาย การ ดำเนินงาน (บ่อ)	ผลการดำเนินงาน (บ่อ)				การใช้จ่ายงบประมาณ (ล้านบาท)		
		งบปกติ (บ่อ)	งบเหลือ จ่าย (บ่อ)	รวม (บ่อ)	ร้อยละ	งบประมาณ (ล้านบาท)	ผลการ เบิกจ่าย (ล้านบาท)	ร้อยละ
๒๕๕๘	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๖,๗๗๒	๕๖,๗๗๒	๑๑๓.๕๔	๙๑๕.๐๐๐๐	๙๐๔.๕๘๗๓	๙๘.๘๖
๒๕๕๙	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๑,๘๗๙	๒๑,๘๗๙	๑๐๙.๔๐	๓๕๖.๐๐๐๐	๓๕๔.๒๐๘๓	๙๙.๕๐
๒๕๖๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๒,๘๘๘	๔๖,๘๘๘	๑๐๗.๒๒	๗๕๒.๔๐๐๐	๖๘๓.๑๖๕๐	๙๓.๑๖

ที่มา: ผลการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินการโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐)

จากตารางที่ ๒ จะเห็นได้ว่าผลการเปรียบเทียบการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำให้แก่เกษตรกร จำนวน ๕๖,๗๗๒ บ่อ มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๙๐๔.๕๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๖ การดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำให้แก่เกษตรกร จำนวน ๒๑,๘๗๙ บ่อ มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๓๕๔.๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๐ และปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการขุดสระน้ำให้แก่เกษตรกร จำนวน ๔๖,๘๘๘ บ่อ ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ จำนวน ๖๘๓.๑๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๑๖

๓.๒ การประเมินผลลัพธ์/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการของโครงการแหล่งน้ำใน ไร่นานอกเขตชลประทานที่ได้ดำเนินการผ่านมา

กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ได้มีการประเมินผลการดำเนินการ จำนวน ๕ ครั้ง ตั้งแต่เริ่มต้นการดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการประเมินผลการดำเนินการโดยกรมพัฒนาที่ดิน และเป็นการจัดจ้างอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ร่วมดำเนินการประเมินผลโครงการฯ เพื่อนำข้อมูลผลการประเมินมาประกอบการของงบประมาณในการดำเนินการโครงการ ดังกล่าวฯ จากผลการสำรวจในภาพรวมสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานส่วนใหญ่มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นพื้นที่ที่ต้องอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว และได้รับทราบรายละเอียดโครงการก่อนเข้าร่วมโครงการแล้วเป็นอย่างดี

๒) เหตุผลหลักของการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจากต้องการสระน้ำเพื่อนำน้ำไปใช้ประโยชน์ในการทำการเกษตร ซึ่งส่งผลให้เกษตรกรมีผลิตผล และได้รับรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น

๓) ปัญหาโดยรวมจากการเข้าร่วมโครงการฯ คือ การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำไม่เต็มที่ในบางราย เพราะปัจจัยด้านสภาพอากาศที่ไม่เป็นไปตามฤดูกาล เช่น ฝนแล้ง จึงทำให้ไม่มีน้ำในสระน้ำที่ได้ขุดไว้

๔) ความพึงพอใจในภาพรวมของเกษตรกรที่มีต่อโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานที่ได้ดำเนินการสำรวจ จำนวน ๕ ครั้ง มีความพึงพอใจต่อโครงการฯ ประมาณร้อยละ ๘๘.๖๔

ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๑. วัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

- ๑) เพื่อประเมินผลการดำเนินตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนด
- ๒) เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ตรวจสอบประเมินไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการแก้ไข/ปรับปรุง และพัฒนาให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นตามโครงการตามนโยบายสำคัญต่างๆ

๒. การปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๒.๑ การติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ (ถ้ามี)

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกตรวจติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่

- ๑) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
- ๒) โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

การดำเนินการขุดสระน้ำในภาพรวมของจังหวัดมุกดาหาร มีเป้าหมายจำนวน ๘๐๐ บ่อ และจังหวัดเชียงรายมีเป้าหมายจำนวน ๔๕๐ บ่อ ซึ่งได้ดำเนินการขุดสระน้ำเสร็จแล้วครบ

ตามจำนวนเป้าหมายเรียบร้อยแล้ว โดยในส่วนของพื้นที่ที่ลงติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล มีจำนวนเป้าหมาย ดังนี้

- ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร มีเป้าหมาย จำนวน ๗๔ บ่อ
- ตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีเป้าหมาย จำนวน ๓๘ บ่อ
- ตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย มีเป้าหมาย จำนวน ๑๙ บ่อ

การดำเนินงานภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในภาพรวมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการดำเนินการขุดสระน้ำให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ตามคู่มือการดำเนินงานโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนของการเตรียมความพร้อมเกษตรกร ได้แก่ การสำรวจและรวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำ การคัดเลือกเกษตรกร และการคัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย ตลอดจนถึงขั้นตอนสุดท้าย คือ การขุดสระน้ำให้เกษตรกร แต่อย่างไรก็ตามยังพบปัญหาในเรื่อง ดังนี้

๑) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีผลการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ จึงส่งผลทำให้กรมพัฒนาที่ดินต้องเร่งรัดการดำเนินการขุดสระน้ำภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาสำหรับการเพาะปลูกของในแต่ละพื้นที่ เพราะ ยังไม่ได้เป็นช่วงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตเลยทำให้เครื่องจักรกลของผู้รับเหมาไม่สามารถเข้าไปในพื้นที่ดำเนินการได้ จึงเป็นสาเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อเกษตรกร และสถานที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั้งที่เกษตรกรรายเดิมยังคงมีความต้องการขุดสระน้ำ ซึ่งการขุดสระน้ำในช่วงเวลาดังกล่าวฯ ก็อาจไม่เหมาะสมเท่าที่ควรเนื่องจากปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาทำให้เกิดการพังทลายของหน้าดินบริเวณขอบสระน้ำได้

๒) การกำหนดขนาดและรูปแบบของสระน้ำ (กว้าง ๒๐ เมตร ยาว ๓๐ ลึก ๓ เมตร ความจุ ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร) เป็นรูปแบบที่จำกัด และไม่เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรอย่างเท่าที่ควร ประกอบกับ เกษตรกรบางรายมีความต้องการสระน้ำขนาดใหญ่กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร เพราะมีพื้นที่มากจะทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการใช้งานเนื่องจากมีขนาดเดียวให้เลือก

๓) เกษตรกรรายที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีข้อเสนอขอรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต แต่โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ไม่มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร ซึ่งอาจมีบางรายที่เข้าร่วมโครงการได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจากหน่วยงานอื่นที่บูรณาการงานร่วมกับกรมพัฒนาที่ดิน

๔) เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน หมอดินอาสา และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานควรให้ความสำคัญในการกำกับ ดูแล การขุดสระน้ำของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด และควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสระน้ำที่เกษตรกรได้ขุดสระไปแล้วร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

จากการสำรวจเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (มีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการลงพื้นที่ ๒ จังหวัด คือ ตำบลบ้านโคก จังหวัดมุกดาหาร ตำบลศรี้ง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย และตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย รวมทั้งได้มีการมอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสระแก้ว สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชุมพร และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา ออกสำรวจเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่ร่วมกับสถานีพัฒนาที่ดิน โดยมีกลุ่ม

ตัวอย่างในการสำรวจครั้งนี้จำนวนทั้งสิ้น ๑๗๙ ราย) พบว่า เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เพศชาย โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่จะมีช่วงอายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป รองลงมาจะมีช่วงอายุระหว่าง ๔๑ - ๕๐ ปี ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา รองลงมาเป็นระดับมัธยมศึกษา และประกอบอาชีพในภาคการเกษตรเป็นหลัก โดยพืชที่ปลูกอันดับแรกคือ การปลูกข้าว ปลูกพืชสวน และปลูกพืชไร่ ตามลำดับ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อปีต่อครัวเรือน ๕๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท/ปี รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อปี ๑๐๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท/ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อปี ๐ - ๕๕,๐๐๐ บาท/ปี ตามลำดับ และสาเหตุหรือความจำเป็นที่เกษตรกรต้องเข้าร่วมโครงการนี้ คือ เนื่องจากขาดน้ำในการทำเกษตรเป็นประเด็นหลัก รองลงมา คือ ฝนตกไม่ตามฤดูกาล (ฝนแล้ง) และเพื่อการเพิ่มรายได้จากการทำการเกษตรในรูปแบบอื่นๆ เพื่อลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ตามลำดับ สำหรับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์/ขั้นตอนการเข้าร่วมโครงการซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่รับทราบข้อมูลจากหมอดินอาสาในพื้นที่ รองลงมาเป็นเจ้าของหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดิน เกษตรอำเภอ/เกษตรตำบล ผู้ใหญ่บ้าน และมีเกษตรกรบางส่วนรับทราบจากการสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน

การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานของเกษตรกรที่ได้เข้าร่วมโครงการ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากสระน้ำที่ขุดไว้สำหรับการปลูกข้าว รองลงมาเป็นในเรื่องของการปลูกพืชสวน เช่น พืชผักต่างๆ และผลไม้ตามฤดูกาล รองลงมาเป็นการปลูกพืชไร่ ได้แก่ การทำสวนยางพารา รองลงมาเป็นการทำประมง และการเลี้ยงสัตว์ ตามลำดับ ซึ่งในการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำนั้นจะขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันออกไป เช่น ภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือเหมาะสมต่อการปลูกข้าวจะมีปริมาณการปลูกข้าวมากกว่าภาคอื่นๆ ภาคใต้เหมาะสมต่อการปลูกพืชสวน หรือปลูกยางพาราจึงทำให้มีปริมาณการปลูกพืชสวนมากกว่าภาคอื่นๆ เป็นต้น

การเพิ่มผลผลิตการเกษตร การลดต้นทุนการผลิต และการเพิ่มรายได้ หลังจากการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่คิดเห็นว่าหลังการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานแล้วสามารถเพิ่มผลทางการเกษตร สามารถลดต้นทุนในการผลิต และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังมีเกษตรกรให้ข้อคิดเห็นว่า เนื่องจากสระน้ำที่ได้รับการขุดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ดำเนินการเพิ่แล้วเสร็จทำให้ยังไม่สามารถกักเก็บน้ำได้อย่างเต็มประสิทธิภาพรวมทั้งยังไม่ถึงช่วงระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงทำให้ไม่สามารถประเมินของผลผลิต ต้นทุนการผลิต และรายได้หลังจากการเข้าร่วมโครงการได้ว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง

การกักเก็บน้ำ และระยะเวลาการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน พบว่า เกษตรกรได้รับส่วนใหญ่คิดเห็นว่าสระน้ำที่ได้รับการขุดสามารถกักเก็บน้ำได้ และสามารถกักเก็บน้ำได้อย่างเพียงพอต่อการใช้ทำประโยชน์ในภาคการเกษตร และอื่นๆ ภายในช่วงระยะเวลาประมาณ ๑๐ - ๑๒ เดือน รองลงมาจะอยู่ในช่วงระยะเวลาประมาณ ๔ - ๖ เดือน

ความเหมาะสมของขนาด และปริมาณการกักเก็บน้ำของสระน้ำ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่คิดเห็นว่าขนาดของสระน้ำที่ขุดมีขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตรมีความเหมาะสมแล้ว แต่อย่างไรก็ตามยังมีเกษตรกรบางรายต้องการขุดสระน้ำเพิ่มเติม หรือต้องการสระน้ำขนาดใหญ่กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอกับพื้นที่การเกษตรของตนเอง และเกษตรกรเกือบทั้งหมดระบุว่าไม่พบปัญหาจากการได้รับแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน แต่อย่างไรก็ตามมีเกษตรกรบางส่วนที่พบปัญหาจากการขุดสระน้ำ คือ ในเรื่องของปริมาณน้ำในสระไม่เพียงพอต่อพื้นที่การเกษตร การที่ผู้รับเหมาไม่ตกแต่งขอบ

สระน้ำที่ขุดให้เรียบร้อยจึงส่งผลทำให้เกิดการพังทลายของขอบสระน้ำหลังจากการขุด

ความพึงพอใจในภาพรวมต่อโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ขั้นตอนการยื่นความจำนงการเข้าร่วมโครงการฯ ขนาดและปริมาณของสระน้ำ รูปแบบของสระน้ำ การจ่ายเงิน สมทบในการขุดสระน้ำ และการดำเนินการขุดสระน้ำของเจ้าหน้าที่มีระยะเวลาที่รวดเร็ว) โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดต่อการดำเนินการดังกล่าวฯ

ข้อค้นพบ

๑) เกษตรกรบางส่วนยังไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ และข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

๒) เกษตรกรรายที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีข้อเสนอขอรับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต แต่โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ไม่มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร

๓) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีผลการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ จึงส่งผลทำให้กรมพัฒนาที่ดินต้องเร่งรัดการดำเนินการขุดสระน้ำภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาสำหรับการเพาะปลูกของในแต่ละพื้นที่เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงอาจทำให้เกษตรกรบางรายต้องสูญเสีย เนื่องจากไม่สามารถให้นำเครื่องจักรกลเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ได้ จึงเป็นที่มาของการทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายชื่อเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ

๔) การกำหนดขนาดและรูปแบบของสระน้ำเป็นรูปแบบที่จำกัด และไม่ เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรอย่างเท่าที่ควร รวมทั้งขาดกลไกการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการ กำหนดขั้นตอนต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ของตนเอง และเกษตรกรบางรายมีความต้องการสระน้ำที่มีขนาดใหญ่มากกว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร

๕) มีเกษตรกรบางส่วนนำระบบโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) มาใช้แทนพลังงานไฟฟ้าสำหรับการนำน้ำจากสระน้ำมาใช้ประโยชน์เกี่ยวภาคการเกษตรในรูปแบบต่างๆ ทำให้เกษตรกรสามารถลดใช้พลังงาน รวมทั้งลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน

ข้อเสนอแนะ

๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั้งในช่วงระยะเวลาก่อนเข้าร่วมโครงการ และภายหลัง เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการ เพื่อเป็นการลดผลกระทบเชิงลบต่อเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อีกทั้งยังเป็นการสร้างผลกระทบเชิงบวกอันจะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี และสามารถขยายผลโครงการไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ภายใต้รูปแบบเครือข่ายประชาชน และ/หรือ เครือข่ายเกษตรกรแบบปากต่อปาก เช่น

๑.๑) ใช้กลไกในระดับพื้นที่ เช่น หมอдинอาสา ผู้ใหญ่บ้าน สนับสนุนการ ดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดินที่มีอยู่อย่างจำกัด ในการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้กับประชาชน

๑.๒) ควรมีการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมให้กับเกษตรกรร่วมกับ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการกำหนดขนาด รูปแบบ และปริมาตรของสระน้ำให้มีความเหมาะสมกับ

ลักษณะสภาพพื้นที่

๑.๓) ควรสร้างเครือข่ายประชาชน/เกษตรกร เพื่อการบริหารจัดการ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำให้มีความความยั่งยืน

๑.๔) ควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์จากพื้นที่บริเวณขอบบ่อ เช่น ปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล พืชสมุนไพร เพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และขยายผลโครงการเพื่อทำเกษตร ทฤษฎีใหม่ และสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝกให้กับเกษตรกรเพื่อป้องกันการชะล้างการพังทลายบริเวณขอบบ่อ

๒) หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลัง และรวบรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัย การผลิตไว้เป็นฐานข้อมูล รวมถึงควรมีการจัดทำฐานข้อมูลของเกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงกับรายได้ยื่น ความจำนงขอชุดสระน้ำไว้เดิมแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการชุดได้ตามประเภทเหตุผลของการไม่สามารถชุด สระน้ำได้ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของหน่วยงานที่มีโครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิต นอกเหนือจากโครงการ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในระยะต่อไป

๓) สระน้ำที่ได้รับการชุดสระน้ำแล้วเสร็จหลายสระ มีการใช้ประโยชน์จาก สระน้ำได้ไม่เต็มรูปแบบ จึงควรบูรณาการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง และ กรมปศุสัตว์ ในการสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากที่ดินที่หลากหลายและพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจพอเพียง หรือเกษตร ทฤษฎีใหม่ และนำระบบโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) มาใช้แทนพลังงานไฟฟ้าสำหรับการนำน้ำจากสระน้ำมาใช้ ประโยชน์เกี่ยวภาคการเกษตรในรูปแบบต่างๆ ทำให้เกษตรกรสามารถลดใช้พลังงาน รวมทั้งใช้เป็นแนวทางใน การดำเนินการให้กับเกษตรกรที่มีความสนใจศึกษาและมาปรับใช้ภายในพื้นที่ของตนเอง

๔) มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีที ของรัฐบาลกำหนดให้ส่วนราชการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาส แรกของปีงบประมาณ ควรมีข้อยกเว้นสำหรับโครงการที่ต้องเข้าดำเนินการก่อสร้างในพื้นที่ของเกษตรกร เช่น โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เป็นต้น เพราะช่วงเวลาดังกล่าวฯ จะเป็นช่วงที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิต จึงทำให้เครื่องจักรกลเข้าไปดำเนินการในพื้นที่ไม่ได้ จึงทำให้เกษตรกรบางรายที่มีความต้องการ สระน้ำอย่างมากยอมเสียผลผลิตที่กำลังเก็บเกี่ยว และอาจมีเกษตรกรบางรายขอสละสิทธิ์เนื่องจากพื้นที่ยัง ไม่ได้เก็บเกี่ยวผลผลิต โดยระยะเวลาที่เหมาะสมของโครงการลักษณะดังกล่าวฯ ควรเป็นช่วงระยะเวลาที่ เกษตรกรได้เก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ซึ่งจะตรงในไตรมาสที่ ๒ ของงบประมาณ

๕) เกษตรกรหลายรายมีความประสงค์ต้องการสระน้ำที่มีขนาดใหญ่ กระทบวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีนโยบายที่จะเพิ่มทางเลือกให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำที่มีขนาด ใหญ่กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยที่ควรเพิ่มขนาดรูปแบบออกเป็น ๓ - ๔ รูปแบบ เช่น มีปริมาตรในการจุ น้ำประมาณ ๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และ ๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เป็นต้น และสำหรับ สัดส่วนการจ่ายเงินสมทบของเกษตรกรก็ควรที่จะเพิ่มขึ้นจากเดิมตามขนาดของสระน้ำอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะทำ ให้เกษตรกรมีทางเลือกที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงเกิดประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ และบรรลุเป้าหมายของ โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน คือ เกษตรกรมีแหล่งกักเก็บน้ำได้อย่างเพียงพอต่อการ ใช้ ประโยชน์ แต่ทั้งนี้ควรคำนึงถึงกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวกับการขุดดิน และถมดิน หรือระเบียบที่ เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาด้วย

๖) เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน หมอดินอาสา และเกษตรกรผู้เข้าร่วม โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานควรให้ความสำคัญในการกำกับ ดูแล การชุดสระน้ำของผู้รับจ้าง ให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด และควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสระน้ำที่เกษตรกรได้ชุดสระไปแล้ว ร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

๒.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม :
 แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ (กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ :
 แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ การดำเนินงานภายใต้นโยบายยุทธศาสตร์กระทรวงและจังหวัด
 ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และ การดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการตาม
 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบ
 ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และกลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๒ : แผนงานสำคัญตามที่ ค.ต.ป.
 กำหนด จำนวน ๑ แผนงาน คือ แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ) แบบ ร ๒/ค.ต.ป.
 ประจำปีกระทรวง ประกอบด้วยแบบประเมินผลตามประเด็น ดังนี้

๑) แบบประเมินผล ป.คก. ๑ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ความเหมาะสมของโครงการ

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์โครงการ ความสอดคล้องกับนโยบายสำคัญ (ยุทธศาสตร์ประเทศ/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด)	✓		โครงการแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน อยู่ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่มี ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลอดโซ่อุปทาน และกลุ่ม ยุทธศาสตร์จังหวัดก็มีการขุด แหล่งน้ำเช่นเดียวกับกรม พัฒนาที่ดิน จึงทำให้มีบาง พื้นที่มีการขุดแหล่งน้ำซ้ำใน พื้นที่เดียวกัน โดยหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนด หลักเกณฑ์ รูปแบบ และขนาด ของสระน้ำที่เป็นมาตรฐาน กลาง รวมทั้งควรมีการจัดทำ แนวทางหรือคู่มือสำหรับใช้ ในการดำเนินการร่วมกัน
(๒) การวางแผน และการกำหนดกิจกรรม การปฏิบัติงาน	✓		โครงการแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทานมีขั้นตอน ในการวางแผนและกำหนด กิจกรรม ดังนี้ ๑. ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับ

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
			<p>หลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการฯ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่และสำรวจ รวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่มีความต้องการแหล่งน้ำ จำนวน ๔๔,๐๐๐ บ่อ</p> <p>๒. คัดเลือกเกษตรกรจากแผนความต้องการแหล่งน้ำที่เกษตรกรได้มายื่นแสดงความจำนงไว้ ในการพิจารณาจะให้ความสำคัญกับจังหวัดที่มีความต้องการเป็นจำนวนมากในลำดับต้นๆ</p> <p>๓. คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายโดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่ได้ประกาศไว้ คือ เป็นพื้นที่ที่เกษตรกรเป็นผู้ถือครองหรือเป็นเจ้าของที่ดิน โดยต้องมีหลักฐานเอกสารสิทธิ์ที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ออกให้ และต้องเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน และ/หรือประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ หรือแล้ง</p> <p>๔. จัดประชุมชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานและซักซ้อมความเข้าใจให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก โดยสถานีพัฒนาที่ดิน /หมอดินอาสาประจำตำบล</p> <p>๕. มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงาน โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน</p>
(๓) ผลผลิต และการกำหนดตัวชี้วัดระดับผลผลิต	✓		-
(๔) ผลลัพธ์ และการกำหนดตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์	✓		-
(๕) การศึกษาผลกระทบโครงการ (ก่อนเริ่มดำเนินการ)	✓		-
(๖) ประโยชน์ที่คาดหวังจากโครงการ	✓		เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
			ใช้ในพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทาน และในพื้นที่ระบบส่งน้ำไม่ถึง ช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้ง เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร
(๗) ความเหมาะสมของงบประมาณ		✓	งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อใช้ในโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานค่อนข้างเหมาะสมแต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของการตั้งงบประมาณ กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการเสนอคำขอตั้งงบประมาณในส่วนงบดำเนินงาน (ค่าบริหารจัดการโครงการ ค่าสำรวจและค่าควบคุม ติดตามการดำเนินงานการก่อสร้าง) ซึ่งมีความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมในเรื่องพื้นที่การดำเนินงานในปีถัดไป
(๘) ความพร้อมและการสนับสนุน ด้านวิชาการ/บุคลากร/อุปกรณ์และเทคโนโลยี		✓	ความพร้อมและการสนับสนุนในเรื่องของบุคลากร อุปกรณ์และเทคโนโลยียังไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการฯ ในพื้นที่และเจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ยังมีความรู้ไม่เพียงพอในเรื่องของระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายต่างๆ ควรมีการอบรมในเรื่องดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น
(๙) ความพร้อมและการสนับสนุนด้านพื้นที่ดำเนินการ (สภาพพื้นที่/สภาวะแวดล้อม/การสนับสนุนจากชุมชน/ความเพียงพอของทรัพยากรการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง)	✓		-
(๑๐) การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้เสีย)	✓		-
(๑๑) อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-

๒) แบบประเมินผล ป.คก. ๒ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ปัจจัยนำเข้าโครงการ/การใช้ทรัพยากร

ปัจจัยนำเข้าโครงการ/ทรัพยากร	ความเหมาะสม และการใช้ประโยชน์ ของทรัพยากร				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
(๑) งบประมาณ (ความเพียงพอ/ความเหมาะสม)			✓		กรมพัฒนาที่ดิน ได้รับการจัดสรร งบประมาณ จำนวน ๗๕.๒๔ ล้านบาท ซึ่ง เพียงพอต่อการดำเนินการ ในระดับหนึ่ง แต่ในการนี้ กรมพัฒนาที่ดินได้ขอตั้ง งบประมาณในการทำป้าย ของโครงการแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน เพื่อจะได้จัดทำให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน
(๒) วัสดุอุปกรณ์การดำเนินงานโครงการ		✓			-
(๓) บุคลากร (ความเพียงพอ/การบริหารจัดการ)			✓		ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ของกรมพัฒนาที่ดินมี ไม่เพียงพอ (จนท. ๑ คน รับผิดชอบมากกว่า ๑ อำเภอ) ทำให้ต้องใช้ เวลาค่อนข้างมาก จึงจะ สามารถเข้าดำเนินงานได้ ครบทุกพื้นที่
(๔) องค์ความรู้ (ขั้นตอนการดำเนินงาน/การดำเนินงาน ตามเทคนิควิชาการ)		✓			เจ้าหน้าที่มีความรู้ ในการดำเนินงาน และ มีความเข้าใจในเรื่องของ หลักเกณฑ์ของการขุด สระน้ำ แต่อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ในระดับพื้นที่ ก็ควรจะได้มีความรู้ ในเรื่องของระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมาย ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น
(๕) อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-	-	-

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก ไม่พบข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกต

ดี หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมดี พบข้อสังเกตบ้างเล็กน้อย แต่อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด

พอใช้ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมพอใช้ พบข้อสังเกตหลายประการ แต่ส่วนใหญ่ยังสามารถควบคุมได้ ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินโครงการในภาพรวม

ควรปรับปรุง หมายถึง การดำเนินงานพบว่ามีข้อบกพร่อง และหรือมีข้อสังเกตอย่างมีนัยสำคัญที่ควรนำไปปรับปรุง

๓) แบบประเมินผล ป.คก. ๓ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล กระบวนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

กระบวนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
(๑) การบริหารแผนงาน/โครงการตามกำหนดระยะเวลา		✓			กรมพัฒนาที่ดินสามารถดำเนินการขุดสระน้ำได้ตามระยะเวลาที่รัฐบาลกำหนด (ภายในไตรมาสที่ ๑) แต่ยังมีปัญหา คือ เกษตรกรบางรายขอยกเลิกการขุดแหล่งน้ำทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ โดยต้องดำเนินการตามระเบียบการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ที่มีขั้นตอนและต้องใช้ระยะเวลา เป็นผลให้ต้องเร่งรีบอย่างมากในการก่อสร้างสระน้ำ
(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ		✓			รัฐบาลได้มีมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ จึงทำให้กรมพัฒนาที่ดินต้องเร่งดำเนินการขุดแหล่งน้ำ ซึ่งไม่สอดคล้องกับฤดูกาลการผลิตของเกษตรกร (อยู่ระหว่างการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวผลผลิต

กระบวนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
					ในบางพื้นที่)
(๓) การดำเนินงานอื่น ๆ	-	-	-	-	-
ภาพรวมของกระบวนการดำเนินงาน		✓			-

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา/การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผนทุกขั้นตอน/มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด

ดี หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา/โดยอาจมีบางกิจกรรมดำเนินการไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่แผนกำหนด แต่ยังสามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

พอใช้ หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าที่แผนงานกำหนดเล็กน้อย/มีกิจกรรมดำเนินการไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่แผนกำหนด และส่งผลให้การดำเนินโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดเล็กน้อย/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้มาก/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการน้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๔) แบบประเมินผล ป.คก. ๔ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลผลิตโครงการ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด ระดับ ผลผลิต	ผลการ ดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลผลิต				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
จำนวน ๔๔,๐๐๐ บ่อ	จำนวน แหล่งน้ำใน ไร่นา นอกเขต ชลประทาน ได้รับการ ก่อสร้าง (บ่อ)	จำนวน ๔๖,๘๘๘ บ่อ (งบเหลือจ่าย จำนวน ๒,๘๘๘ บ่อ) สามารถ ดำเนินการ ได้เกินกว่า เป้าหมาย จึงทำให้ เกษตรกรมี	✓				เกษตรกรที่ได้รับ แหล่งน้ำ สามารถกัก เก็บน้ำเพื่อใช้ในการ เพาะปลูกได้ในช่วงฤดู แล้ง/ฝนทิ้งช่วง และ สามารถเลี้ยงปลา เพื่อ บริโภคและจำหน่ายทำ ให้ลดรายจ่ายและเพิ่ม รายได้ในครัวเรือน อย่างไรก็ตาม เกษตรกร ที่มีความต้องการแหล่ง น้ำในไร่นานอกเขต

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด ระดับ ผลผลิต	ผลการ ดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลผลิต				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
		น้ำใช้ในการ ทำการเกษตร โดยไม่ต้อง รอปิดไป					ชลประทานมีจำนวน มากกว่าที่กรมพัฒนา ที่ดินได้รับการจัดสรร งบประมาณให้ดำเนินการ

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึงมีผลการดำเนินงานสำเร็จสูงกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตคิดเป็นร้อยละ ๘๑ ขึ้นไป

ดี หมายถึงมีผลการดำเนินงานสำเร็จเท่ากับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตอยู่ในช่วงร้อยละ ๗๑ - ๘๐

พอใช้ หมายถึงมีผลการดำเนินงานสำเร็จต่ำกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนดเล็กน้อย หรือ ความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑ - ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึง มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือมี ความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐

๕) แบบประเมินผล ป.ค. ๕ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลลัพธ์โครงการ

ตัวชี้วัดระดับ ผลลัพธ์	ผลการ ดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลลัพธ์					ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
		ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
พื้นที่การเกษตร ได้รับประโยชน์ จากการก่อสร้าง แหล่งน้ำในไร่นา นอกเขต ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่ได้รับ ประโยชน์ จากแหล่งน้ำ รวมจำนวน ๙๓,๗๗๖ ไร่	✓					เกษตรกรที่ได้รับ แหล่งน้ำสามารถกักเก็บ น้ำในช่วงฤดูฝนและ นำมาใช้ประโยชน์ใน การเพาะปลูก ประมง โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์ จากที่ดินในการปลูกพืช ผักและไม้ผลต่างๆ บริเวณขอบบ่อน้ำ และ สามารถนำน้ำมาใช้ ในช่วงที่ฝนทิ้งช่วง ทำให้ มีผลผลิตเพิ่มมากขึ้น จึง ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วย ถึงอย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางรายก็ยัง

ตัวชี้วัดระดับ ผลลัพธ์	ผลการ ดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลลัพธ์					ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
		ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
							ต้องการให้เพิ่มขนาด ความจุของแหล่งน้ำ เพื่อให้มีทางเลือกที่ เหมาะสมกับพื้นที่ที่ทำการ เกษตร

หมายเหตุ

ดีเด่น หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๙๑ – ๑๐๐

ดีมาก หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๘๑ – ๙๐

ดี หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๗๑ – ๘๐

พอใช้ หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑ – ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐

๖) แบบประเมินผล ป.ค. ๖ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลกระทบโครงการ

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ปัญหา/ อุปสรรค
	ผลกระทบทางบวก*	ผลกระทบทางลบ*	
(๑) ผลกระทบ ด้านนโยบาย รัฐบาล	เกษตรกรมีผลผลิต เพิ่มขึ้น ลดต้นทุนการ ผลิต และสามารถ ช่วยสร้างรายได้เสริม ให้แก่ครัวเรือนได้	เกษตรกรมีความต้องการ แหล่งน้ำเพิ่มขึ้น แต่กรม พัฒนาที่ดินสามารถ ดำเนินการได้ตามที่ได้รับ งบประมาณ	เกษตรกรมีความต้องการแหล่ง น้ำในไร่นานอกเขตชลประทานใน แต่ละปีเป็นจำนวนมาก แต่กรมฯ ไม่สามารถดำเนินการให้เกษตรกร ได้ทุกรายที่ยื่นคำร้องขอ และเกษตรกร บางรายมีความต้องการสระน้ำที่มี ความจุมากกว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร จึงควรเพิ่มทางเลือกให้สอดคล้องกับ พื้นที่การเกษตรกรรมของตนเอง
(๒) ผลกระทบ ด้านเศรษฐกิจ	เกษตรกรสามารถใช้ ประโยชน์จากแหล่งน้ำ เสริมการทำการเกษตร โดยการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ปลูกผักตาม ขอบสระ ปลูกพืชไร่ รวมทั้งเลี้ยงปลาในสระได้ เพื่อบริโภคและจำหน่าย ช่วยสร้างรายได้เสริม ให้แก่เกษตรกร	เกษตรกรบางรายที่ได้รับ แหล่งน้ำในไร่นาแต่มีการ ใช้น้ำผิดวัตถุประสงค์ หรือ ได้รับไปแล้วแต่ไม่ ดำเนินงานด้านการเกษตร ทำให้ไม่เกิดประโยชน์จาก แหล่งน้ำที่ได้รับ	หน่วยงานภายในกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ ควร่วมบูรณาการ งานกันเพิ่มมากขึ้นพร้อมทั้งร่วมมือ กันส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตร ประมง เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ตามความ เหมาะสมของพื้นที่และมีการใช้น้ำ อย่างรู้คุณค่ามากยิ่งขึ้น และ ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชให้ มีความเหมาะสมกับสภาพดิน

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ปัญหา/ อุปสรรค
	ผลกระทบทางบวก*	ผลกระทบทางลบ*	
(๓) ผลกระทบด้านสังคม/วัฒนธรรม	-	-	-
(๔) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม	สามารถกักเก็บน้ำสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน การกักเก็บน้ำยังช่วยบรรเทาปัญหาภัยแล้งและช่วยป้องกันการเกิดอุทกภัยในบางพื้นที่ได้	ในบางพื้นที่เกิดฝนทิ้งช่วงไม่ตกตามฤดูกาลทำให้แหล่งน้ำของเกษตรกรที่ได้รับไม่มีน้ำในบ่อ	แหล่งน้ำที่ขุดในปีแรกจะยังไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ๑๐๐% เนื่องจากต้องให้น้ำซึมซับลงใต้ดินเพื่อสร้างความชุ่มชื้นก่อน
(๕) ผลกระทบทางด้านเทคโนโลยี	เกษตรกรบางรายสามารถปรับใช้เทคโนโลยีกับการใช้น้ำได้ เช่น ติดตั้งปั้มน้ำระบบโซลาเซลล์ระบบสูบน้ำแบบพญาแล้ง	-	ยังไม่มี การส่งเสริมการใช้ในด้านเทคโนโลยีอย่างแท้จริง
(๖) ผลกระทบด้านประชาชน/ชุมชนพื้นที่โครงการ	- เกษตรกรรายบุคคลมีความต้องการแหล่งน้ำเพื่อทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง โดยเกษตรกรร่วมออกค่าใช้จ่ายในการขุดแหล่งน้ำจำนวน ๒,๕๐๐ บาท/บ่อด้วย - ชุมชนมีการบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	ชุมชนในบางพื้นที่มีความต้องการแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการสาธารณูปโภค ซึ่งเป็นการดำเนินงานในพื้นที่สาธารณะ ที่มีปริมาณน้ำมากกว่าแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (กรมพัฒนาที่ดินไม่สามารถดำเนินการได้)	รัฐบาลควรมีนโยบายในการส่งเสริมให้ก่อสร้างแหล่งน้ำในชุมชน (กลุ่ม) ที่มีความต้องการใช้น้ำร่วมกันด้วย
(๗) ผลกระทบด้านอื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-
ภาพรวมของผลกระทบโครงการ	สามารถเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น	-	กรมพัฒนาที่ดินสามารถดำเนินการได้ตรงตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดินก็ยังคงต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ปัญหา/ อุปสรรค
	ผลกระทบทางบวก*	ผลกระทบทางลบ*	
			บุคลากร อุปกรณ์และเทคโนโลยี อื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีความรวดเร็วขึ้นและสามารถ ช่วยเหลือเกษตรกรที่ต้องการแหล่ง น้ำเพื่อทำการเกษตรในจำนวนที่ มากขึ้นกว่าเดิม

หมายเหตุ

- ผลกระทบทางบวก* เป็นผลที่คาดหวังจากการมีโครงการ
- ผลกระทบทางลบ* เป็นผลที่ไม่คาดหวังจากโครงการ

๗) แบบประเมินผล ป.คก. ๗ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประสิทธิภาพโครงการ

ประเด็น	ประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน
(๑) ความสำเร็จของโครงการ เมื่อเทียบกับความเหมาะสม ของงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการ	มีความเหมาะสมและคุ้มค่าต่อการลงทุน เนื่องจากเกษตรกรสามารถทำการผลิตได้ ปริมาณมากขึ้นและทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น เกษตรกรมีความเข้มแข็งสามารถอยู่ได้ด้วย ตัวเอง
(๒) ผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับการตอบสนองต่อการ แก้ไขปัญหาให้กับชุมชน/ประชาชนในพื้นที่	การดำเนินการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขต ชลประทาน เป็นในลักษณะรายบุคคล (เกษตรกร) ซึ่งสามารถนำน้ำไปใช้ในการเกษตรทั้งในฤดู ปกติและฤดูแล้ง
(๓) ผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับโครงการอื่นในลักษณะ เดียวกันโดยใช้งบประมาณการดำเนินโครงการเท่าหรือใกล้เคียงกัน	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน สามารถแก้ปัญหการทำเกษตรได้ครอบคลุม ทุกพื้นที่ทั่วประเทศ (จำนวน ๖๑ จังหวัด) เนื่องจากการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ทำการเกษตรในฤดูแล้ง/ฝนทิ้งช่วงของเกษตรกร เป็นรายบุคคล/รายพื้นที่
ภาพรวมการประเมินผลประสิทธิภาพโครงการ	เกษตรกรมีแหล่งน้ำและสามารถใช้ประโยชน์ ในการเพาะปลูกและประมงได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้เกษตรกรมีผลผลิตและรายได้เพิ่มขึ้น

๘) แบบประเมินผล ป.คก. ๘ : สรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการภาพรวม

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
(๑) การดำเนินโครงการภาพรวม บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดไว้ หรือไม่ อย่างไร	การดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งมีการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้แก่เกษตรกรเพิ่มมากขึ้น
(๒) การดำเนินงานพบข้อบกพร่อง หรือมีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อการดำเนินโครงการในเรื่องสำคัญด้านใดบ้าง และมีผลต่อการดำเนินโครงการอย่างไร รวมทั้งได้ดำเนินการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร	แหล่งน้ำบางแห่งยังไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ต้องรอฤดูฝนและบางพื้นที่ไม่สามารถเก็บน้ำได้ทันที เพราะต้องรอให้น้ำซึมซับลงก่อน
(๓) การบริหารงบประมาณ และการเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการมีปัญหา/อุปสรรคในเรื่องใดบ้าง การดำเนินงานบรรลุตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร	การเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานต้องเป็นไปตามตัวชี้วัดที่รัฐบาลกำหนดจึงทำให้ต้องเร่งรัดการดำเนินการซึ่งไม่สอดคล้องกับฤดูกาลการผลิต
(๔) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ เกิดประโยชน์ในด้านใดบ้าง ชุมชน/ประชาชนในพื้นที่โครงการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการนี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร	เกษตรกรสามารถกักเก็บน้ำเพื่อใช้ทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี รวมถึงสามารถสร้างรายได้เสริมให้เกษตรกรด้วย
(๕) ปัญหา และอุปสรรคที่สำคัญโดยภาพรวมจากการดำเนินงานตามโครงการคือปัญหาด้านใด มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการดำเนินการอย่างไร	บุคลากรของกรมพัฒนาที่ดินในระดับพื้นที่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อปริมาณพื้นที่ที่ได้รับการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
(๖) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบโครงการ ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ	-
(๗) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่ต้องนำเสนอหน่วยงานกลาง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แผนงาน/งบประมาณ/บุคลากร/วัสดุอุปกรณ์/กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ) เป็นต้น	สำนักงานงบประมาณ ได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับอัตราราคามาตรฐานต่อหน่วย (อัตราราคางาน) รวมถึงค่าบริหารจัดการโครงการ ค่าสำรวจและค่าควบคุมติดตามการดำเนินงานการก่อสร้าง เนื่องจากที่ผ่านมาได้รับจัดสรรงบประมาณเพียงค่าก่อสร้าง ซึ่งเป็นอัตราราคางานต่อหน่วยเดิมไม่สอดคล้องกับราคาในปัจจุบัน
(๘) ประเด็นและข้อเสนอแนะ ที่จะนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีข้อสั่งการเชิงนโยบาย	๑. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐบาลที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องดำเนินการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุน

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
	<p>ให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ ควรมีการกำหนดชื่อยกเว้น สำหรับโครงการที่จะต้องดำเนินการก่อสร้างในพื้นที่ของเกษตรกร เช่น โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพราะช่วงเวลาดังกล่าวฯ จะเป็นช่วงที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิต ซึ่งอาจจะทำให้เกษตรกรบางรายต้องเสียสิทธิต่างๆ ที่พึงจะได้รับ</p> <p>๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีนโยบายเพิ่มทางเลือกให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำที่มีขนาดใหญ่กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยควรเพิ่มรูปแบบของสระน้ำให้มีความหลากหลายมากขึ้น รวมทั้งสัดส่วนของการจ่ายเงินสมทบของเกษตรกรก็ควรเพิ่มขึ้นไปตามขนาดของสระน้ำที่ขุด ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีทางเลือกที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของประเทศที่เกษตรกรมีแหล่งกักเก็บน้ำได้อย่างเพียงพอต่อการใช้ประโยชน์</p>
(๙) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	-

ส่วนที่ ๔ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ดำเนินงาน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
๑. เกษตรกรบางส่วนยังไม่ทราบถึงหลักเกณฑ์ และข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	<p>๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน</p> <p>๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานทั้งในช่วงระยะเวลาก่อนเข้าร่วมโครงการ และภายหลังเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการ เพื่อเป็นการลดผลกระทบเชิงลบต่อเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อีกทั้งยังเป็นการสร้างผลกระทบเชิงบวกอันจะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี</p>

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>๒. การกำหนดขนาดและรูปแบบของสระน้ำเป็นไปตามหลักวิชาการ ซึ่งมี รูปแบบที่จำกัด และไม่เป็นไปตามความต้องการของเกษตรกรเท่าที่ควร รวมทั้งขาดกลไกการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ของตนเอง</p> <p>๓. เกษตรกรรายที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน โดยการขุดสระน้ำแทนเกษตรกรรายเดิมที่ได้ยื่นความจำนงในการเข้าร่วมโครงการฯ มีความต้องการให้หน่วยงานสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>๔. ผู้รับเหมาที่มาดำเนินการขุดสระน้ำให้เกษตรกรในบางครั้งไม่เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด และไม่ตกแต่งบริเวณรอบสระน้ำให้มีความเรียบร้อย ซึ่งดินบริเวณรอบปากบ่ออาจจะพังทลายลงได้ในภายหลัง และจะทำให้สระน้ำตื้นเขิน</p>	<p>๑) การสร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรเกี่ยวกับรูปแบบของสระน้ำ และศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมให้กับเกษตรกรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดขนาด และรูปแบบของสระน้ำ ให้มีความเหมาะสมกับลักษณะสภาพพื้นที่ของตนเอง</p> <p>๒) ควรสร้างเครือข่ายประชาชน/เกษตรกร เพื่อการบริหารจัดการ และบำรุงรักษาแหล่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ในระยะยาว</p> <p>๑) หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานดำเนินการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลัง และรวบรวมข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการฯ ที่ไม่ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตไว้เป็นฐานข้อมูล</p> <p>๒) ควรมีการจัดทำรายละเอียดของเกษตรกรที่มีการเปลี่ยนแปลงกับรายที่ได้ยื่นความจำนงขุดสระน้ำไว้เดิมแล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินการขุดได้ตามประเภทเหตุผลของการไม่สามารถขุดสระน้ำได้ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของหน่วยงานที่มีโครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิต นอกเหนือจากโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในระยะต่อไป</p> <p>๓) ควรมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านพันธุ์พืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๑) เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน หมอดินอาสา และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานควรให้ความสำคัญในการกำกับ ดูแล การขุดสระน้ำของผู้รับจ้างให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด และควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสระน้ำที่เกษตรกรได้ขุดสระไปแล้วร่วมกัน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป</p>

๒. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
๑. การดำเนินการภายใต้กลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัด ในบางพื้นที่มีการดำเนินโครงการขุดสระน้ำเช่นเดียวกับ กรมพัฒนาที่ดิน จึงทำให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการขุดสระน้ำในพื้นที่เดียวกัน และการขุดสระน้ำในบางพื้นที่ใช้หน่วยงานอื่นในการขุดสระน้ำ โดยไม่ได้ใช้หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเดียวกับกรมพัฒนาที่ดิน	๑) ควรมีการร่วมบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรฐาน หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ที่สำคัญร่วมกันในการขุดสระน้ำ รวมทั้งกำหนดหน่วยงาน รับผิดชอบหลักในการดำเนินการ ซึ่งจะ สามารถช่วยลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างส่วนราชการในพื้นที่ได้ และความขัดแย้งในพื้นที่ ๒) สร้างกลไกการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ประชาชน และเกษตรกร ในระดับพื้นที่ให้สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

๓. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
๑. มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ รายจ่ายประจำปี ที่กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีผลการเบิกจ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนของงบลงทุน ให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ จึงส่งผลทำให้ต้องเร่งรัดการดำเนินการขุดสระน้ำภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งส่งผลให้เกิดความไม่สอดคล้องกับช่วงระยะเวลาสำหรับกา รเพาะปลูกของในแต่ละพื้นที่	๑) รัฐบาลควรมีข้อยกเว้นสำหรับโครงการบางประเภท ในมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในส่วนของงบลงทุนให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรก ของปีงบประมาณสำหรับบางแผนงานหรือโครงการ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถดำเนินการตามบทบาท ภารกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น โครงการแหล่งน้ำ ไร่นานอกเขตชลประทานจะต้องดำเนินการขุดสระน้ำ ให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับช่วงระยะเวลาฤดูกาลเพาะปลูก และฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิต ในการดำเนินการที่ผ่านมาของโครงการแหล่งน้ำ ในไร่นานอกเขตชลประทานจะมีการเร่งรัดการเบิกจ่าย งบประมาณดังกล่าวฯ ส่งผลให้หน่วยงานต้องเร่งรัด การขุดสระน้ำให้แล้วเสร็จภายในไตรมาสแรกของปี จึงทำให้สระน้ำของเกษตรกรไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ เนื่องจากไม่ตรงกับช่วงระยะเวลาฤดูกาลเพาะปลูก และ/หรือ เป็นช่วงเวลาที่เกษตรกรกำลังเก็บเกี่ยวผลผลิต โดยระยะเวลาที่เหมาะสมในการก่อสร้างโครงการลักษณะ ดังกล่าวฯ ควรจะเริ่มดำเนินการในไตรมาสที่ ๒ ของปีซึ่ง จะตรงกับช่วงฤดูแล้ง
๒. การกำหนดขนาดและรูปแบบของสระน้ำเป็น รูปแบบที่จำกัด และไม่ปฏิบัติตามความต้องการของ เกษตรกรอย่างเท่าที่ควร	๑) ควรมีการจัดทำโครงการโดยมีการเพิ่มทางเลือก ให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการสระน้ำที่มีขนาดใหญ่ กว่า ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร โดยควรเพิ่มขนาดรูปแบบ

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>๓. การดำเนินการภายใต้กลุ่มยุทธศาสตร์จังหวัด และงบประมาณกลุ่มจังหวัดในบางพื้นที่มีการดำเนินโครงการในลักษณะใกล้เคียงกับโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จึงทำให้เกิดปัญหาความซ้ำซ้อนในการขุดสระน้ำในพื้นที่เดียวกัน</p> <p>๔. เกษตรกรที่ได้รับการสนับสนุนการขุดสระน้ำ ภายใต้โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน มีความต้องการจะรวมสระน้ำบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อให้สระน้ำมีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะทำให้สามารถกักเก็บน้ำได้ในปริมาณที่มากขึ้น รวมทั้งเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ</p>	<p>ที่มีขนาดที่หลากหลาย เช่น มีปริมาตรความจุของสระน้ำโดยประมาณ ๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ๕,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร และ ๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร เป็นต้น สำหรับสัดส่วนการจ่ายเงินสมทบของเกษตรกรก็ควรที่จะเพิ่มขึ้นตามขนาดของสระน้ำ</p> <p>๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาร่วมบูรณาการ และร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ และขนาดของสระน้ำให้เป็นมาตรฐานกลาง รวมทั้งควรมีการจัดทำแนวทางหรือคู่มือสำหรับใช้ในการดำเนินการ</p> <p>๒) ควรมีการส่งเสริม หรือถ่ายโอนภารกิจในเรื่องดังกล่าวฯ ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ร่วมดำเนินการ โดยกำหนดให้กรมพัฒนาที่ดินเป็นหน่วยงานในการกำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลโครงการ แต่อย่างไรก็ตามทางราชการส่วนกลางควรวิเคราะห์ในเรื่องของความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะรับโอนภารกิจดังกล่าวฯ หรืออาจจัดทำเป็นโครงการนำร่องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการรับโอนในโครงการดังกล่าวฯ</p> <p>๑) รัฐบาลควรมีนโยบายในการส่งเสริมให้ก่อสร้างแหล่งน้ำในชุมชน (กลุ่ม) ที่มีความต้องการใช้น้ำร่วมกันด้วย</p>

๔. ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข

ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด	ข้อเสนอแนะ
ได้มีการสรุปรายงานในหน้าที่ ๑๙	ได้มีการสรุปรายงานในหน้าที่ ๑๙ ถึงหน้าที่ ๒๐

๕.๒ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๕.๒ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและลดต้นทุนโลจิสติกส์ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางถนน ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ รวมทั้งสนับสนุนระบบขนส่งในเขตเมือง ส่งเสริมการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรม พัฒนาบริการและขยายเครือข่ายของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ปรับปรุงระบบการพัฒนาและจัดการกำลังคนด้านโลจิสติกส์ เร่งรัดการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ของประเทศ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ควบคู่กับการเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง และการกำหนดมาตรฐานการคมนาคมขนส่งและโดยสาร ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่ส่งเสริมธุรกิจการค้าและบริการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๘ กระทรวง ๔ รัฐวิสาหกิจ (๒๑ หน่วยงาน)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร จำนวนทั้งสิ้น ๓,๕๘๖,๐๐๐ บาท (สามล้านห้าแสนแปดหมื่นหกพันบาทถ้วน) กำหนดตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : แนวทางและมาตรการในการปรับปรุงบริหารจัดการสินค้าเกษตร ๑ เรื่อง ซึ่งมีการดำเนินงาน ๓ กิจกรรม คือ ๑) การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ๒) โครงการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน กุ้ง ๓) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษา การบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย)

จากการสอบทานเอกสารการรายงานผลการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทั้ง ๓ กิจกรรม และการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานจริงและพบเกษตรกร/ผู้ผลิตในจังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานโครงการ กรณีศึกษาเรื่องกล้วย **ปรากฏว่า** กิจกรรมที่ ๑ : การจัดทำร่างแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตรของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพครอบคลุม ๓ มิติ คือ มิติด้านต้นทุน มิติด้านเวลาและมิติด้านความน่าเชื่อถือ แต่ร่างแผนแม่บทดังกล่าว ยังไม่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน ส่วนกิจกรรมที่ ๒ และกิจกรรมที่ ๓ เป็นการดำเนินโครงการกรณีศึกษา ๒ เรื่อง ได้แก่ ๑) โครงการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน กุ้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลและกำหนดตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพโลจิสติกส์สินค้า กุ้ง สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ (Benchmark) ในการวัดระดับการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของสินค้า กุ้ง และนำผลการศึกษามาจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสินค้า กุ้ง โดยศึกษาเฉพาะ กุ้งแวนนาไม ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราด **ผลการศึกษา**ได้แนวทางที่สะท้อนมิติต้นทุน มิติเวลา และมิติความน่าเชื่อถือ ๒) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษาการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย)

มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการศึกษาตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตรครอบคลุมในมิติสำคัญประกอบด้วย มิติด้านต้นทุน มิติด้านเวลา และมิติด้านความน่าเชื่อถือ เพื่อเป็นเกณฑ์วัดผลการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจกล้วยตลอดโซ่อุปทานกล้วยตามเป้าหมาย และพัฒนาฐานข้อมูลระบบการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ของกล้วย สอดคล้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ในโซ่อุปทานกล้วยที่ส่งผลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร การตลาดสินค้า และตัวแทนอื่นๆ บนห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพสามารถครอบคลุมผู้ผลิตกล้วยทั้งประเทศ เพื่อนำผลการศึกษามาจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ภาคการผลิตกล้วย การพัฒนาธุรกิจโลจิสติกส์กล้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วย และการกำหนดนโยบายทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ผลการศึกษาได้แนวทางการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และห่วงโซ่อุปทานกล้วยในมิติต้นทุน มิติเวลา และมิติความน่าเชื่อถือ สำหรับผลจากการลงติดตามในพื้นที่ของโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษาการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย) ของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล (ค.ต.ป.) ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงรายของผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดพญาเมืองรายการเกษตร ซึ่งการดำเนินการเป็นการร่วมลงทุนระหว่างนายปรีชา แซ่ตั้ง และนายไพโรจน์ อาวัชชานุกูล กับประเทศจีน (บริษัท หงต้า อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด) มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้น จำนวน ๒,๗๐๐ ไร่ โดยผลิตและจำหน่ายกล้วยหอมเขียวพันธุ์คาแวนดิส จำนวน ๗๐๐ ไร่ ผลผลิตส่วนใหญ่เน้นส่งออกไปจำหน่ายที่ประเทศจีนเป็นหลักผ่านด่านเชียงของ โดยมีการบรรจุซิลิโคนสุญญากาศบรรจุในกล่อง บ่มในห้องเย็นปรับอุณหภูมิเพื่อให้กล้วยสุกเสมอกัน และขนส่งจากห้องเย็นไปท่าเรือเชียงของโดยรถเทเลอร์ ลงเรือที่ท่าเรือเชียงของ ผ่านบ่อเต็น เมืองคูนหมิง สำหรับผลผลิตที่ตกเกรดจะขายในประเทศ โดยส่งให้โรงงานในประเทศแปรรูปเป็นกล้วยฉาบ กล้วยเบรคแตก ซึ่งปัจจุบันการผลิตกล้วยหอมของ หจก.พญาเมืองรายการเกษตร ยังไม่เพียงพอกับความต้องการเนื่องจากปัจจุบันมีการไปเปิดตลาดประเทศในแถบยุโรปเพิ่มเติม ทั้งนี้ การผลิตกล้วยของ หจก.พญาเมืองรายการเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมวิชาการเกษตร

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล (ค.ต.ป.) ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อค้นพบ

- ๑) เกษตรกรยังไม่เข้าใจและยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการผลิต การแปรรูปให้ได้มาตรฐานการส่งออก
- ๒) ผลการศึกษาให้ข้อมูลที่มีประโยชน์สำหรับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของสินค้ากล้วยและกล้วย แต่การสรุปผลของรายงานโครงการยังขาดความชัดเจน และยังไม่สะท้อนให้เห็นมิติด้านต้นทุน ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรของตนเอง ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ต่อปี มิติด้านเวลา ระยะเวลาขนส่งสินค้าเกษตรของตนเองลดลงไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงต่อครั้ง และมิติด้านความน่าเชื่อถือ อัตราความสูญเสียผลผลิตของตนเอง ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี ตามที่ระบุไว้ในร่างแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔
- ๓) ระบบโลจิสติกส์โดยเฉพาะข้อเสนอเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบขาเข้า-ขาออก ยังขาดความชัดเจนในการที่จะนำไปใช้หรือบูรณาการร่วมกับส่วนราชการอื่นๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม
- ๔) พื้นที่ศึกษาทั้งยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เลี้ยงหลักของประเทศ
- ๕) การกำหนดแนวทางการศึกษาระบบโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สินค้าเกษตรยังไม่ครอบคลุมชนิดสินค้าเกษตรหลักของประเทศ

ข้อเสนอแนะ

๑) เมื่อมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรแล้วควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการ เข้าใจและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด และควรมีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก ตลอดจนกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสม

๒) ควรระบุนโยบายชัดเจนเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบทางถนน ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ทั้งขาเข้าและขาออกไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม เพื่อเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านโลจิสติกส์

๓) ควรวางแผนการศึกษา กู้ให้ครอบคลุมพื้นที่หลักที่มีการเพาะเลี้ยง

๔) ควรศึกษาสินค้าที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพด เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน

๑. การคัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ : แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ **ลักษณะที่ ๒ : การดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี** โดยให้ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง และ อ.ค.ต.ป.กลุ่มกระทรวง ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแผนงานบูรณาการ อย่างน้อยจำนวน ๑ แผนงาน สำหรับใช้ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกระทรวงภายใต้กลุ่มเศรษฐกิจ ได้ร่วมกับคณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการกลุ่มกระทรวงด้านเศรษฐกิจ พิจารณาคัดเลือกแผนงานบูรณาการ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นแผนงานที่กำหนดอยู่ในเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ แผนงานภายใต้เอกสารงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีขอบเขตการติดตามตรวจสอบทุกโครงการภายใต้การกำกับของแต่ละกระทรวง

๒. รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและลดต้นทุนโลจิสติกส์ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางถนน ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ รวมทั้งสนับสนุนระบบขนส่งในเขตเมือง ส่งเสริมการร่วมทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานในภาคการเกษตรและภาคอุตสาหกรรม พัฒนาระบบบริการและขยายเครือข่ายของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ปรับปรุงระบบการพัฒนาและจัดการกำลังคนด้านโลจิสติกส์ เร่งรัดการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ของประเทศ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ของประเทศ ควบคู่กับการเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง และการกำหนด

มาตรฐานการคมนาคมขนส่งและโดยสาร ตลอดจนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งที่ส่งเสริม
ธุรกิจการค้าและบริการในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
กระทรวงคมนาคม เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๘ กระทรวง ๔ รัฐวิสาหกิจ (๒๑ หน่วยงาน)

ในภาพรวมการดำเนินงานทั่วประเทศ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ มีงบประมาณในการ
ดำเนินการทั้งแผนงาน รวมทั้งสิ้น ๙๘,๘๔๐,๖๘๔,๓๐๐ บาท (เก้าหมื่นแปดพันแปดร้อยสี่สิบล้านหกแสนแปดหมื่น -
สี่พันสามร้อยบาทถ้วน) จำแนกตามแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรี	๒๐.๐๐๐๐	ล้านบาท
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๓.๕๘๖๐	ล้านบาท
กระทรวงคมนาคม	๘๕,๒๗๗.๙๐๘๑	ล้านบาท
กระทรวงพาณิชย์	๒๑.๑๖๔๒	ล้านบาท
กระทรวงแรงงาน	๔๔.๓๐๐๐	ล้านบาท
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๑.๓๗๖๘	ล้านบาท
กระทรวงศึกษาธิการ	๒๑.๗๕๗๙	ล้านบาท
กระทรวงอุตสาหกรรม	๕๓.๗๗๗๑	ล้านบาท
รัฐวิสาหกิจ	๑๓,๓๙๖.๘๑๔๒	ล้านบาท

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ
๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๗๙) และแผนพัฒนาการเกษตร ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔) และ
ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แผนงานบูรณาการ : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและ
ระบบโลจิสติกส์ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร จำนวนทั้งสิ้น
๓,๕๘๖,๐๐๐ บาท (สามล้านห้าแสนแปดหมื่นหกพันบาทถ้วน) ได้กำหนดตัวชี้วัดเชิงปริมาณ : แนวทางและ
มาตรการในการปรับปรุงบริหารจัดการสินค้าเกษตร ๑ เรื่อง โดยมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ มีการดำเนินงาน ๓ กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร
ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) งบประมาณจำนวน ๓๙๖,๐๐๐ บาท (สามแสนเก้าหมื่นหกพันบาทถ้วน)
โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

กิจกรรมที่ ๒ โครงการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกุ้ง งบประมาณจำนวน
๑๖๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนหกหมื่นบาทถ้วน) โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ -
กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

กิจกรรมที่ ๓ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร
กรณีศึกษา การบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย) งบประมาณจำนวน ๓,๐๓๐,๐๐๐ บาท (สามล้านสามหมื่น
บาทถ้วน) โดยมีกรอบระยะเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. ผลการดำเนินของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการแผนงานบูรณาการ : การพัฒนา

โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำร่างแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔ วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตรของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ **วัตถุประสงค์หลัก** ๑) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานอย่างมืออาชีพและมีประสิทธิภาพ ๒) เพื่อส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรเป็นกลไกหลักในการบริหารธุรกิจเกษตรตลอดโซ่อุปทาน ๓) เพื่อเพิ่มความสามารถในการเก็บเกี่ยวมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ **ตัวชี้วัด** ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรของเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ ดีขึ้นใน ๓ มิติ ได้แก่

- มิติด้านต้นทุน ต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรของตนเอง ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ต่อปี
- มิติด้านเวลา ระยะเวลาขนส่งสินค้าเกษตรของตนเองลดลงไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงต่อครั้ง
- มิติด้านความน่าเชื่อถือ อัตราความสูญเสียผลผลิตของตนเอง ลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ต่อปี

โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๓ แนวทาง คือ ๑) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโซ่อุปทานภาคการเกษตร ๒) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ๓) การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ด้านการเกษตร ซึ่งการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทดังกล่าว มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -พ.ศ. ๒๕๗๙) ในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร การดำเนินการดังกล่าวล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนด เนื่องจากต้องรอการดำเนินการจัดทำแผนแม่บทด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (แล้วเสร็จและประกาศใช้เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๐) และยังไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร มีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) มีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน

กิจกรรมที่ ๒ โครงการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกุ้ง

อุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งในประเทศไทยมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง โดยปี ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้ง จำนวน ๒๓,๐๑๒ ครัวเรือน ผลผลิตรวม ๓๒๑,๖๖๒ ตัน มีการบริโภคภายในประเทศประมาณ ๔๐,๐๐๐ ตัน และมีปริมาณการส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็ง และกุ้งปรุงแต่งรวมทั้งสิ้น ๒๐๗,๖๔๘ ตัน หรือคิดเป็นมูลค่าการส่งออก ๖๙,๒๙๕ ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในด้านการผลิต พบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งส่วนใหญ่ มีการเพาะเลี้ยงกุ้งในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีพื้นที่ติดชายทะเล และการผลิตส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่มีขนาดเล็ก ใช้เทคนิคการผลิตด้านโลจิสติกส์น้อยด้วยข้อจำกัดเรื่องเงินลงทุนเทคโนโลยีระดับกลาง พึ่งพาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นหลัก ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประสบปัญหาเรื่องโรคระบาด เช่น ปัญหาโรคตายด่วน (EMS) และปัญหาความสมบูรณ์ของสภาพน้ำที่มักเกิดภาวะน้ำเค็มจัด นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการสินค้าตลอดโซ่อุปทาน เนื่องจากการจัดการด้านโลจิสติกส์และกระบวนการรักษาคุณภาพของผลผลิตยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ประกอบกับมีเงื่อนไขทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น การนำข้อกีดกันทางการค้าที่มีใช้เข้ามาใช้กับ

ประเทศไทยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรต้องเผชิญกับความเสี่ยงและมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องมีแนวทางในการดำเนินการเพื่อลดต้นทุน ซึ่งการลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์รวมถึงการสร้างความน่าเชื่อถือของสินค้าตลอดจนถึงกระบวนการผลิต การขนส่ง การแปรรูป และการตลาด เพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตของเกษตรกร อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทาน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการโลจิสติกส์ที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมที่สามารถปฏิบัติได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรควบคู่กับการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐-พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยจัดทำโครงการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกึ่งเพื่อเป็นการนำร่องการจัดทำฐานข้อมูลการประเมินตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์การเกษตร (Agricultural Logistics Performance Index : ALPI) โดยใช้โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูล ALPI เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานเพื่อสะท้อนถึงการดำเนินการตามกิจกรรมโลจิสติกส์สินค้ากึ่งของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นโปรแกรมที่สามารถเชื่อมโยงการประมวลผลข้อมูล เพื่อนำเสนอรายงานเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินการเพื่อชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์สินค้าเกษตรใน ๓ มิติ คือ มิติต้นทุน มิติเวลา และมิติความน่าเชื่อถือ ทั้งในระดับภาพรวมและระดับกิจกรรมโลจิสติกส์ พื้นที่ (ภาค/จังหวัด) ตลอดจนระดับของสมาชิกตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ได้แก่ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร (กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิสาหกิจชุมชน) และผู้ประกอบการ (ผู้รวบรวม โรงงานแปรรูป ฯลฯ) **การจัดทำโครงการศึกษาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์** เพื่อศึกษาและจัดทำรายงานตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพโลจิสติกส์ กึ่งของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสำหรับใช้เป็นตัวชี้วัดเปรียบเทียบ (Benchmark) ระดับการพัฒนาโลจิสติกส์กึ่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยใช้โปรแกรมการจัดการฐานข้อมูลการประเมินตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ (Agricultural Logistics Performance Index : ALPI) เป็นเครื่องมือในการดำเนินการ และ ๒) เพื่อเสนอแนะปัญหาอุปสรรค และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกึ่ง

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีผลผลิตกึ่งกว่า ๓ แสนตัน สร้างรายได้จากการส่งออกประมาณ ๗ หมื่นล้านบาท จึงเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ สำหรับการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกึ่งในครั้งนี้ เน้นพื้นที่เป้าหมาย คือ จ.จันทบุรี และตราด ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตกึ่งแวนนาไมมากที่สุด ๒ จังหวัดแรกของภาคตะวันออกหรือ อยู่ในอันดับ ๒ และ ๓ ของประเทศ **โดยการศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเฉพาะกึ่งแวนนาไม ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและตราด** ซึ่งเป็นแหล่งผลิตกึ่งที่สำคัญของประเทศ โดยเน้นกลุ่มตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้เลี้ยงกึ่ง และสถาบันเกษตรกรรวมถึงหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสำนักงานประมงจังหวัด ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกึ่งในระดับจังหวัด โดยจังหวัดจันทบุรีและตราด ถือเป็นพื้นที่สำคัญตามโครงการระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ประชารัฐสมัยใหม่ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ **พบว่า การบริหารจัดการโซ่อุปทานกึ่ง** เริ่มจากผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิต (ลูกกึ่ง อาหารกึ่ง และอุปกรณ์เลี้ยงกึ่ง) จำหน่ายสินค้าให้แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร เมื่อเกษตรกรเพาะเลี้ยงกึ่งจนโตเต็มที่ จะจำหน่ายให้แก่สถาบันเกษตรกรหรือห้องเย็นแล้วสานต่อไปยังตลาดมหาชัย จ.สมุทรสาคร โรงงานแปรรูป หรือผู้ส่งออก ตามลำดับ

มิติต้นทุน ต้นทุนโลจิสติกส์รวมต่อยอดขายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรคิดเป็นร้อยละ ๔.๘๔ และ ๕.๓๗ ตามลำดับ โดยเกษตรกรมีต้นทุนโลจิสติกส์ต่อยอดขายที่สูงที่สุด คือ ต้นทุนการจับกึ่ง (ค่าแรงงาน ค่าอาหาร ค่าเช่าเครื่องสูบน้ำ ค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำ ฯลฯ) คิดเป็นร้อยละ ๒.๑๔ หรือ

ประมาณครึ่งหนึ่งของต้นทุนโลจิสติกส์ที่เกษตรกรรับผิดชอบรองลงมา คือ ต้นทุนค่าขนส่ง ร้อยละ ๑.๖๔ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าขนส่งลูกกุ้งเท่านั้น ต้นทุนค่าบริหารจัดการ ร้อยละ ๐.๖๗ และต้นทุนการเก็บรักษาอาหารกุ้ง ร้อยละ ๐.๓๙ ส่วนสถาบันเกษตรกรต้นทุนโลจิสติกส์ต่อยอดขายที่สูงที่สุด คือ ต้นทุนการเก็บรักษาอาหารกุ้ง ร้อยละ ๒.๑๒ เนื่องจากต้องสำรองอาหารกุ้งให้กับเกษตรกรสมาชิก รองลงมา คือ ต้นทุนค่าบริหารจัดการ (ค่าโทรศัพท์ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าใช้จ่ายในการรับรองลูกค้า ฯลฯ) ร้อยละ ๑.๙๕ เนื่องจากต้องประสานงานเกี่ยวกับกุ้งให้กับสมาชิก ต้นทุนค่าขนส่งมีเพียงร้อยละ ๑.๓๐ เนื่องจากเกษตรกรอยู่ไม่ไกลจากสถาบันเกษตรกร จึงมาซื้อและขนส่งเองเป็นหลัก

มิติเวลา ระยะเวลาจัดซื้ออาหารกุ้ง เกษตรกรซื้อได้ภายใน ๑ วัน แต่สถาบันเกษตรกรจะสั่งซื้อล่วงหน้า ๗ วัน แต่ลูกกุ้ง เกษตรกรจะสั่งล่วงหน้า ๑๕ วัน สถาบันเกษตรกรสั่งล่วงหน้า ๒๐ วัน การจัดเก็บอาหารกุ้งเกษตรกรจะเก็บประมาณ ๕ วัน สถาบันเกษตรกรจะสต็อกไว้ประมาณ ๑๐ วัน สำหรับการจับกุ้ง เกษตรกรเป็นผู้จ้างผู้ให้บริการจะใช้เวลาจับกุ้ง ประมาณ ๖ ชั่วโมง

มิติความน่าเชื่อถือ อัตราความสามารถในการจัดส่งปัจจัยการผลิตครบตามจำนวนและตรงเวลา ซึ่งเป็นโลจิสติกส์ขาเข้าของเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๐๕ สถาบันเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๗๕ สำหรับอัตราความสามารถในการจัดส่งครบตามจำนวนและตรงเวลานัดหมาย ซึ่งเป็นโลจิสติกส์ขาออกของเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๗๕ ซึ่งทั้งสองตัวชี้วัดอยู่ในเกณฑ์ดีมากทั้งคู่

ตารางผลการประเมินตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร (ALPI) สินค้ากุ้งปี ๒๕๖๐

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ภาคการเกษตร	เกษตรกร	สถาบันเกษตรกร	คำอธิบาย
● มิติต้นทุน (ร้อยละต่อยอดขาย)			
๑. ต้นทุนโลจิสติกส์รวม	๔.๘๔	๕.๓๗	
๑.๑ ต้นทุนการขนส่ง	๑.๖๔	๑.๓๐	เกษตรกรรับผิดชอบเฉพาะค่าขนส่งลูกกุ้งจากโรงเพาะ ฟักลูกกุ้งมายังฟาร์มเกษตรกร ซึ่งไม่ไกลนัก สำหรับการขนส่งอาหารกุ้ง ผู้จำหน่ายลูกกุ้งส่งฟรีถึงฟาร์ม หรือเกษตรกรไปรับจากตัวแทนจำหน่ายใกล้ฟาร์ม ซึ่งอาจเป็นร้านเอกชนหรือสถาบันเกษตรกร โรคกุ้งตายด่วน (EMS) ทำให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรอ่อนแอ สถาบันเกษตรกรหลายแห่ง หยุดธุรกิจรวบรวมกุ้งจากสมาชิก ต้นทุนการขนส่งของ สถาบันเกษตรกรจึงไม่สูง เพราะเหลือเพียงกิจกรรมการขนส่งปัจจัยการผลิตทั้งขาเข้าและขาออก ซึ่งมีปริมาณธุรกรรมมีไม่มาก
๑.๒ ต้นทุนการเก็บรักษาอาหารกุ้ง	๐.๓๙	๒.๑๒	เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อยไม่ได้สร้างสถานที่จัดเก็บอาหารกุ้งโดยเฉพาะ

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ ภาคการเกษตร	เกษตรกร	สถาบัน เกษตรกร	คำอธิบาย
			<p>และใช้หมดภายใน ๑ สัปดาห์ จึงมีต้นทุนการเก็บรักษาไม่มาก</p> <p>สถาบันเกษตรกรที่มีต้นทุนเก็บรักษาอาหารและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เป็นค่าเสื่อมอาคาร ค่าเสียโอกาส หรือค่าดอกเบี้ยในการจัดหาเงินมาจัดซื้อปัจจัยการผลิตเป็นสินค้าคงคลัง ซึ่งเป็นต้นทุนจมที่สำคัญ รวมทั้งค่าจ้างพนักงานดูแลสถานที่จัดเก็บสินค้าคงคลังดังกล่าว</p>
๑.๓ ต้นทุนค่าบริหารจัดการ เช่น ค่าโทรศัพท์ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าใช้จ่ายการรับรองลูกค้า	๐.๖๗	๑.๙๕	<p>เกษตรกร ค่าใช้จ่ายหลักเป็นค่าโทรศัพท์ สถาบันเกษตรกรหลายแห่งหยุดธุรกิจรวบรวมผลผลิตกุ้งเพื่อลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ เน้นเพียงการบริหารจัดการ/การประสานงานระหว่างสมาชิกภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงกิจกรรมโลจิสติกส์ที่สนับสนุนโครงการแปลงใหญ่ประชารัฐเกษตรสมัยใหม่</p>
๑.๔ ต้นทุนการจับกุ้ง	๒.๑๔	๐.๐๐	<p>เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่เลี้ยงกุ้งเฉลี่ย ๙ ไร่ (ไม่รวมบ่อพักน้ำ) ขนาด ๓ ไร่/บ่อเลี้ยงกุ้ง ๑ - ๓ รอบ/ปี ต้นทุนการจับกุ้งประกอบด้วย ค่าแรงงาน ค่าอาหาร ค่าเช่าเครื่องสูบน้ำ ค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำเฉลี่ย ๑๐,๕๐๐ บ./ครั้ง ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวเกษตรกรเป็นผู้รับผิดชอบ</p> <p>สถาบันเกษตรกรไม่มีบริการจับกุ้งให้กับสมาชิก จึงไม่มีต้นทุนดังกล่าว</p>
● มิติเวลา			
๑. ระยะเวลาการจัดซื้ออาหาร กุ้ง (วัน)	๑	๗	<p>เกษตรกรเมื่อต้องการซื้ออาหารกุ้งสามารถไปซื้อที่ร้านได้ทันทีโดยไม่ต้องสั่งซื้อล่วงหน้า แต่สถาบันเกษตรกรต้องสั่งซื้อล่วงหน้าจากตัวแทนจำหน่ายเอกชน ซึ่งใช้ระยะเวลาไม่เกิน ๗ วัน</p>
๒. ระยะเวลาการจัดซื้อลูกกุ้ง (วัน)	๑๕	๒๐	<p>เกษตรกรส่วนใหญ่สั่งซื้อลูกกุ้งจากภาคเอกชน ล่วงหน้าประมาณ ๑๕ วัน ขณะที่สถาบันเกษตรกรสั่งซื้อลูกกุ้ง ล่วงหน้า ๑๕ - ๓๐ วัน (เฉลี่ย ๒๐ วัน)</p>

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ ภาคการเกษตร	เกษตรกร	สถาบัน เกษตรกร	คำอธิบาย
๓. ระยะเวลาการจัดเก็บอาหาร กุ้ง (วัน)	๕	๑๐	เกษตรกรจัดเก็บอาหารกุ้งเฉลี่ยประมาณ ๕ วัน ขณะที่สถาบันเกษตรกรจะจัดเก็บ ช่วง ๗ - ๑๕ วัน (เฉลี่ย๑๐วัน)
๔. ระยะเวลาการจับกุ้ง (ชั่วโมง)	๖	๐	เกษตรกรส่วนใหญ่จ้างจับกุ้งในเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. สถาบันเกษตรกรไม่มีบริการจับกุ้งให้ สมาชิก
๕. ระยะเวลาการจัดส่งกุ้ง (ชั่วโมง)	๐	๐	ทั้งเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรไม่มี การจัดส่งกุ้งไปยังตลาดโดยตรง ผู้ประกอบการท่องเที่ยวไปรับซื้อกุ้งจาก ฟาร์มเกษตรกร แล้วขนส่งด้วยรถบรรทุก ท่องเที่ยวไปยังตลาดมหาชัย จ.สมุทรสาคร ระยะเวลาที่ใช้ในการขนส่ง ๔ - ๕ ชั่วโมง
● มิตินำเข้าเชื่อถือ (ร้อยละ)			
๑. อัตราความสามารถในการ จัดส่งปัจจัยการผลิต (พิจารณา จากครบตามจำนวนและตรงเวลา นัดหมาย)	๙๘.๐๕	๙๕.๗๕	ผู้จำหน่ายปัจจัยการผลิตส่วนใหญ่ ดำเนินการจัดส่งทั้งลูกกุ้งและอาหารกุ้งถึง ฟาร์มเกษตรกร โดยส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร รายย่อย แต่ละรายใช้ลูกกุ้งไม่มาก จึงไม่มี ปัญหาในการจัดส่งให้เกษตรกร เกษตรกรรายใหญ่ ใช้ลูกกุ้งจำนวนมาก บางช่วงลูกกุ้งมีไม่เพียงพอ แต่มีโรงเพาะ ฟักกุ้งหลายแห่งของบริษัทเอกชน เกษตรกร รายใหญ่จึงสามารถใช้ลูกกุ้งจากฟาร์ม เอกชนเหล่านี้แทนได้
๒. อัตราความสามารถในการ จัดส่งกุ้ง (พิจารณาจากครบตาม จำนวนและตรงเวลานัดหมาย)	๙๙.๗๕	๐.๐๐	การซื้อขายกุ้งเป็นการประมูลปากบ่อ เกษตรกรเลือกท่องเที่ยวที่ไว้ใจมาร่วมประมูลกุ้ง ทำให้ไม่มีปัญหาเรื่องการส่งมอบ สถาบันเกษตรกรไม่ได้ดำเนินการเรื่อง การจัดส่งกุ้ง
๓. อัตราความเสียหายเมื่อ เทียบกับผลผลิตทั้งหมด (พิจารณา ตั้งแต่การจับกุ้งจนถึงส่งมอบ)	๐.๐๕	๐.๐๐	ในที่นี้ไม่นับรวมความเสียหายจากโรค ระหว่างการเพาะเลี้ยง พิจารณาเฉพาะการ บริหารจัดการโลจิสติกส์กุ้งเท่านั้น ปัจจุบันสถาบันเกษตรกรไม่มีการรวบรวม กุ้งให้สมาชิก ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเป็นผู้รับผิดชอบ การขนส่งกุ้งตั้งแต่นำฟาร์ม ซึ่งมีการจัดการ

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพโลจิสติกส์ ภาคการเกษตร	เกษตรกร	สถาบัน เกษตรกร	คำอธิบาย
			โซ่ความเย็นที่ค่อนข้างมีประสิทธิภาพ พบปัญหาเรื่องความเสียหายไม่ถึง ๑๐๐

และรายงานผลการศึกษายังได้ระบุปัญหา รวมทั้งข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

๑. โลจิสติกส์ขาเข้า

๑.๑ การจัดการปัจจัยการผลิต ปัญหา : ๑) ลูกกุ้งมีจำหน่ายน้อยราย และขาดแคลนลูกกุ้งต้านทานโรค ๒) อาหารกุ้ง มีโอกาสเลือกน้อย ผู้ประกอบการขายพ่วงกับลูกกุ้ง และมีข้อเสนอแนะ : ๑) ภาครัฐควรมีมาตรการจูงใจหรือส่งเสริมให้เอกชนมีการแข่งขันด้านการจำหน่ายลูกกุ้งให้มากขึ้น ๒) เร่งพัฒนาพันธุ์กุ้งที่มีความต้านทานโรค และมีคุณลักษณะกุ้งที่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร ๓) ควบคุมกำกับดูแลให้มีการจำหน่ายอาหารกุ้งแบบเสรี (ไม่ให้พ่วงซื้อลูกกุ้ง) เพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านคุณภาพและราคาอาหารกุ้ง ที่เป็นธรรม ๔) สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรรวมกันซื้อลูกกุ้งและอาหารกุ้ง เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและสามารถซื้อได้ในราคาที่ถูกลงเห็นสมควรให้กรมประมงและกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการ

๑.๒ การเพาะเลี้ยง/ การพัฒนาโซ่คุณค่า ปัญหา : ๑) การดำเนินการตามแผนการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (กุ้ง) ยังไม่มีประสิทธิภาพแลยังไม่เกิดผลที่เห็นเป็นรูปธรรมเท่าที่ควรโดยเฉพาะการสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรรวมทั้งการเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชน ๒) การเกิดโรคระบาด โดยเฉพาะ EMS ทำให้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกรขาดทุนต่อเนื่องและอ่อนแอลง ๓) การปนเปื้อนของสารเคมี ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ทั้งในและต่างประเทศ ๔) มีการลงทุนเพื่อพัฒนาฟาร์มเลี้ยงกุ้งให้มีมาตรฐานตามความต้องการของลูกค้า แต่ราคารับซื้อกุ้งที่ได้มาตรฐานไม่แตกต่างจากการเลี้ยงกุ้งทั่วไป ๕) เกษตรกรขาดแคลนแรงงานเลี้ยงกุ้ง ๖) เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินเพื่อพัฒนาฟาร์มให้ได้มาตรฐาน โดยสถาบันการเงินเห็นว่าการเลี้ยงกุ้งเป็นอาชีพที่มีความเสี่ยง และมีข้อเสนอแนะ : ๑) เร่งสร้างความชัดเจนเกี่ยวกับแผนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๒) ศึกษาวิจัยพัฒนาเพื่อพัฒนาสายพันธุ์กุ้งที่มีความต้านทานโรคระบาดในกุ้งโดยเฉพาะโรค EMS ๓) ส่งเสริมการใช้ระบบการตรวจสอบย้อนหลังในกระบวนการผลิตกุ้งทุกขั้นตอน ๔) สร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญในการเลี้ยงกุ้งให้ได้มาตรฐานคู่ขนานไปกับการส่งเสริมด้านการตลาด เน้นให้ผู้บริโภคเห็นประโยชน์ของการซื้อกุ้งที่มีมาตรฐานความปลอดภัย ๕) สนับสนุนให้มีการกำหนดมาตรการที่เอื้อต่อการจ้างแรงงานต่างชาติเพื่อเลี้ยงกุ้ง ๖) ประสาน/เจรจาให้สถาบันการเงินสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการพัฒนาฟาร์มกุ้งเห็นสมควรให้กรมประมง, กรมส่งเสริมสหกรณ์, สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๒. โลจิสติกส์ขาออก ปัญหา : ๑) การจับกุ้ง เกษตรกร / สถาบันเกษตรกร ยังไม่มีทักษะและความเชี่ยวชาญในการเลี้ยงและจับกุ้งที่มีประสิทธิภาพ ๒) การรวบรวมกุ้ง มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากปัญหาการเกิดโรคระบาดในกุ้ง ทำให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรประสบปัญหาขาดทุนต่อเนื่อง ๓) การใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ อาคารรวบรวมผลผลิตรถห้องเย็นของสถาบันเกษตรกร ไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ ๔) ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบย้อนกลับ โดยใช้หนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำ และมีข้อเสนอแนะ : ๑) ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้เกษตรกร สถาบันเกษตรกรรวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐที่มีภารกิจส่งเสริมอาชีพประมงในพื้นที่ ให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญด้านการ

เลี้ยงและจับกุ้งอย่างแท้จริง และต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ๒) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการเลี้ยงกุ้ง จับกุ้ง และรวบรวมกุ้ง เป็นต้น ๓) สนับสนุนให้สถาบันเกษตรกรสามารถกลับมาดำเนินธุรกิจรวบรวมกุ้งจากสมาชิกได้อย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนสินเชื่อปลอดดอกเบี้ยหรือคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ สำหรับใช้เป็นทุนหมุนเวียนรับซื้อกุ้งจากสมาชิก รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ๔) ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญในการขายกุ้งผ่านสถาบันเกษตรกร เพื่อช่วยสร้างรายได้ ทำให้การดำเนินธุรกิจรวบรวมกุ้งของสถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งขึ้น ๕) เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบย้อนหลังโดยใช้โปรแกรมประยุกต์หนังสือกำกับการซื้อขายสัตว์น้ำให้ครอบคลุมเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรรวมทั้งผู้ประกอบการในทุกพื้นที่ที่มีการเลี้ยงกุ้งเห็นสมควรให้กรมประมงและกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการ

กิจกรรมที่ ๓ โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษาการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย)

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของระบบการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตรและรูปแบบการบริโภคอาหารของผู้บริโภคในประเทศและในตลาดโลกที่เปลี่ยนมาบริโภคอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและปลอดภัย ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความสะดวกด้านคมนาคมขนส่ง และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติ จากปัญหาความล่าช้าด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน โดยเฉพาะการขาดการนำองค์ความรู้ด้านโลจิสติกส์มาใช้ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ทำให้ต้นทุนด้านโลจิสติกส์ในภาคการเกษตรสูงกว่าภาคการผลิตอื่นๆ ในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบในการแข่งขันกับประเทศอื่น รวมถึงรูปแบบและพฤติกรรมของระบบโลจิสติกส์ในภาคการผลิตทางการเกษตรและธุรกิจโลจิสติกส์เกษตรมีความแตกต่างกันในสินค้าเกษตรแต่ละกลุ่มและประเภท ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ภาคการเกษตรของไทยต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการพัฒนาทุกด้านให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก สำหรับกล้วยเป็นพืชอาหารของโลกที่มีปลูกมากกว่า ๑๓๕ ประเทศทั้งในเขตร้อนและเขตกึ่งร้อน ทั่วโลกมีพื้นที่เก็บเกี่ยวกล้วยประมาณ ๓๑.๘๙ ล้านไร่ ผลผลิตกล้วยประมาณ ๑๐๗.๔๐ ล้านตัน และมีประเทศผู้ผลิตหลัก ได้แก่ อินเดีย บราซิล ฟิลิปปินส์ แทนซาเนีย จีน เอกวาดอร์ บรูไน ไทย อุกันดา แองโกลา อินโดนีเซีย เป็นต้น

ประเทศไทยปลูกกล้วยเป็นพืชเศรษฐกิจ ส่งออกจำหน่ายในตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะตลาดประเทศญี่ปุ่นมีความต้องการสูง และด้วยคุณลักษณะของกล้วยของไทยที่มีสีสวย รสชาติดี มีกลิ่นหอม น่ารับประทาน อีกทั้งกล้วยของไทยมีความปลอดภัย ไร้สารเคมีและสารพิษตกค้างปนเปื้อน ทำให้กล้วยของไทยได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคในตลาดญี่ปุ่นและตลาดอื่นๆ และมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกกล้วยประมาณ ๕๔๗,๐๕๗ ไร่ ผลผลิตรวม ๑,๑๓๑,๒๒๗ ตัน ซึ่งกล้วยที่ปลูกมีหลากหลายสายพันธุ์ ได้แก่ กล้วยหอม กล้วยตานี กล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ สำหรับกล้วยน้ำว้ามีพื้นที่ปลูกมากที่สุด จำนวน ๓๖๙,๔๘๓ ไร่ ผลผลิต ๗๔๗,๘๐๒ ตัน พื้นที่ปลูกกล้วยไข่ ๘๕,๕๗๔ ไร่ ผลผลิต ๑๔๖,๔๒๙ ตัน และพื้นที่ปลูกกล้วยหอม จำนวน ๖๗,๘๐๒ ไร่ ผลผลิต ๒๐๓,๐๗๔ ตัน แหล่งผลิตกล้วยในประเทศไทย มีอยู่หลายพื้นที่ ได้แก่

กล้วยน้ำว้า มีแหล่งปลูกสำคัญ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย นครราชสีมา

ภาคกลาง : จังหวัดเพชรบุรี อ่างทอง นนทบุรี

ประจวบคีรีขันธ์

ภาคเหนือ : จังหวัดอุตรดิตถ์ นครสวรรค์ พิษณุโลก

พิจิตร เชียงใหม่ สุโขทัย แม่ฮ่องสอน

ภาคใต้ : จังหวัดสงขลา

กล้วยไข่ มีแหล่งปลูกสำคัญ

ภาคเหนือ : จังหวัดนครสวรรค์ ตาก กำแพงเพชร

สุโขทัย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดจันทบุรี ระยอง

ภาคเหนือ : จังหวัดเพชรบุรี กาญจนบุรี

กล้วยหอม มีแหล่งปลูกสำคัญ

ภาคใต้ : จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี

ภาคกลาง : จังหวัดเพชรบุรี สระบุรี นนทบุรี

พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี

ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงใหม่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดหนองคาย

จากปัญหาการทำสวนกล้วยของประเทศไทย ส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการผลิต เช่น การกระจุกตัวของผลผลิต ปริมาณคุณภาพผลผลิตมีมาตรฐานไม่เพียงพอกับความต้องการ ต้นทุนการผลิตสูง และปัญหาทางด้านโลจิสติกส์ เช่น ระบบขนส่งยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สะดวก รวดเร็ว และไม่ประหยัด ระบบห่วงโซ่ความเย็น (Cool Chain System) ยังไม่มีประสิทธิภาพ ชนิดและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์แปรรูปกล้วยมีน้อย

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตร สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์สินค้าเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรควบคู่กับการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยจัดทำโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษาการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย) เนื่องจากกล้วยเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีศักยภาพในการส่งออก โดยเฉพาะตลาดประเทศญี่ปุ่นมีความต้องการสูง และด้วยคุณลักษณะของกล้วยของไทยที่มีสีสวย รสชาติดี มีกลิ่นหอม มีความปลอดภัย ไร้สารเคมี และสารพิษตกค้างปนเปื้อน ทำให้กล้วยไทยได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคในตลาดญี่ปุ่นและตลาดอื่นๆ ซึ่งมีแนวโน้มความต้องการเพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับปัจจุบันกล้วยไทยกำลังประสบปัญหาทางการผลิต เช่น การกระจุกตัวของผลผลิต ปริมาณคุณภาพ ผลผลิตมาตรฐานมีไม่เพียงพอกับความต้องการ ต้นทุนการผลิตสูง และปัญหาทางด้านโลจิสติกส์ เช่น ระบบขนส่งยังไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สะดวก รวดเร็วและประหยัด ระบบห่วงโซ่ความเย็น (Cool Chain System) ไม่มีประสิทธิภาพ ชนิดและความหลากหลายของผลิตภัณฑ์แปรรูปกล้วยมีน้อย โดยมีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อการศึกษาตลอดโซ่อุปทานสินค้าเกษตรครอบคลุมในมิติสำคัญประกอบด้วย มิติด้านต้นทุน มิติด้านเวลา และมิติด้านความน่าเชื่อถือ เพื่อเป็นเกณฑ์วัดผลการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจกล้วยตลอดโซ่อุปทานกล้วยตามเป้าหมาย ๒) พัฒนาระบบข้อมูลระบบการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการต้นทุนโลจิสติกส์ของกล้วย สอดคล้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ในโซ่อุปทานกล้วยที่ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ประกอบด้วย กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร การตลาดสินค้า และตัวแทนอื่นๆ บนห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพสามารถครอบคลุมผู้ผลิตกล้วยทั้งประเทศ และ ๓) จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ภาคการผลิตกล้วย การพัฒนาธุรกิจ

โลจิสติกส์กล้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วย และการกำหนดนโยบายทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ และสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

ผลการศึกษาพบว่า ประเทศไทยสามารถผลิตกล้วยได้ทั้งปี ทั้งกล้วยหอม กล้วยไข่ กล้วยน้ำว้า และกล้วยอื่นๆ กล้วยเป็นผลไม้พื้นบ้านให้ผลง่าย เลี้ยงดูง่าย และหารับประทานได้ง่าย กล้วยเป็นผลไม้ที่คนไทยคุ้นเคยจนเรียกได้ว่าเกิดมาก็กินกล้วย โดจนแก่เฒ่าก็ยังกินกล้วย กล้วยปลูกที่ไหนก็ขึ้น ดูแลรักษาง่าย ต้นทุนการปลูกต่ำ ปลูกได้ทั่วไปโดยเฉพาะในพื้นที่เขตร้อนชื้น ปัจจุบัน กล้วยเป็นไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ทั้งการบริโภคภายในประเทศ และส่งออกสร้างรายได้ในแต่ละปีไม่ต่ำกว่า ๓,๐๐๐ ล้านบาท จากความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น (Japan : Thailand Economic Partnership Agreement) ปัจจุบันญี่ปุ่นได้ให้โควตากล้วยหอมทองจากไทยเข้าประเทศญี่ปุ่นปีละ ๘,๐๐๐ ตัน แต่ที่ผ่านมาไทยยังไม่เคยส่งออกกล้วยหอมทองไปยังญี่ปุ่นได้เต็มโควตา อย่างมากที่สุดก็ส่งออกได้เพียงปีละ ๔,๐๐๐ ตัน เท่านั้น ไทยยังมีโอกาสขยายมูลค่าการส่งออกกล้วยได้อีกมาก นอกจากญี่ปุ่น กล้วยสามารถส่งออกไปยังประเทศจีน เกาหลี ฮองกง สิงคโปร์ และประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป.ลาว กัมพูชา มาเลเซีย เป็นต้น นอกจากกล้วยหอมแล้ว ยังมีกล้วยที่ได้รับความนิยมบริโภคอีกหลายชนิด เช่น กล้วยไข่ กล้วยน้ำว้า เป็นต้น นอกจากการบริโภคเป็นผลสดแล้ว กล้วยยังสามารถพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์กล้วยรูปแบบอื่นๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้สูงขึ้น เช่น ผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยกล้วย ผ้า กระเป๋าสาน เป็นต้น

ดังนั้น การปลูกกล้วยหอมไทยสามารถปลูกได้ทั่วทุกภาคของประเทศ สามารถผลิตออกจำหน่ายได้ตลอดทั้งปี โดยวัตถุประสงค์ของการปลูกกล้วยจะมี ประเด็นหลักๆ คือ

๑.๑ การปลูกไว้รับประทานเอง (ปลูกหลังบ้าน) ส่วนใหญ่พื้นที่การเพาะปลูกจะไม่มากนักมักปลูกเป็นพืชหลังบ้านไว้รับประทาน และใช้ประโยชน์จากส่วนอื่นๆ ของกล้วย เช่น ใช้ใบตองมาห่ออาหาร เป็นต้น ประเภทของกล้วยที่นิยมปลูก ได้แก่ กล้วยน้ำว้า กล้วยหอม เป็นต้น

๑.๒ การปลูกเชิงการค้า ปัจจุบันมีการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกกล้วยเชิงการค้ามากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของประเทศนำเข้าที่สำคัญอย่างญี่ปุ่น ซึ่งมีปริมาณความต้องการนำเข้าจากไทยในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

๑.๓ การบริโภคในประเทศกล้วยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย กล้วยที่ปลูกได้ส่วนใหญ่จะใช้บริโภคในประเทศ ซึ่งการใช้ประโยชน์จากกล้วยมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ ซึ่งสามารถแยกได้ ดังนี้

บริโภคสด ส่วนใหญ่ผู้บริโภคในประเทศจะนิยมบริโภคกล้วยในลักษณะของผลไม้สด เนื่องจากได้คุณค่าทางสารอาหารมากมาย เช่น วิตามินต่างๆ เส้นใย และสารต้านอนุมูลอิสระ ใช้เป็นสารเคลือบกระเพาะ ลดอาการท้องผูก เป็นต้น ส่วนราคานั้นแตกต่างกันไปตามชนิดของกล้วย คือ กล้วยหอม ราคา ๕๐ - ๑๕๐ บาท/หวี กล้วยไข่ราคา ๓๐ - ๗๐ บาท/หวี และกล้วยน้ำว้าราคา ๑๐ - ๕๐ บาท/หวี

แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จากกล้วย ส่วนใหญ่จะทำการแปรรูปอยู่ในลักษณะของสินค้า OTOP ประจำท้องถิ่นนั้นๆ ผลิตขายในรูปของของฝาก หรือซื้อไปรับประทานเป็นของขบเคี้ยว ซึ่งผลิตภัณฑ์กล้วยที่เห็นอยู่ตามท้องตลาด เช่น กล้วยฉาบ กล้วยตาก กล้วยอบ เป็นต้น ส่วนราคาแตกต่างกันขึ้นอยู่กับยี่ห้อ และขนาด โดยมีราคาขายตั้งแต่ ๓๕ - ๕๐ บาท/ห่อ

โดยมีรายละเอียดของกล้วยแต่ละประเภท ดังนี้

กล้วยหอม

สถานการณ์การผลิตและการตลาดกล้วยหอมของไทย

กล้วยหอม เป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่มีศักยภาพในการส่งออกโดยเฉพาะ

ตลาดญี่ปุ่นที่มีความต้องการสูง ด้วยคุณลักษณะของกล้วยหอม พันธุ์แท้ที่มีน้ำหนักมาก และลักษณะของกล้วยแต่ละลูกที่เรียงตัวกันอยู่ในหวีอย่างสวยงาม สีสวย ผลมีความสมบูรณ์ รสชาติดี มีกลิ่นหอมน่ารับประทาน อีกทั้ง ผลผลิตมีความปลอดภัยไร้สารเคมีและสารพิษตกค้าง และปนเปื้อนทำให้กล้วยหอมของไทยได้รับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศโดยเฉพาะตลาดประเทศญี่ปุ่นมีแนวโน้มต้องการกล้วยหอมเพิ่มสูงขึ้น จึงทำให้แนวโน้มความต้องการปลูกและนำผลผลิตสู่ตลาดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พันธุ์ที่นิยม ได้แก่ กล้วยหอมทองหรือกรอสมิเชล (Gros Michel) ได้รับความนิยมในตลาดญี่ปุ่น และกล้วยหอมเขียวหรือคาเวนดิช (Cavendish) ได้รับความนิยมในตลาดจีน

สถานการณ์กล้วยหอมในประเทศไทย

ปัจจุบันเนื้อที่ให้ผลผลิต ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ ต้นทุนการผลิต ราคาที่เกษตรกรขายได้ผลตอบแทนสุทธิและมาตรฐานของกล้วยหอมรวมทั้งประเทศไทยปี พ.ศ. ๒๕๕๗, พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีจำนวนเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๓,๐๔๐ ไร่ ผลผลิต ๑๑๖,๔๙๙ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๓,๕๒๖ กิโลกรัม ต้นทุนการผลิต ๔,๕๖๓ บาท/ตัน ราคาที่เกษตรกรขายได้ ๘,๓๓๓ บาท/ตัน ผลตอบแทนสุทธิ ๓,๗๗๗ บาท/ตัน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีจำนวนเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๔,๐๑๘ ไร่ ผลผลิต ๑๑๓,๙๒๖ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๓,๓๔๔ กิโลกรัม ต้นทุนการผลิต ๔,๙๘๕ บาท/ตัน ราคาที่เกษตรกรขายได้ ๑๐,๔๔๔ บาท/ตัน ผลตอบแทนสุทธิ ๕,๔๕๙ บาท/ตัน และปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓๗,๐๒๐ ไร่ ผลผลิต ๑๑๗,๔๒๗ ตัน ผลผลิตต่อไร่ ๓,๑๗๒ กิโลกรัม ต้นทุนการผลิต ๔,๘๒๓ บาท/ตัน ราคาที่เกษตรกรขายได้ ๑๒,๗๗๗ บาท/ตัน ผลตอบแทนสุทธิ ๗,๙๕๔ บาท/ตัน และมาตรฐานเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรกล้วย มกอช. ๐๐๐๖-๒๕๕๘

การค้าภายในประเทศและการส่งออกกล้วยหอม

การค้ากล้วยหอมภายในประเทศส่วนใหญ่จะใช้กล้วยทั้งสุก และดิบ แต่การส่งออกจะเป็นกล้วยดิบปริมาณกล้วยใช้ในประเทศ ส่งออก กับราคาส่งออก คู่ค้าที่สำคัญและคู่แข่งที่สำคัญ รวมทั้งหมดของปริมาณการใช้กล้วยภายในประเทศ และส่งออกของประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนใช้ในประเทศ ๑๑๕,๐๒๔ ตัน ส่งออกกล้วยหอมสด ปริมาณ ๑,๔๗๕ ตัน มูลค่า ๔๕.๑๕ ล้านบาท ราคาส่งออก ๓๐,๖๑๖ บาท/ตัน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวนที่ใช้ในประเทศ ๑๑๐,๖๒๙ ตัน ส่งออกกล้วยหอมสด ปริมาณ ๓,๒๙๗ ตัน มูลค่า ๙๙.๑๗ ล้านบาท ราคาส่งออก ๓๐,๐๗๕ บาท/ตัน และในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนใช้ภายในประเทศ ๑๑๓,๗๐๓ ตัน ส่งออกกล้วยหอมสด ปริมาณ ๓,๗๒๕ ตัน มูลค่า ๘๑.๔๐ ล้านบาท ราคาส่งออก ๒๑,๘๕๕ บาท/ตัน คู่ค้าที่สำคัญ คือ ญี่ปุ่น จีน ลาว และคู่แข่งที่สำคัญ คือ ฟิลิปปินส์ เอกวาดอร์ เบลเยียม คอสตาริกา

กล้วยไข่

สถานการณ์การผลิตและการตลาดไข่ของไทย

เนื้อที่ให้ผล ปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ เนื่องจากมีการส่งออกกล้วยไข่ไปจำหน่ายยังต่างประเทศมากขึ้นทุกปีจึงทำให้เกษตรกร ผู้ปลูกกล้วยไข่ขยายเนื้อที่ปลูกในพื้นที่ว่าง ปลูกแซมสวนทุเรียน ยางพารา ภาครัฐส่งเสริมให้เกษตรกรให้ความสำคัญเรื่องคุณภาพสินค้า รวมถึงกรมวิทย์ผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน และพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์เพื่อการส่งออกให้มีความสวยงามทันสมัยสำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย ปริมาณน้ำไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโต ในด้านผลผลิตเกษตรกรที่ได้รับใบรับรองแปลงเกษตรดีเหมาะสม (GAP) กล้วยไข่ปริมาณผลผลิตกล้วยไข่ต่อไร่ต่อปีเฉลี่ย ๘๐๔.๒๘ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี วิธีการจำหน่ายผลิตผลกล้วยไข่ส่วนใหญ่นำไปขายแหล่งรับซื้อ รองลงมาพ่อค้ามารับซื้อถึงที่และอื่นๆ (ขายปลีก) ค่าใช้จ่ายจากการทำสวนกล้วยไข่เฉลี่ย ๒,๒๑๖.๖๗ บาทต่อไร่ต่อปี รายได้จาก

การทำสวนกล้วยไข่ต่อปีเฉลี่ย ๕,๑๙๐.๗๒ บาทต่อไร่ต่อปี แหล่งความรู้ในการปลูกกล้วยไข่ ส่วนใหญ่ศึกษาด้วยตนเอง รองลงมาเพื่อนบ้าน อื่นๆ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรในการผลิตกล้วยไข่ เนื่องจากปลูกเป็นพืชแซม เกษตรกรจึงไม่ค่อยให้ความสำคัญในการดูแลรักษา กล้วยไข่ส่งออกไปตลาดจีน ร้อยละ ๖๐ ตลาดในมณฑลเสฉวน มณฑลเจ้อเจียง มณฑลเจียงซู และมณฑลอันฮุย มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะช่วงเทศกาลตรุษจีน ตลาดที่มีศักยภาพ ได้แก่ เวียดนาม เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ฮองกง

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อการส่งออก

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างมาก เพราะจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของกล้วยหอมที่จะส่งออกต่างประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องทราบถึงขั้นตอนในการปฏิบัติขั้นตอนต่างๆ ที่ถูกต้องและได้มาตรฐาน

กล้วยน้ำว้า

กล้วยน้ำว้าปลูกทั่วไปประเทศไทย รับประทานกันมากในทุกๆ ภาค ปลูกเป็นการค้าทั่วไปในภาคกลาง ภาคเหนือปลูกมากในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกเรียกว่าพันธุ์มะลิอ่อน เนื้อกล้วยน้ำว้ามีคุณค่าทางอาหารมากใช้เป็นอาหารเด็กอ่อน รับประทานสด และทำเป็นขนมหลายชนิด เช่น ขนมกล้วย กล้วยทอด กล้วยบวชชี กล้วยตาก กล้วยฉาบ และกล้วยกวน กล้วยตากทำเป็นสินค้าส่งไปขายต่างประเทศ

สถานการณ์การผลิต

ปี ๒๕๕๗ เนื้อที่เก็บเกี่ยวกล้วยน้ำว้ารวมของไทย เท่ากับ ๑๗๓,๖๕๗.๒๘ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๑,๑๕๑,๑๔๒.๘๐ ตัน ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓,๕๒๘.๓๕ กิโลกรัมต่อไร่ และราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ๑๑.๙๖ บาทต่อกิโลกรัม ในปี ๒๕๕๘ เนื้อที่เก็บเกี่ยวกล้วยน้ำว้ารวมของไทยเท่ากับ ๑๗๓,๓๕๒.๙๘ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๗๔๘,๖๑๔.๑๑ ตัน ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๓,๒๒๔.๔๙ กิโลกรัมต่อไร่ และราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ๑๔.๐๒ บาทต่อกิโลกรัม และ ในปี ๒๕๕๙ เนื้อที่เก็บเกี่ยวผลผลิตกล้วยน้ำว้าของประเทศไทยเท่ากับ ๑๖๑,๔๙๕.๐๓ ไร่ เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ๗๒๔,๘๔๔.๖๑ ตัน ผลผลิตต่อเนื้อที่เก็บเกี่ยว ๒,๔๐๓.๗๓ กิโลกรัมต่อไร่ และราคาที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย ๑๖.๓๙ บาทต่อกิโลกรัมลดลงจากปี ๒๕๕๘ และปี ๒๕๕๗ ซึ่งเท่ากัน ๑๗๓,๓๕๒.๑๗๓ ไร่ และ ๑๗๓,๖๕๗.๒๘ ไร่ ตามลำดับ

การค้า

กล้วยน้ำว้าเป็นพืชที่บริโภคได้ในหลายรูปแบบ ทั้งผลดิบและสุก รวมถึงการนำไปแปรรูป นอกจากนี้กล้วยน้ำว้ายังเป็นพืชที่สามารถปลูกได้ทั่วไป จึงทำให้มีพื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทั่วประเทศ ช่องทางการจำหน่ายมีทั้งผลสด และแปรรูปมีหลายผลิตภัณฑ์มากกว่ากล้วยชนิดอื่นๆ เช่น กล้วยตาก กล้วยเบรคแตก กล้วยฉาบรสชาตต่างๆ ผลิตภัณฑ์จากกล้วยน้ำว้าสามารถส่งไปจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ

จากผลการศึกษาการบริหารจัดการโลจิสติกส์สินค้ากล้วย (กล้วยหอม กล้วยไข่ กล้วยน้ำว้า) ได้ครอบคลุมมิติสำคัญ ทั้ง ๓ ด้าน ดังนี้

กล้วยหอม มีสัดส่วนต้นทุนด้านโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ร้อยละ ๘.๒๒ ของยอดขายรวมตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยผู้แปรรูปเป็นผู้รับภาระต้นทุนด้านโลจิสติกส์สูงที่สุด เท่ากับ ร้อยละ ๑๔.๗๑ รองลงมาคือสถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก ร้อยละ ๔.๘๕ ซึ่งเป็นสัดส่วนต้นทุนการบริหารคลังสินค้าต่อยอดขายมากที่สุด และเกษตรกรมีสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ร้อยละ ๑.๘๖ ต่อยอดขาย โดยเป็นต้นทุนการขนส่งสูงที่สุด ด้านเวลา พบว่า ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทานกล้วยหอมเท่ากับ ๗๐.๖๐ วัน โดยผู้แปรรูปใช้เวลากิจกรรมด้านโลจิสติกส์นานที่สุด เท่ากับ ๔๔.๓๘ วัน รองลงมาคือ สถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก ๒๔.๔๓ วัน และเกษตรกร ๑.๘๐ วัน ด้านความน่าเชื่อถือ ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทานกล้วยหอมมีอัตราความน่าเชื่อถือร้อยละ ๙๓.๖๒ เกษตรกรมีอัตราความ

นำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๙๙.๗๕ รองลงมาคือผู้แปรรูป ๙๓.๓๗ และ สถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก มีอัตราความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๙๒.๗๑ **กล้วยไข่** มีสัดส่วนต้นทุนด้านโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ร้อยละ ๒๒.๖๐ ของยอดขายรวมตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยสถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก เป็นผู้รับภาระต้นทุนด้านโลจิสติกส์สูงสุด เท่ากับ ร้อยละ ๒๒.๘๕ ซึ่งเป็นสัดส่วนต้นทุนการบริหารคงคลังสินค้าต่อยอดขายมากที่สุด และเกษตรกรมีสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ร้อยละ ๓.๘๗ ต่อยอดขาย โดยเป็นต้นทุนการจัดซื้อจัดหามากที่สุด ด้านเวลา พบว่า ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทานกล้วยหอมเท่ากับ ๘.๓๔ วัน โดยสถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก ใช้เวลากิจกรรมด้านโลจิสติกส์นานที่สุด เท่ากับ ๖.๓๒ วัน และเกษตรกร ๒.๐๒ วัน ด้านความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๙๕.๑๗ เกษตรกรมีอัตราความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๙๙.๖๕ และ สถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก มีอัตราความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๓.๓๓ **กล้วยน้ำว้า** มีสัดส่วนต้นทุนด้านโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ร้อยละ ๑.๔๐ ของยอดขายรวมตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยสถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก เป็นผู้รับภาระต้นทุนด้านโลจิสติกส์สูงสุด เท่ากับ ร้อยละ ๖.๐๓ เป็นสัดส่วนต้นทุนการจัดซื้อจัดหาสูงที่สุด รองลงมาคือเกษตรกร ร้อยละ ๓.๒๖ ซึ่งเป็นสัดส่วนต้นทุนขนส่งต่อยอดขายมากที่สุด และผู้แปรรูปมีสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ร้อยละ ๐.๔๐ ต่อยอดขาย ด้านเวลา พบว่า ระยะเวลาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทานกล้วยน้ำว้าเท่ากับ ๒๕.๘๒ วัน โดยสถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก ใช้เวลากิจกรรมด้านโลจิสติกส์นานที่สุด เท่ากับ ๑๘.๒๑ รองลงมาคือ ผู้แปรรูป ๕.๖๔ วัน และเกษตรกร ๑.๙๗ วัน ด้านความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๖.๘๗ ผู้แปรรูป มีอัตราความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๑๐๐.๐๐ รองลงมาคือ เกษตรกรร้อยละ ๙๘.๖๙ และ สถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม พ่อค้าส่ง พ่อค้าปลีก มีอัตราความนำเชื่อถือน้อยที่สุด เท่ากับร้อยละ ๘๗.๕๐

สรุปผลการศึกษากิจการการจัดการโลจิสติกส์สินค้ากล้วย ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อยอดขาย (ร้อยละ) กล้วยหอม ๘.๒๒ กล้วยไข่ ๒๒.๖๐ กล้วยน้ำว้า ๑.๔๐ สำหรับด้านเวลา (วัน) กล้วยหอม ใช้เวลาด้านโลจิสติกส์ ๗๐.๖๐ วัน กล้วยไข่ ๘.๓๔ วัน กล้วยน้ำว้า ๒๕.๘๒ วัน การใช้เวลาของกล้วยไข่น้อยกว่ากล้วยชนิดอื่นๆ เนื่องจากกล้วยไข่ไม่มีการแปรรูป การใช้เวลาในห่วงโซ่อุปทานน้อยกว่า ด้านความนำเชื่อถือน้อยที่สุด (ร้อยละ) กล้วยหอมและกล้วยไข่มีความนำเชื่อถือน้อยที่สุด คือร้อยละ ๙๓.๖๒ และ ๙๕.๑๗ ส่วนกล้วยน้ำว้ามีความนำเชื่อถือน้อยที่สุด ร้อยละ ๘๖.๘๗

ตารางแสดงประสิทธิภาพมิติ ด้านต้นทุน เวลา และความนำเชื่อถือน้อยที่สุด

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์		กล้วยหอม	กล้วยไข่	กล้วยน้ำว้า
มิติต้นทุน	ต้นทุนต่อยอดขาย (ร้อยละ)	๘.๒๒	๒๒.๖๐	๑.๔๐
มิติเวลา	เวลา (วัน)	๗๐.๖๐	๘.๓๔	๒๕.๘๒
มิติความนำเชื่อถือน้อยที่สุด	ความนำเชื่อถือน้อยที่สุด (ร้อยละ)	๙๓.๖๒	๙๕.๑๗	๘๖.๘๗

และรายงานผลการศึกษายังได้ระบุปัญหา : ๑) การผลิตกล้วยส่วนใหญ่มีการเพาะปลูกกระจายทั่วประเทศ ส่วนใหญ่เป็นลักษณะการปลูกหลังบ้านไว้รับประทานในครัวเรือน มีเหลือจึงขายหรือแบ่งปันให้เพื่อนบ้าน การผลิตกล้วยเพื่อเป็นการค้ามีพื้นที่ขนาดเล็ก บางพื้นที่ปลูกแซมไม้เศรษฐกิจชนิดอื่นๆ เช่น ภาคใต้และภาคตะวันออกปลูกกล้วยแซมในสวนยางพารา ทุเรียน และปาล์มน้ำมัน เมื่อพืชหลักโตได้ระยะ ทรงพุ่มจะแผ่มาปกคลุมต้นกล้วย ทำให้ต้องตัดกล้วยออก ส่งผลให้การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลกล้วยทำได้ยาก ๒) การผลิตกล้วยเชิงการค้าต้องการการบริหารจัดการอย่างเข้มข้น ตั้งแต่กระบวนการผลิตการแปรรูป และมาตรฐาน

ในการส่งออกในแต่ละประเทศ เพื่อให้สินค้าของไทยเป็นที่ยอมรับของประเทศผู้นำเข้าแต่เกษตรกรไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญจึงปลูกและดูแลแบบไม่เข้มข้น ส่งผลให้คุณภาพไม่ตรงตามความต้องการของตลาด ขายได้ราคาต่ำเป็นสินค้าตกเกรด และมีข้อเสนอแนะ : ๑) กล้ายควรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตเพื่อการส่งออกอย่างจริงจังและเป็นระบบตลอดโซ่อุปทานในลักษณะคลัสเตอร์ (Cluster) มีการบริหารจัดการคุณภาพให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของแต่ละตลาด เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี ฮองกง สิงคโปร์ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปลูกกล้วยโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม (GAP) มีการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์กล้วยให้ได้คุณภาพมากขึ้น รวมทั้งมีระบบประกันราคาและประกันภัยสินค้า ๒) ส่งเสริมการอุตสาหกรรมกล้วย เนื่องจากคุณสมบัติทางยาและคุณประโยชน์ของกล้วยและกระบวนการผลิตกล้วยที่ใช้สารเคมีในปริมาณน้อย รวมถึงกระแสบริโภคสินค้าปลอดภัย ประกอบกับกล้วยสามารถแปรรูปได้หลายผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถบริโภคได้ทุกชาติและศาสนา ประเทศไทยจึงควรพัฒนากล้วยเป็นอุตสาหกรรม ๓) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์กล้วย เพื่อให้กล้วยมีคุณภาพดี ตลอดโซ่อุปทาน (การผลิต การรวบรวม การแปรรูป การตลาด) ตามมาตรฐานของแต่ละประเทศที่แตกต่างกันสามารถส่งออกได้ทุกตลาด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดทำคู่มือให้คำแนะนำ อบรมโดยการอบรมให้ องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกล้วยคุณภาพ ให้แก่ เกษตรกรผู้ผลิต ผู้แปรรูปผู้รวบรวมและผู้ประกอบการ เช่น เกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และให้ความรู้ในการเพาะปลูกและการบริหารจัดการกล้วยให้มีคุณภาพดี ตั้งแต่การดูแลแปลงปลูก การเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ถูกต้อง การขนส่งกล้วยไม่ให้เกิดการบอบช้ำจนถึงผู้รวบรวม โดยการใช้วัสดุที่มีความนุ่มและคงทน ห่อหุ้ม ใช้เครื่องทุ่นแรงในการเคลื่อนย้ายและลดขั้นตอนในการเคลื่อนย้ายกล้วย ผู้แปรรูป ควรมีการรวมกลุ่มเพื่อการบริหารจัดการวัตถุดิบให้เพียงพอต่อการแปรรูป การแสวงหาแหล่งวัตถุดิบที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุน รวมถึงความร่วมมือกับหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาในการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด ผู้รวบรวม/ผู้ประกอบการ การลดขั้นตอนการเคลื่อนย้าย ใช้วัสดุกันกระแทก การใช้รถขนส่งกล้วยที่มีลักษณะเฉพาะ มีที่แขวน มีวัสดุกันกระแทก มีอุปกรณ์ห่อหุ้มหิวกล้วย การฆ่าเชื้อกล้วยให้เป็นผลหรือเป็นหิวหลังจากการล้างทำความสะอาดแล้วควรวางบนวัสดุที่นุ่มและซับน้ำได้ดีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ที่เหมาะสมกับการรักษาคุณภาพและการเคลื่อนย้ายให้สินค้าถึงปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ ๔) การเพิ่มมูลค่ากล้วยนอกจากการส่งออกกล้วยสด ยังมีหลากหลายผลิตภัณฑ์ถือเป็นโอกาสของไทยที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้กับกล้วยและเหมาะที่จะส่งเสริมให้กลายเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต การแปรรูป การบรรจุหีบห่อ เช่น การผลิตกล้วยอินทรีย์ลักษณะแปลกใหญ่ด้วยระบบทางไกลความแม่นยำสูง การแปรรูปกล้วยให้คงคุณค่าทางอาหารของกล้วยไว้ครบถ้วน และการบรรจุหีบห่อด้วยบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น ขนมหอบเคี้ยว อาหารหวาน ลักษณะแยกเฉพาะแต่ละห่อ/กล่องพอรับประทานหมดในคราวเดียว รูปลักษณะทันสมัย ๕) เพิ่มความเข้มงวดในการอำนวยความสะดวกในการส่งออก เพื่อลดปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับการส่งออก และผลิตภัณฑ์อย่างเคร่งครัด โดยการเพิ่มความเข้มงวดในการควบคุมตรวจสอบสารตกค้าง และการออกหนังสือรับรองสุขอนามัย รวมทั้งปรับปรุงกรรมวิธีการตรวจสอบอย่างรวดเร็ว และให้เป็นที่ยอมรับของประเทศผู้นำเข้า ๖) ส่งเสริมการค้า และประชาสัมพันธ์สินค้ากล้วยไทยในต่างประเทศมากขึ้น โดยความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมการตลาด การประชาสัมพันธ์คุณประโยชน์กล้วย และผลิตภัณฑ์จากกล้วย เช่น นำกล้วยและผลิตภัณฑ์ไปจัดงานแสดงสินค้าร่วมกับสินค้าเกษตรชนิดอื่น หรือมีเอกสารเผยแพร่วิธีบริโภค/สรรพคุณให้ต่างชาติได้ทราบ จัดงานแสดงเมนูอาหารต่างๆ ที่ทำจากกล้วยให้ชาวต่างชาติได้ทดลองชิม เป็นต้น ๗) ปัจจุบันกล้วยสามารถขายในร้านสะดวกซื้อ และโมเดิร์นเทรด เป็นลักษณะแบ่งขายเป็นลูกๆ เป็นการดำเนินกิจกรรมทางการตลาดที่ดี ผู้บริโภคสามารถซื้อได้ในปริมาณที่ต้องการรับประทานหมดในคราวเดียว ไม่ต้องเก็บให้สุกจนเกินไป จากเดิมจำหน่ายกล้วยเป็นหิวผู้บริโภค

รับประทานไม่ทันต้องทิ้งบางส่วน ซึ่งกล้วยสามารถเพิ่มยอดจำหน่ายมากขึ้นอีก โดยหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการนำกล้วยเป็นอาหารเช้าสำหรับผู้ป่วยในโรงพยาบาล หรือเป็นอาหารว่างในการประชุมต่างๆ รวมทั้งเป็นผลไม้พร้อมรับประทานในโรงแรมต่างๆ

การดำเนินงานในภาพรวมทั้งหมด มีผลการเบิกจ่าย ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒,๑๘๘,๗๖๑.๕๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๐๔ ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรทั้งสิ้น จำนวน ๓,๕๘๖,๐๐๐ บาท

ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

การติดตามการดำเนินงานแผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นการติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานและการลงพื้นที่ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษา การศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย) ทั้งนี้ การดำเนินงานแผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบแผนงานบูรณาการโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๑. วัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/

กิจกรรม

- ๑.๑) เพื่อประเมินความเหมาะสมแผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
- ๑.๒) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจในการแก้ไข/ปรับปรุง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๒. การปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๒.๑ การติดตามการดำเนินงานในพื้นที่

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ติดตามการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีศึกษา การศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย) ที่ดำเนินการโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการโลจิสติกส์การเกษตรที่มีความเหมาะสมสอดคล้องและครอบคลุมกับกิจกรรมโลจิสติกส์ในโซ่อุปทานสินค้าเกษตร โดยลงพื้นที่ในจังหวัดเชียงราย มีเกษตรกรขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) เป็นผู้เพาะปลูกกล้วย จำนวน ๑๒๕ ราย จำนวน ๔๔๓.๑๙ ไร่ ซึ่งในการติดตามของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เข้าติดตามผลการศึกษาศักยภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กล้วย) ของผู้ประกอบการรายใหญ่ ๑ ราย คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พญาเม็งรายการเกษตร ซึ่งยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) กับกรมส่งเสริมการเกษตร การดำเนินการดังกล่าวเป็นการร่วมลงทุนระหว่างนายปรีชา แซ่ตั้ง และนายไพโรจน์ อ่าวชานานุกุล กับประเทศจีน (บริษัท หงต้า อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด) มีพื้นที่เพาะปลูกทั้งสิ้น จำนวน ๒,๗๐๐ ไร่ ปัจจุบันดำเนินการผลิตและจำหน่ายกล้วยหอมเขียวพันธุ์คาแวนดิส จำนวน ๗๐๐ ไร่ สำหรับพื้นที่ที่เหลืออยู่ระหว่างการวางแผนเพาะปลูกเพิ่มเติมในระยะต่อไป การผลิตกล้วยของ หจก.พญาเม็งรายการเกษตรเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกให้กับ

ประเทศจีน การเพาะปลูกใช้วิธีการเพาะเนื้อเยื่อ ปัจจุบันดำเนินการมาแล้ว ๓ รอบการผลิต การปลูกหน่อกล้วย ๑ หน่อ สามารถใช้ในการผลิตและเก็บเกี่ยวผลผลิต ๔ - ๕ ครั้ง/รอบการผลิต สายพันธุ์ที่เพาะปลูกจะใช้สายพันธุ์คาเวนดิช เป็นกล้วยหอมเขียวที่มีลักษณะเปลือกหนา แต่มีจุดอ่อนในเรื่องของความหวาน การเพาะปลูกในแต่ละรอบการผลิตจนถึงการเก็บเกี่ยวใช้ระยะเวลา ๙ เดือน การเก็บเกี่ยวในแปลงใช้แรงงานคนและรถไถในการขนย้ายมาที่จุดรวบรวมเพื่อตัดแต่งเครือและบรรจุหีบห่อ เน้นการส่งออกจำหน่ายที่ประเทศจีนเป็นหลักผ่านด่านเชียงของ โดยมีการบรรจุซีลถุงสุญญากาศบรรจุในกล่องๆ ละ ๗ หวี ต้นทุนการบรรจุหีบห่อต่อกล่องๆ ละ ๔๕ บาท ปมในท้องเย็นปรับอุณหภูมิเพื่อให้กล้วยสุกเสมอกัน และขนส่งจากห้องเย็นไปท่าเรือเชียงของโดยรถเทเลอร์ ลงเรือที่ท่าเรือเชียงของ ผ่านบ่อเต็น เมืองคุนหมิง ใช้ระยะเวลาเดินทางประมาณ ๑ วัน และใช้แรงงานคนขนจากเรือขึ้นรถลากของพ่อค้าคนกลางประเทศจีน สำหรับผลผลิตที่ตกเกรดจะขายในประเทศ ประมาณ ๑ - ๒ บาท/กิโลกรัม โดยส่งให้โรงงานในประเทศแปรรูปเป็นกล้วยฉาบ กล้วยเบรคแตก ผลผลิตที่ดำเนินการได้ประมาณ ๔๕๐ ตัน/ไร่ เครือละประมาณ ๓๐ - ๔๐ กิโลกรัม ๑ เครือ มีประมาณ ๗ หวี สามารถจำหน่ายได้กิโลกรัมละ ๘ บาท โดยมีต้นทุนเฉลี่ยต่อไร่ ๘๗,๕๐๐ บาท/ไร่ ปลูก ๓๕๐ ตัน/ไร่ ซึ่งปัจจุบันการผลิตกล้วยหอมของ หจก.พญาเม็งรายการเกษตร ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ เนื่องจากปัจจุบันมีการไปเปิดตลาดประเทศในแถบยุโรปเพิ่มเติม ทั้งนี้ การผลิตกล้วยของ หจก.พญาเม็งรายการเกษตรได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งจากการลงพื้นที่จังหวัดเชียงราย มีข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อค้นพบ

- ๑) เกษตรกรยังไม่เข้าใจและยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการผลิต การแปรรูปให้ได้มาตรฐานการส่งออก
- ๒) การบูรณาการการทำงานร่วมกับส่วนราชการในสังกัด และหรือกระทรวงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจนเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

- ๑) เมื่อมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรแล้วควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการ เข้าใจและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด และควรมีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก และกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสม
- ๒) ควรมีการทำงานแบบบูรณาการทั้งในระดับนโยบายและระดับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่อย่างชัดเจน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม :
 แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ (กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ : แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ การดำเนินงานภายใต้นโยบายยุทธศาสตร์กระทรวงและจังหวัด ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และ การดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และกลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๒ : แผนงานสำคัญตามที่ ค.ต.ป. กำหนด จำนวน ๑ แผนงาน คือ แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ) แบบ ร ๒/ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง ประกอบด้วยแบบประเมินผลตามประเด็น ดังนี้

๑) แบบประเมินผล ป.คก. ๑ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ความเหมาะสมของโครงการ

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์โครงการ ความสอดคล้องกับนโยบายสำคัญ (ยุทธศาสตร์ประเทศ/จังหวัด/กลุ่มจังหวัด)	✓		การจัดทำร่างแผนแม่บท การพัฒนา โลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔) และแผนงานบูรณาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ ตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
(๒) การวางแผน และการกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติงาน	✓		แผนงาน และกิจกรรมที่กำหนดในแผนการปฏิบัติงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร และโครงการศึกษาโลจิสติกส์ (กล้วย) และโซ่อุปทานกุ้ง สามารถนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพครอบคลุม ๓ มิติ (ด้านต้นทุน ด้านเวลา และด้านความน่าเชื่อถือ) ได้อย่างเหมาะสม
(๓) ผลผลิต และการกำหนดตัวชี้วัดระดับผลผลิต	✓		ผลผลิตและตัวชี้วัดที่กำหนดตามร่างแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มีความเหมาะสม มีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ๒ เรื่อง กุ้งและกล้วย
(๔) ผลลัพธ์ และการกำหนดตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์	✓	-	ผลการศึกษากล้วยและกุ้งสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพระบบ

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
			โลจิสติกส์ภาคเกษตร เพื่อส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการโซ่อุปทาน ครอบคลุมมิติด้านต้นทุน มิติด้านเวลา และมิติด้านความน่าเชื่อถือ
(๕) การศึกษาผลกระทบโครงการ (ก่อนเริ่มดำเนินการ)	-	-	-
(๖) ประโยชน์ที่คาดหวังจากโครงการ	✓		ผลการดำเนินงานของการจัดทำแนวทางและมาตรการในการปรับปรุงบริหารจัดการสินค้าเกษตร (กรณีศึกษากล้วยและกุ้ง) สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรในมิติด้านต้นทุน มิติด้านเวลา และมิติความน่าเชื่อถือ ตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ
(๗) ความเหมาะสมของงบประมาณ	✓		-
(๘) ความพร้อมและการสนับสนุน ด้านวิชาการ/บุคลากร/อุปกรณ์และเทคโนโลยี	✓		สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีความพร้อมทุกด้านและได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร
(๙) ความพร้อมและการสนับสนุนด้านพื้นที่ดำเนินการ (สภาพพื้นที่/สภาวะแวดล้อม/การสนับสนุนจากชุมชน/ความเพียงพอของทรัพยากรการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง)	✓		-
(๑๐) การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง	✓		ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ดำเนินการ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด ประมงจังหวัด และสหกรณ์จังหวัด ผู้มีส่วนได้เสีย เกษตรกร สถาบันเกษตรกร ผู้รวบรวม โรงงานแปรรูป

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
(๑๑) อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-

๒) แบบประเมินผล ป.ค. ๒ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ปัจจัยนำเข้าโครงการ/การใช้ทรัพยากร

ปัจจัยนำเข้าโครงการทรัพยากร/	ความเหมาะสม และการใช้ประโยชน์ ของทรัพยากร				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
(๑) งบประมาณ (ความเพียงพอ/ความเหมาะสม)		✓			-
(๒) วัสดุอุปกรณ์การดำเนินงานโครงการ		✓			-
(๓) บุคลากร (ความเพียงพอ/การบริหารจัดการ)			✓		-
(๔) องค์ความรู้ (ขั้นตอนการดำเนินงาน/การดำเนินงาน ตามเทคนิควิชาการ)		✓			-
(๕) อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-	-	-

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก ไม่พบข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกต

ดี หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมดี พบข้อสังเกตบ้างเล็กน้อย แต่อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด

พอใช้ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมพอใช้ พบข้อสังเกตหลายประการ แต่ส่วนใหญ่ยังสามารถควบคุมได้ ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานโครงการในภาพรวม

ควรปรับปรุง หมายถึง การดำเนินงานพบว่ามีข้อบกพร่อง และหรือมีข้อสังเกตอย่างมีนัยสำคัญที่ควรนำไปปรับปรุง

๓) แบบประเมินผล ป.ค. ๓ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล กระบวนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

กระบวนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควร ปรับปรุง	
(๑) การบริหารแผนงาน/โครงการตาม กำหนดระยะเวลา		✓			การดำเนินการเป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน
(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ				✓	บางกิจกรรมยังเบิกจ่ายงบประมาณยังไม่เป็นไปตามแผนการเบิกจ่าย ได้แก่ การจัดทำร่างยุทธศาสตร์ และรายงานผลการศึกษา

กระบวนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
					และไม่มียุทธศาสตร์ให้ไปศึกษา ดูงานที่ต่างประเทศ จึงมี งบประมาณเหลือจำนวนมาก ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ สามารถเบิกจ่ายได้จำนวน ๒,๑๘๘,๗๖๑.๕๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๐๔ ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
(๓) การดำเนินงานอื่น ๆ	-	-	-	-	-
ภาพรวมของกระบวนการดำเนินงาน		✓			

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา/การดำเนินกิจกรรม
เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผนทุกขั้นตอน/มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่
กำหนด

ดี หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา/โดยอาจมีบางกิจกรรม
ดำเนินการไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่แผนกำหนด แต่ยังสามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่
กำหนด/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

พอใช้ หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าที่แผนงานกำหนดเล็กน้อย/มี
กิจกรรมดำเนินการไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่แผนกำหนด และส่งผลให้การดำเนินโครงการแล้วเสร็จล่าช้า
กว่าระยะเวลาที่กำหนดเล็กน้อย/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้มาก/
การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการน้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๔) แบบประเมินผล ป.ค. ๔ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลผลิตโครงการ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดระดับ ผลผลิต	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลผลิต				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ อุปสรรค/ปัญหา
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ควร ปรับปรุง	
แนวทางและ มาตรการในการ ปรับปรุงบริหาร จัดการสินค้า เกษตร ๑ เรื่อง (ตามเอกสาร	๑) ยุทธศาสตร์ การพัฒนา ระบบ โลจิสติกส์และ โซ่อุปทานภาค การเกษตร	มีการดำเนินการ จัดทำร่าง ยุทธศาสตร์การ พัฒนาระบบ โลจิสติกส์และโซ่ อุปทานภาค		✓			แผนยุทธศาสตร์ ระบบโลจิสติกส์ภาพรวม ของประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดระดับผลผลิต	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลผลิต				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/อุปสรรค/ปัญหา
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
งบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐)	ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๑ รายงาน ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร (กล้วย) ๑ เรื่อง ๓) ศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกุ้ง ๑ เรื่อง	การเกษตร ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แต่ยังไม่ได้นำเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การเกษตร ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการของประเทศ (กบส.) เพื่อพิจารณา ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน เพื่อทราบ ๒) มีการนำเสนอรายงานการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานสินค้าเกษตร เพื่อรับฟังความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง					และสังคมแห่งชาติ (สศช.) ออกมาล่าช้า มีผลทำให้การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ล่าช้า เนื่องจากต้องรอความชัดเจนในประเด็นยุทธศาสตร์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องรับผิดชอบ

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึงมีผลการดำเนินงานสำเร็จสูงกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือ มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตคิดเป็นร้อยละ ๘๑ ขึ้นไป

ดี หมายถึงมีผลการดำเนินงานสำเร็จเท่ากับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือ มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตอยู่ในช่วงร้อยละ ๗๑ - ๘๐

พอใช้ หมายถึงมีผลการดำเนินงานสำเร็จต่ำกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนดเล็กน้อย หรือ มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑ - ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึง มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือมี
ความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐

๕) แบบประเมินผล ป.คก. ๕ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลลัพธ์โครงการ

ตัวชี้วัดระดับ ผลลัพธ์	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลลัพธ์					ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค/
		ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควร ปรับปรุง	
นำแนวทางและ มาตรการในการ ปรับปรุงบริหาร จัดการสินค้าเกษตร ๑ เรื่อง ไปปฏิบัติ ตามมติ ด้านต้นทุน เวลา และความ น่าเชื่อถือ	ยังไม่สามารถประเมินผล การดำเนินการได้ เนื่องจากปัจจุบันยังไม่ได้ นำแนวทางและ มาตรการในการปรับปรุง บริหารจัดการสินค้า เกษตรไปปฏิบัติ และ แนวทางดังกล่าว ยังไม่ สามารถสะท้อนให้เห็นมิติ ด้านต้นทุน ต้นทุนโลจิสติกส์ สินค้าเกษตรของตนเอง ลดลงไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗ ต่อปี มิติด้าน เวลา ระยะเวลาขนส่ง สินค้าเกษตรของตนเอง ลดลงไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงต่อครั้ง และมิติ ด้านความน่าเชื่อถือ อัตราความสูญเสียผลผลิต ของตนเอง ลดลงไม่น้อย กว่าร้อยละ ๕ ต่อปี ตามที่ระบุไว้ในร่างแผน แม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์ และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ – พ.ศ. ๒๕๖๔			✓			ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นปีแรกที่เริ่ม ดำเนินการศึกษาแนว ทางการเพิ่มประสิทธิภาพ จึงยังไม่สามารถประเมิน ผลลัพธ์ในภาพรวมของ โครงการได้

หมายเหตุ

ดีเด่น หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๙๑ – ๑๐๐

ดีมาก หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๘๑ – ๙๐

ดี หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๗๑ – ๘๐

พอใช้ หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑ – ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐

๖) แบบประเมินผล ป.คก. ๖ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลกระทบโครงการ

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ปัญหา/ข้อสังเกต/ อุปสรรค
	ผลกระทบทางบวก*	ผลกระทบ ทางลบ*	
(๑) ผลกระทบด้านนโยบายรัฐบาล	✓		สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และสอดคล้องยุทธศาสตร์เกษตร และสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙
(๒) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ	✓		สามารถลดต้นทุนด้าน โลจิสติกส์ภาคเกษตร
(๓) ผลกระทบด้านสังคม/ วัฒนธรรม	✓		ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการ ตลอดห่วง โซ่อุปทานสินค้าเกษตร มีต้นทุน การบริหารจัดการลดลง
(๔) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม	✓		การบริหารจัดการสามารถ ลดความเสียหายของสินค้า ทำให้น้ำเสียลดลง
(๕) ผลกระทบทางด้านเทคโนโลยี	✓		ช่วยสนับสนุนการพัฒนา เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้าน โลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาค การเกษตรให้มีการประยุกต์ใช้ อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะช่วย ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพ ต่อการผลิตภาคการเกษตรและ ระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร ได้ต่อไป
(๖) ผลกระทบด้านประชาชน/ ชุมชนพื้นที่โครงการ	✓		เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จากต้นทุนที่ลดลง
(๗) ผลกระทบด้านอื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-
ภาพรวมของผลกระทบโครงการ	✓		หากมีการดำเนินการตาม ร่างแผนแม่บทการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาค การเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ จะมีผลให้การบริหารจัดการ

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ปัญหา/ข้อสังเกต/ อุปสรรค
	ผลกระทบทางบวก*	ผลกระทบ ทางลบ*	
			โลจิสติกส์และโซ่อุปทานของ สินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

หมายเหตุ

- ผลกระทบทางบวก* เป็นผลที่คาดหวังจากการมีโครงการ
- ผลกระทบทางลบ* เป็นผลที่ไม่คาดหวังจากโครงการ

๗) แบบประเมินผล ป.ค. ๗ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประสิทธิภาพโครงการ

ประเด็น	ประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน
(๑) ความสำเร็จของโครงการ เมื่อเทียบกับความ เหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการ	งบประมาณที่ได้รับมีความเหมาะสมกับผลผลิตที่ ได้รับการดำเนินงาน
(๒) ผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับการตอบสนอง ต่อการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน/ประชาชนในพื้นที่	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มขีด ความสามารถทางการแข่งขันได้ครอบคลุมทั้ง ๓ มิติ
(๓) ผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับโครงการอื่นใน ลักษณะเดียวกัน	-
ภาพรวมการประเมินผลประสิทธิภาพโครงการ	ผลการดำเนินการในภาพรวมของโครงการ มีประสิทธิภาพโดยมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ สินค้าเกษตรสามารถนำไปใช้ในการดำเนินการในชนิด สินค้าภาคการเกษตรอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

๘) แบบประเมินผล ป.ค. ๘ : สรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการภาพรวม

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
(๑) การดำเนินโครงการภาพรวม บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดไว้ หรือไม่ อย่างไร	การดำเนินโครงการภาพรวม ส่วนใหญ่เป็นไปตาม แผนปฏิบัติงานของโครงการ สำหรับผลการดำเนินงาน ของการจัดทำแนวทางและมาตรการในการปรับปรุง บริหารจัดการสินค้าเกษตร สามารถนำไปใช้เป็นกรอบ แนวทางในการขับเคลื่อนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรในมิติด้านต้นทุน มิติด้านเวลา และมิติความน่าเชื่อถือ ตามที่กำหนด
(๒) การดำเนินงานพบข้อบกพร่อง หรือมีปัญหา อุปสรรคที่สำคัญต่อการดำเนินโครงการในเรื่องสำคัญ	- แผนยุทธศาสตร์ระบบโลจิสติกส์ภาพรวมของประเทศ ไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ซึ่งจัดทำโดยสำนักงาน

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
ด้านใดบ้าง และมีผลต่อการดำเนินโครงการอย่างไร รวมทั้งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร	คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ออกมาล่าช้า มีผลทำให้การยกย่องยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรต้องล่าช้าออกไปด้วย เนื่องจาก ต้องรอความชัดเจนใน ประเด็น ยุทธศาสตร์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องรับผิดชอบ และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน - ปัญหาการเกิดอุทกภัยภาคใต้ ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ศึกษาเรื่องโลจิสติกส์กึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริงมากขึ้น
(๓) การบริหารงบประมาณ และการเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการ มีปัญหา/อุปสรรคในเรื่องใดบ้าง การดำเนินงานบรรลุตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร	การบริหารงบประมาณและการเบิกจ่ายยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานที่กำหนด
(๔) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ เกิดประโยชน์ในด้านใดบ้าง ชุมชน/ประชาชนในพื้นที่โครงการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการนี้มากน้อยเพียงใด อย่างไร	-
(๕) ปัญหา และอุปสรรคที่สำคัญโดยภาพรวมจากการดำเนินงานตามโครงการคือปัญหาด้านใด มีข้อเสนอแนะ หรือแนวทางในการดำเนินการอย่างไร	- ในการดำเนินการศึกษาการประเมินประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์กึ่งและกล้วย เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ ซึ่งอาจมีผลทำให้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไม่สะท้อนข้อมูลที่แท้จริง - หน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องสร้างการรับรู้และความเข้าใจ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญในการนำแนวคิดด้านการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์มาใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรของตนเองให้มากขึ้น
(๖) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ส่วนราชการ หรือผู้รับผิดชอบโครงการ ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ	- หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องมีการบูรณาการฐานข้อมูลและการดำเนินงานในระดับพื้นที่ รวมถึงบูรณาการกับส่วนราชการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ด้านสินค้าเกษตร นำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของภาครัฐต่อไป - ผู้บริหารทุกส่วนราชการ ควรให้ความสำคัญในการทำงานแบบบูรณาการ โดยเฉพาะที่เป็นโครงการและนโยบายสำคัญของรัฐ

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
(๓) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่ต้องนำเสนอหน่วยงานกลาง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แผนงาน/งบประมาณ/บุคลากร/วัสดุอุปกรณ์/กฎหมาย ระเบียบต่างๆ) เป็นต้น	สำนักงบประมาณ ควรพิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องของกิจกรรมและงบประมาณที่จัดสรร และคำนึงถึงตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการโครงการ/กิจกรรม
(๘) ประเด็นและข้อเสนอแนะ ที่จะนำเสนอต่อ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีข้อสั่งการเชิงนโยบาย	-
(๙) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	-

ส่วนที่ ๔ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ดำเนินงาน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
๑) เกษตรกรยังไม่เข้าใจและยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการผลิต การแปรรูปให้ได้มาตรฐานการส่งออก	๑) เมื่อมีแนวทางการเพิ่มประสิทธิสินค้านำเข้าแล้วควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการ เข้าใจและเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพสินค้านำเข้าให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด และควรมีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอก และกำหนดกิจกรรมการควบคุมที่เหมาะสม
๒) ระบบโลจิสติกส์โดยเฉพาะข้อเสนอเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบขาเข้า-ขาออก ยังขาดความชัดเจนในการที่จะนำไปใช้หรือบูรณาการร่วมกับส่วนราชการอื่นๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม	๒) ควรระบุความชัดเจนเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานว่าต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง หน่วยงานใดรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในด้านโลจิสติกส์
๓) พื้นที่ศึกษาгүйยังไม่ครอบคลุมพื้นที่เลี้ยงหลักของประเทศ	๓) ควรวางแผนการศึกษาгүйให้ครอบคลุมพื้นที่ที่มีการเพาะเลี้ยงหลัก

๒. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
-	-

๓. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
การกำหนดแนวทางการศึกษาระบบโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรยังไม่ครอบคลุมชนิดสินค้าเกษตรหลักของประเทศ	ควรศึกษาสินค้าที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพด เป็นต้น

๔. ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข

ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด	ข้อเสนอแนะ
-	-

๕.๓ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๕.๓ แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำยุทธศาสตร์ที่ ๓ คือ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๔ คือ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) มาเป็นแนวทางในการจัดทำ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกษตรกรเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ สถาบันเกษตรกรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สินค้าเกษตรมีคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย ภาคการเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืนด้วยนวัตกรรม และบริหารจัดการพื้นที่เกษตรอย่างเหมาะสม และในยุทธศาสตร์ที่ ๒ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาทั้งสิ้น ๘ แนวทาง แนวทางการพัฒนาข้อที่ ๘ คือ ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ มีความสำคัญต่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเป็นอย่างมาก โดยการมุ่งเน้นสร้างความร่วมมือตั้งแต่กระบวนการผลิต การลงทุน และการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ ดังนี้

๑. ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยพัฒนาระบบ National Single Window (NSW) และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ในสินค้าพืช ประมง และปศุสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตวัตถุดิบเกษตรในประเทศเพื่อนบ้าน ในกรณีที่ผลิตในประเทศมีไม่เพียงพอ แล้วนำมาแปรรูปในพื้นที่ชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยสนับสนุนการทำธุรกิจแปรรูปของสหกรณ์เพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สาม

๒. ส่งเสริมการร่วมลงทุน และพัฒนาการเกษตร ภายใต้กรอบข้อตกลงทางเศรษฐกิจของแต่ละภูมิภาค โดยเฉพาะกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic Community : AEC) ให้เป็นตลาดเดียว และฐานการผลิตร่วม (Single market and production base) มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีองค์ความรู้วิจัยและพัฒนาร่วมกัน

๓. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเครือข่ายการตลาดกับต่างประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อการขยายฐานการผลิต การตลาดให้กว้างขึ้น และเพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าเกษตรออกสู่ตลาด

๔. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับคุณประโยชน์ของสินค้าเกษตรไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายไปทั่วโลก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดทำกรอบการดำเนินงานเขตเศรษฐกิจพิเศษไว้จำนวน ๔ ด้าน ปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐ คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนาพื้นที่ ด้านการพัฒนาสินค้า และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษด้านการเกษตรและสหกรณ์ โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีการกำหนดพื้นที่พัฒนาออกเป็น ๒ ระยะ จำนวน ๑๐ จังหวัด

แบ่งออกเป็น

ระยะที่ ๑ จำนวน ๖ จังหวัด ๗ ด้านสินค้าเกษตร ได้แก่ จังหวัดตาก หนองคาย จังหวัดสระแก้ว มุกดาหาร ตราด และสงขลา (สะเตา/ปาดังเบซาร์)

ระยะที่ ๒ จำนวน ๔ จังหวัด ๗ ด้านสินค้าเกษตร ได้แก่ จังหวัดเชียงราย นราธิวาส (ตากใบ/สุโหงโกลก) นครพนม และกาญจนบุรี รวมทั้งสิ้น ๑๒ เขตเศรษฐกิจพิเศษ และ ๑๔ ด้านสินค้าเกษตรชายแดน โดยมีหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ดำเนินโครงการด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๕ หน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ได้แก่

๑. กรมวิชาการเกษตร โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC

๒. กรมประมง โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC

๓. กรมปศุสัตว์ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC

๔. กรมส่งเสริมสหกรณ์ โครงการบริหารจัดการการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๕. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC

ผลการดำเนินงาน

๑. การพัฒนาบุคลากร

๑.๑ พัฒนาบุคลากรผู้นำสหกรณ์/วิสาหกิจ ให้ความรู้เรื่องนำเข้า - ส่งออก จัดประชุมติดตามผล และหารือแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์ มีการจัดประชุมชี้แจงเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารธุรกิจการค้าชายแดนให้บุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ อบรมความรู้แนวทางการจัดการบริหารผลผลิตการเกษตรให้แก่กรรมการบริหารสหกรณ์ และแนะนำสหกรณ์ในเขตให้จัดทำแผนการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๐ และได้ดำเนินการครบทุกพื้นที่ ๑๐ จังหวัดแล้ว (กรมส่งเสริมสหกรณ์)

๑.๒ เสริมสร้างความรู้และขีดความสามารถของเกษตรกร ดำเนินการใน ๑๐ จังหวัด คือ จังหวัดตาก สระแก้ว มุกดาหาร ตราด หนองคาย สงขลา เชียงราย นครพนม กาญจนบุรี และ นราธิวาส รวมทั้งมีการจัดหลักสูตรฝึกงานเข้มข้นให้กับข้าราชการด่านกักกันพื้นที่ และประชุมสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้เจ้าหน้าที่หน้าด่าน (กรมวิชาการเกษตร)

๒. การพัฒนาพื้นที่

๒.๑ พัฒนาด้านสินค้า เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ต่างๆ (กรมปศุสัตว์, กรมประมง) พัฒนาอาคารสถานที่ห้องปฏิบัติการด้านพืชให้ได้มาตรฐาน (กรมวิชาการเกษตร) ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (มกอช.)

๒.๒ พัฒนาระบบอิเล็กทรอนิกส์ ในการยื่นคำขอใบอนุญาต (กรมวิชาการเกษตร) และพัฒนาระบบส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขออนุญาต และการแจ้งการนำเข้า - ส่งออกสินค้าตามมาตรฐานบังคับ (มกอช.)

๓. การพัฒนาสินค้า

๓.๑ จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนจ่ายขาดให้สำนักงานสหกรณ์จังหวัดตาก และตราด เพื่อนำไปก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานด้านการตลาดรวมทั้งสิ้น ๕ สหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์)

๔. การบริหารจัดการสินค้า

๔.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการด้านสินค้าเกษตร ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด โดยมีการบริหารจัดการข้อมูลการนำเข้า และข้อมูลการออกใบรับรองสำหรับพืชส่งออก (กรมวิชาการเกษตร)

๔.๒ การพัฒนาศักยภาพสหกรณ์ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยการจัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรครบทั้ง ๑๐ จังหวัด แต่ได้ดำเนินการนำเข้า – ส่งออก แล้ว ๓ จังหวัดในจังหวัดตาก ตรวดี และสระแก้ว รวมทั้งติดตามการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน และผลการดำเนินงานโครงการใน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก เชียงราย ตรวดี สงขลา นครพนม และสระแก้ว (กรมส่งเสริมสหกรณ์)

ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

๑. กรมวิชาการเกษตร

๑.๑ ข้อค้นพบ

๑) มีความล่าช้าในการปฏิบัติการณ์ถ่ายโอนภารกิจระหว่าง อย. กับกรมวิชาการเกษตร

๒) ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เป็นพื้นที่ที่ไม่มีความปลอดภัย ทำให้ใช้กฎหมายมาบังคับได้ยาก ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืน ช่องทางในการลักลอบขนถ่ายสินค้าด้านพืช ด้านปศุสัตว์และสินค้าอื่นๆ มีหลายช่องทาง ตามแต่ลักษณะภูมิประเทศ ทำให้การควบคุมเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง บุคลากรไม่เพียงพอ

๓) ขาดสถานที่ หรืออาคารในการปฏิบัติงานในจุดผ่อนปรน หรือจุดอนุมัติเฉพาะคราว

๔) ผู้ประกอบการยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอนในการยื่นคำขอใบอนุญาตนำเข้า ส่งออก ของสินค้ามาตรฐานเพียงพอ

๕) ผู้ประกอบการบางรายไม่ทราบกฎระเบียบ เงื่อนไขการนำเข้าของประเทศปลายทาง

๖) การแจ้งนำเข้าพืชผ่านระบบ NSW ผู้ประกอบการรายใหม่ยังไม่ทราบ และเข้าใจขั้นตอนการนำเข้าพืชผ่านระบบ NSW

๗) พนักงานและเจ้าหน้าที่บางส่วนที่ปฏิบัติงานร่วมกับด่านตรวจพืช ยังไม่ทราบและเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติด้านการนำเข้า ส่งออก ตามกฎหมายที่ควบคุมกำกับดูแล

๘) พื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area หรือ CCA.) มีการร่วมตรวจสอบสินค้าขาออกในประเทศปลายทางทำให้ศัตรูพืชมีโอกาสเข้ามาระบาดในประเทศปลายทางได้ (สะพานมิตรภาพไทย-ลาว ๒ และด่านสากลข้ามมิตรภาพ ๒ ของแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว)

๑.๒ ข้อเสนอแนะ

๑) กรมวิชาการเกษตรควรเร่งรัดพัฒนาระบบการแจ้งนำเข้าทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการให้บริการ โดยต้องพัฒนาระบบให้สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับ การถ่ายโอน ซึ่งมีพื้นฐานการจัดเก็บรายละเอียดข้อมูลที่แตกต่างกัน

- ๒) เห็นควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่มาเพิ่ม และประสานกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่อย่างใกล้ชิด
- ๓) ควรจัดหาสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความพร้อม และความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- ๔) เน้นการประชาสัมพันธ์ทางด้านเอกสาร หรือช่องทางอื่นๆ ให้แพร่หลายมากขึ้น
- ๕) จัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อให้ความรู้เรื่องกฎ ระเบียบนำเข้าของประเทศปลายทาง
- ๖) จัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติในการนำเข้า – ส่งออก และกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- ๗) กรณี CCA ควรมีการตรวจสอบสินค้าในประเทศต้นทางโดยเจ้าหน้าที่ของไทย เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชต่างๆ เข้ามาในประเทศไทย และสามารถระงับการนำเข้าจาก สปป.ลาว ในกรณีตรวจแล้วไม่ผ่าน

๒. กรมประมง

๒.๑ ข้อค้นพบ

๑) ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม โดยเฉพาะกฎหมายที่สำคัญ ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับการพัฒนาระบบ Fisheries Single Window (FSW) ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขั้นตอนกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำในบางขั้นตอนบางกระบวนการ ซึ่งกระทบกับความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีการปฏิบัติของผู้นำเข้าส่งออกให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒) ความเสี่ยงในการลักลอบนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในบางพื้นที่และบางจังหวัดยังคงมีอยู่ เนื่องจากประเทศไทยมีพรมแดนเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีจุดผ่อนปรนและจุดผ่านแดนชั่วคราวหลายแห่ง จึงมีเหตุผลการจำเป็นในการควบคุมเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะสินค้าประมงนำเข้าที่มีความเสี่ยงต่อการ ทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน ไร้การควบคุม (IUU) การลักลอบนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่เป็นสัตว์สงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าตามอนุสัญญา CITES และสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีความเสี่ยงต่อโรคระบาด เป็นต้น

๒.๒ ข้อเสนอแนะ

๑) กรมประมงควรกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และการฝึกอบรมถ่ายทอดให้ความรู้แก่ผู้นำเข้าส่งออก สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดและการใช้งานระบบ FSW

๒) กรมประมงควรกำหนดเป้าหมายและเพิ่มประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานเฝ้าระวังป้องกันการลักลอบการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการลักลอบตลอดจนบูรณาการตรวจสอบสินค้าเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. กรมปศุสัตว์

๓.๑ ข้อค้นพบ

๑) ขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงาน (นักวิทยาศาสตร์) ในห้องปฏิบัติการในการตรวจโรคสัตว์ (ด้านกักกันสัตว์จังหวัดสระแก้ว)

๒) ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เป็นพื้นที่ที่ไม่มีความปลอดภัย ทำให้ใช้กฎหมายมาบังคับได้ยาก ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืน ช่องทางในการลักลอบขนถ่ายสินค้าด้านพืช ด้านปศุสัตว์และสินค้าอื่นๆ มีหลายช่องทาง ตามแต่ลักษณะภูมิประเทศ ทำให้การควบคุมเป็นไปได้ไม่ทั่วถึง บุคลากรไม่เพียงพอ

๓) มีความแออัด ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน (ด้านกักกันสัตว์จังหวัดสระแก้ว)

๔) ผู้ประกอบการได้สะท้อนปัญหาระเบียบการนำเข้าของกัมพูชา ไม่มีความชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และระบบการค้าแบบสัมปทานเป็นอุปสรรคการค้า

๕) ประเทศกัมพูชาไม่ค่อยเปิดเผยข้อมูลเรื่องโรคระบาดสัตว์ที่แท้จริงและเป็นปัจจุบันทำให้ยากต่อการควบคุมโรคระบาดตามแนวชายแดน

๖) สถานกักกันสัตว์เป็นสถานที่เช่า โดยเป็นสัญญาเช่าปีต่อปี ซึ่งอาจประสบปัญหาต่อไปในอนาคต หากผู้ให้เช่าไม่ต่อสัญญา เนื่องจากปัจจุบันมีชาวบ้านบางส่วนร้องเรียนเรื่องเสียงรบกวนและกลิ่นเหม็นจากสัตว์ต่างๆ

๓.๒ ข้อเสนอแนะ

๑) กรมปศุสัตว์ควรจัดสรรนักวิทยาศาสตร์ประจำห้องปฏิบัติการในการตรวจสัตว์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของด่านปศุสัตว์

๒) เห็นควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่มาเพิ่มเติม และประสานกับหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

๓) เปิดช่องทางในการส่งออกเพื่อลดความแออัดและความเสียหายต่อสินค้าปศุสัตว์

๔) ควรมีการประชุมหารือกับผู้บริหารระดับสูงของกัมพูชากำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบที่ชัดเจน

๕) ควรติดตามข่าวสารเรื่องโรคระบาดอย่างใกล้ชิด และเผื่อระวังการลักลอบนำเข้าสินค้า ควรมีการตรวจตามแนวชายแดนเพิ่มมากขึ้นอย่างเข้มงวด

๖) ให้จังหวัดจัดหาสถานที่กักกันสัตว์ให้ถาวร และจัดระเบียบสถานที่ให้ถูกสุขลักษณะ

๔. กรมส่งเสริมสหกรณ์

๔.๑ ข้อค้นพบ

ด้านการค้าชายแดน

๑) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๓๗ แห่ง ใน ๑๐ จังหวัด (๑๒ เขตเศรษฐกิจพิเศษ) ไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจนำเข้า/ส่งออก ผลผลิตทางการเกษตรตามเขตแนวชายแดน และสหกรณ์มีความอ่อนแอ มีฐานะทางการเงิน ไม่เข้มแข็ง หรือมีปัญหาการบริหารงานภายใน

๒) สหกรณ์ยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องการทำการค้าชายแดน เรื่องนำเข้า – ส่งออกสินค้า

๓) สหกรณ์จังหวัดยังไม่มี การประเมินศักยภาพในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษว่ามีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจการค้าชายแดนหรือไม่

ด้านบุคลากร

- ๑) ปัญหาทางด้านภาษาที่ต้องใช้ในการสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๒) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญการค้าชายแดน

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรถอดบทเรียนความสำเร็จจากสหกรณ์ที่ดำเนินการประสบความสำเร็จ เพื่อให้สหกรณ์อื่นๆ ศึกษาดูงานและนำไปปรับใช้ในการดำเนินงาน

๒) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดควรเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดจัดตั้งทีมงานระดับจังหวัดร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้ความรู้กับสหกรณ์ที่จะทำการค้าชายแดนจนกว่าสหกรณ์จะสามารถดำเนินการเองได้ มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓) กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรมีการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการทำการค้าชายแดนของสหกรณ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างเจาะลึก เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน และควรจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ต้องมีการสนับสนุนให้มีจุดรวบรวมสินค้าและมีการรวมกลุ่มให้เกิดสหกรณ์ ทำหน้าที่บริหารจัดการสินค้าเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และสร้างความเข้มแข็งให้ได้

๔) ควรจัดฝึกอบรมบุคลากรให้มีความพร้อมเรื่องการสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน

๕) ควรพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้เชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอย่างแท้จริงเพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้กับสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

๕.๑ ข้อค้นพบ

- การดำเนินงานในพื้นที่ขาดความคล่องตัว เนื่องจากไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำในพื้นที่

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการทำงานร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในแบบบูรณาการ

๖. ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๖.๑ ด้านบูรณาการภายในหน่วยงาน ทุกหน่วยงานได้ดำเนินงานตามกรอบภารกิจของตนเอง แต่ยังคงขาดการบูรณาการร่วมกันในเรื่องข้อมูล สถานที่ บุคลากร อุปกรณ์ รวมทั้งขาดแผนบูรณาการในการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมอบหมายเจ้าภาพหลัก ระดับกระทรวง เพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และจัดทำแผนบูรณาการดังกล่าวร่วมกัน

๖.๒ ด้านบูรณาการภายนอกหน่วยงาน ยังขาดการบูรณาการในการทำงานกับ หน่วยงานภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรรหาหน่วยงานเจ้าภาพในกระทรวงเกษตร และสหกรณ์เพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพิเศษมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำแผนบูรณาการการปฏิบัติงานให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบที่สอดคล้องกันอย่าง แท้จริง

๖.๓ สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษยังขาดความเข้มแข็ง และ ความรู้ด้านการทำธุรกิจนำเข้า และส่งออก และสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการยังไม่มีเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่าย ด้านการผลิต การตลาด และธุรกิจ อย่างจริงจัง

ควรเร่งรัดการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้มี ศักยภาพรองรับการทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกตามเขตแนวชายแดน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์สินค้าสหกรณ์ใน ประเทศคู่ค้าตาม AEC เพื่อขยายตลาดสินค้าเกษตรของไทย และสนับสนุนการรวมตัวของเกษตรกรในเขตพื้นที่ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เข้ามารวมเป็นสมาชิกและเป็นการกำลังตามอุดมการณ์และหลักการของสหกรณ์ รวมทั้ง ส่งเสริมให้มีการจัดชั้นสหกรณ์ตามระดับความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาตามศักยภาพของสหกรณ์ อันจะช่วย ยกระดับความสามารถของสหกรณ์ในแต่ละชั้นได้เร็วขึ้น

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงาน

๑. การคัดเลือกแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ตามแนวทางการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐการ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มุ่งเน้นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งมีห้วงการดำเนินงานสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาล อันจะเป็นการขับเคลื่อนประเทศไทยให้ บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งกลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๒ : แผนงานสำคัญตามที่ ค.ต.ป. กำหนดเป็นการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่ ค.ต.ป. เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกแผนงานให้ส่วนราชการและจังหวัดดำเนินการ จำนวน ๑ แผนงาน และเป็น แผนงาน Top Down จากกรอบแนวคิดระดับนโยบาย ซึ่งจะกำหนดให้ดำเนินการในทุกกระทรวงและทุกกลุ่ม จังหวัด เพื่อเป็น การประเมินผลภาพรวมของแผนงานบูรณาการนั้น ทั้งในมิติพื้นที่และมิติภารกิจ รวมถึงเป็น การพัฒนากลไกการดำเนินงานเชิงบูรณาการของ ค.ต.ป. ให้เกิดเอกภาพในการตรวจสอบและประเมินผลภาคร าชการ สำหรับการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ค.ต.ป. ได้กำหนดแผนงาน Top Down เพื่อให้ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง/อ.ค.ต.ป. กลุ่มกระทรวง และ อ.ค.ต.ป. กลุ่มจังหวัด ติดตาม ตรวจสอบ และ ประเมินผลโครงการ จำนวน ๑ แผนงาน คือ แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒. รายละเอียดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ซึ่งประกอบไปด้วยโครงการ

แยกรายหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

๒.๑ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรมวิชาการเกษตร

๒.๑.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาด้านตรวจพืชจำนวน ๑๔ ด้าน ให้สามารถอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าด้วยความสะดวกและรวดเร็ว และมีศักยภาพในการตรวจสอบสินค้าที่นำเข้า-ส่งออกเป็นไปตามมาตรฐานสากล

๒.๑.๒ พื้นที่ดำเนินการ

๑) ระยะที่ ๑ จำนวน ๖ จังหวัด ๗ ด้าน

- ด้านตรวจพืชแม่สอด จังหวัดตาก
- ด้านตรวจพืชหนองคาย จังหวัดหนองคาย
- ด้านตรวจพืชอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
- ด้านตรวจพืชมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
- ด้านตรวจพืชคลองใหญ่ จังหวัดตราด
- ด้านตรวจพืชสงขลา จังหวัดสงขลา (สะเดา/ปาดังเบซาร์)

๒) ระยะที่ ๒ จำนวน ๔ จังหวัด ๗ ด้าน

- ด้านตรวจพืชเชียงราย จังหวัดเชียงราย (แม่สาย/เชียงแสน/เชียงของ)
- ด้านตรวจพืชนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา (ตากใบ/สุโขทัย)
- ด้านตรวจพืชนครพนม จังหวัดนครพนม
- ด้านตรวจพืชกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี

๒.๒ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรมประมง

๒.๒.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของด่านตรวจสัตว์น้ำในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้สามารถอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ผ่านชายแดนให้มีความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องตามกฎหมาย ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการควบคุม ตรวจสอบการนำเข้า ส่งออกให้มีคุณภาพมาตรฐาน และเฝ้าระวังป้องกันการลักลอบนำเข้า ส่งออกที่ผิดกฎหมาย

๒.๒.๒ พื้นที่ดำเนินการ

๑) ระยะที่ ๑ จำนวน ๖ จังหวัด ๗ ด้าน

- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดตาก
- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว
- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดตราด
- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดมุกดาหาร
- ด้านตรวจสัตว์น้ำสะเดา จังหวัดสงขลา
- ด้านตรวจสัตว์น้ำปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลา
- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดนครพนม

- ๒) ระยะที่ ๒ จำนวน ๔ จังหวัด ๔ ด้าน
- ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดกาญจนบุรี
 - ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดนราธิวาส
 - ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดเชียงราย
 - ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดนครพนม

๒.๓ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรมปศุสัตว์

๒.๓.๑ วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาด้านสินค้าเกษตรชายแดนให้มีคุณภาพมาตรฐานระดับสากล มีศักยภาพในการตรวจสอบสินค้าเกษตรที่จะนำเข้าประเทศไทย และอำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรผ่านด่านชายแดน

๒.๓.๒ พื้นที่ดำเนินการ ๑๐ จังหวัด ๑๓ ด่านกักกันสัตว์

- ๑) ระยะที่ ๑ จำนวน ๖ จังหวัด ๗ ด้าน
- ด้านกักกันสัตว์จังหวัดตาก
 - ด้านกักกันสัตว์จังหวัดสระแก้ว
 - ด้านกักกันสัตว์จังหวัดตราด
 - ด้านกักกันสัตว์จังหวัดมุกดาหาร
 - ด้านกักกันสัตว์สะเดา จังหวัดสงขลา
 - ด้านกักกันสัตว์ป่าดงเบขาร์ จังหวัดสงขลา
 - ด้านกักกันสัตว์จังหวัดหนองคาย
- ๒) ระยะที่ ๒ จำนวน ๔ จังหวัด ๖ ด่านกักกันสัตว์
- ด้านกักกันสัตว์เชิงของ จังหวัดเชียงราย
 - ด้านกักกันสัตว์แม่สาย จังหวัดเชียงราย
 - ด้านกักกันสัตว์เชียงแสน จังหวัดเชียงราย
 - ด้านกักกันสัตว์นครพนม
 - ด้านกักกันสัตว์กาญจนบุรี
 - ด้านกักกันสัตว์นราธิวาส

๒.๔ โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกรมส่งเสริมสหกรณ์

๒.๔.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์ตามพื้นที่เป้าหมายบริเวณชายแดนในการนำพืชผลการเกษตรเข้ามาปรับปรุงคุณภาพ จำหน่ายหรือส่งออก ให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด สนับสนุนสหกรณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- ๒) เพื่อใช้วิธีการของสหกรณ์แก้ไขปัญหา และบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรให้มีเสถียรภาพด้านราคา และเพิ่มมูลค่าสินค้า
- ๓) เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการดำเนินธุรกิจการค้าชายแดน

๒.๔.๒ พื้นที่ดำเนินการ ๑๐ จังหวัด ๑๒ เขตพัฒนาเศรษฐกิจ

- ๑) ระยะที่ ๑ จำนวน ๖ จังหวัด ๖ ด้าน
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จังหวัดตาก
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสะเดา จังหวัดสงขลา
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด จังหวัดตราด
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย
- ๒) ระยะที่ ๒ จำนวน ๔ จังหวัด ๖ ด้าน
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงของ จังหวัดเชียงราย
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษแม่สาย จังหวัดเชียงราย
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนครพนม
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษกาญจนบุรี
 - เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาส

๒.๕ โครงการพัฒนาส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการขออนุญาตและแจ้งการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรมาตรฐานบังคับ และระบบการกำหนดการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแบบอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

๒.๕.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลภายใต้ระบบ NSW ในการควบคุมนำเข้า-ส่งออก สินค้าเกษตรรองรับการทำงานในรูปแบบไร้เอกสาร (Paperless System)
- ๒) เพื่อพัฒนาการเชื่อมโยงระหว่างระบบการยื่นคำขอใบอนุญาตและการแจ้งส่งออก-นำเข้าสินค้าเกษตร (TAS-License) และระบบการกำหนดรหัสการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-coding)

๒.๕.๒ เป้าหมายโครงการ

ผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในการขออนุญาตและแจ้งการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรได้รับความสะดวก รวดเร็วจากการลดขั้นตอนในการยื่นคำขออนุญาต โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบที่เกี่ยวข้อง และระบบลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature)

๓. ผลการดำเนินของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๓.๑ กรมวิชาการเกษตร

๓.๑.๑ งบประมาณ ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๑,๓๕๙,๕๐๐ บาท

๑) จัดซื้อครุภัณฑ์ จำนวน ๑๒,๕๔๒,๐๐๐ บาท ดำเนินการจัดซื้อเรียบร้อยแล้ว

๒) สิ่งก่อสร้าง จำนวน ๘,๘๑๗,๕๐๐ บาท อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง

๓.๑.๒ ด้านการพัฒนาบุคลากร

๑) การพัฒนานายตรวจพืช

- จัดหลักสูตรฝึกงานเข้มข้นให้แก่ข้าราชการที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านกักกันพืช แผน ๒ ครั้ง ผล ๒ ครั้ง
- จัดประชุมสัมมนาเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ด้านฯ แผน ๒ ครั้ง ผล ๒ ครั้ง

๓.๑.๓ การพัฒนาสินค้า

- ดำเนินกิจกรรมความร่วมมือด้านกักกันพืชระหว่างประเทศ เช่น โครงการออกไปรับรองสุขอนามัยพืชด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ กรมวิชาการเกษตรไม่ได้ดำเนินการ

๓.๑.๔ การพัฒนาพื้นที่

- การพัฒนาระบบงานยื่นคำขอและออกใบอนุญาต/ใบรับรองต่างๆ ของ กวก.และระบบเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบ NSW แผน ๖ ระบบ ผล ๖ ระบบ
- พัฒนาอาคารสถานที่ห้องปฏิบัติการ และด้านตรวจให้มีมาตรฐานสินค้าพืช ในพื้นที่เดียวกันอย่างครบวงจร โดยเฉพาะบริเวณจุดเสี่ยงต่อการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร แผน ๑๑ แห่ง ผล ๑๑ แห่ง
- จัดซื้อครุภัณฑ์ จำนวน ๒๑ รายการ ดำเนินการจัดซื้อเรียบร้อยแล้ว

๓.๑.๕ การบริหารจัดการสินค้า

- การบริหารจัดการข้อมูล ได้แก่ การบริหารจัดการข้อมูลการนำเข้าพืชของด่านตรวจพืช การจัดทำและบริหารจัดการข้อมูลการออกไปรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับพืชส่งออก และการแก้ไขกฎหมาย แผน ๑๕,๐๐๐ ฉบับ ผล ๑๕,๐๐๐ ฉบับ

๓.๒ กรมประมง

๓.๒.๑ งบประมาณปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๗,๗๖๗,๙๐๐ บาท เบิกจ่ายทั้งสิ้น ๒๗,๗๓๘,๔๑๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๘๙ ดังนี้

๑) การจัดซื้อครุภัณฑ์ ทุกรายการดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว งบประมาณที่ได้รับ ๒๑,๘๙๘,๐๐๐ บาท การเบิกจ่ายทั้งสิ้น ๒๑,๘๗๔,๔๑๘ บาท คงเหลืองบประมาณ ๒๓,๕๘๒ บาท

๒) การจัดจ้างสิ่งก่อสร้าง

- ด้านสะเดา ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๓,๒๖๒,๖๐๐ บาท มีการเบิกจ่ายงวดงาน ๑ - ๖ เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว เป็นเงิน ๓,๒๖๐,๐๐๐ บาท คงเหลืองบประมาณ ๒,๖๐๐ บาท
- ด้านตาก ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๒,๖๐๗,๓๐๐ บาท มีการเบิกจ่ายงวดงาน ๑ - ๕ เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว เป็นเงิน ๒,๖๐๔,๐๐๐ บาท คงเหลืองบประมาณ ๓,๓๐๐ บาท

๓.๒.๒ การพัฒนาพื้นที่

เพิ่มศักยภาพด้านสินค้าประมงชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน (จัดซื้อครุภัณฑ์ และจัดจ้างสิ่งก่อสร้าง) แผน จำนวน ๑๐ พื้นที่ ๑๑ แห่ง ผล ๑๐ พื้นที่ ๑๑ แห่ง ได้แก่

- ๑) อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
- ๒) อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว
- ๓) อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
- ๔) อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

- ๕) อำเภอสะเดา (ด้านสะเดา) จังหวัดสงขลา
- ๖) อำเภอสะเดา (ด้านปาดังเบซาร์) จังหวัดสงขลา
- ๗) อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
- ๘) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
- ๙) อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย
- ๑๐) อำเภอเวียง จังหวัดนครราชสีมา
- ๑๑) อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

๓.๓ กรมปศุสัตว์

สิ้น ๓๐ เม.ย. ๖๐ ดังนี้

๓.๓.๑ งบประมาณปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๑๑.๑๘๘๕ ล้านบาท เบิกจ่ายเสร็จ

- ๑) จังหวัดสระแก้ว จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๒) จังหวัดตราด จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๓) จังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๔) จังหวัดหนองคาย จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๕) จังหวัดตาก จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๖) จังหวัดสงขลา (สะเดา) จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๗) จังหวัดสงขลา (ปาดังเบซาร์) จำนวน ๑,๒๑๗,๕๐๐ บาท
- ๘) จังหวัดนครพนม จำนวน ๑๗,๑๑๑,๐๐๐ บาท
- ๙) จังหวัดเชียงราย (แม่สาย) จำนวน ๑๗,๑๑๑,๐๐๐ บาท
- ๑๐) จังหวัดเชียงราย (เชียงแสน) จำนวน ๑๗,๑๑๑,๐๐๐ บาท
- ๑๑) จังหวัดเชียงราย (เชียงของ) จำนวน ๑๗,๑๑๑,๐๐๐ บาท
- ๑๒) จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน ๑๗,๑๑๑,๐๐๐ บาท
- ๑๓) จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑๗,๑๑๑,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ ด้านกักกันสัตว์สระแก้ว, ตราด, มุกดาหาร, หนองคาย, ตาก, สงขลา (สะเดา, ปาดังเบซาร์) ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (เครื่องรับวิทยุชนิดดีครถยนต์ ๒๕ วัตต์) และครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง (รถยนต์ตรวจการณ์)

๓.๓.๒ การพัฒนาพื้นที่

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนระยะที่ ๒ (จัดซื้อครุภัณฑ์) แผน ๑๓ ด้าน ๑๐ จังหวัด ผล ๑๓ ด้าน ๑๐ จังหวัด

๓.๔ กรมส่งเสริมสหกรณ์

๓.๔.๑ งบประมาณปี ๒๕๖๐ จำนวน ๒๓,๕๐๗,๑๐๐ บาท แบ่งเป็น

- ๑) เงินอุดหนุน จำนวน ๒๐,๔๗๐,๕๐๐ บาท เบิกจ่ายเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- ๒) งบดำเนินงาน จำนวน ๒,๗๖๓,๘๘๕ บาท เบิกจ่ายแล้วจำนวน

๒,๗๕๐,๘๕๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๓

๓.๔.๒ การพัฒนาบุคลากร

๑) จัดประชุมชี้แจงเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจการค้าชายแดน แผน ๑ ครั้ง จำนวน ๑๑๐ คน ผล ๑ ครั้ง จำนวน ๑๑๐ คน

- ๒) จัดอบรมแนวทางการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรในเขต

พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (ระดับจังหวัด) แผน ๑๐ จังหวัด ๕๐๐ คน ผล ๑๐ จังหวัด ๕๐๐ คน

๓) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางและวัตถุประสงค์ที่กำหนด แผน ๓๗ สหกรณ์ ผล ๓๗ สหกรณ์

๓.๔.๓ การพัฒนาสินค้า

๑) กำกับดูแล เร่งรัดการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนในการสนับสนุนอุปกรณ์การตลาด แผน ๕ สหกรณ์ ผล ๕ สหกรณ์

๓.๔.๔ การบริหารจัดการสินค้า

๑) รักษาเสถียรภาพสินค้าเกษตรในพื้นที่ ในปี ๒๕๖๐ ผลการดำเนินงาน สหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน ได้แก่ สหกรณ์นิคมแม่สอด สหกรณ์นิคมแม่ระมาด สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด สหกรณ์การเกษตรพบพระ และสหกรณ์การเกษตรส่งเสริมธุรกิจจังหวัดตราด จำกัด มีการรวบรวมผลผลิต

๒) ประสานงาน บูรณาการ วางแผนการแนะนำ ส่งเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจการค้าชายแดน แผน ๑๐ จังหวัด ๓๐ คน ผล ๑๐ จังหวัด ๓๐ คน

๓) จัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด (ระดับจังหวัด) แผน ๑๐ จังหวัด ๕๐๐ คน ผล ๑๐ จังหวัด ๕๐๐ คน

๔) ติดตามผลการดำเนินโครงการการเบิกจ่ายงบประมาณให้ตรงตามวัตถุประสงค์ แผน ๑๐ จังหวัด ผล ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย นครพนม มุกดาหาร ตาก ตราด สงขลา สระแก้ว กาญจนบุรี ตราด

หมายเหตุ ๑. พื้นที่ดำเนินการ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี เชียงราย ตราด ตาก นครพนม นราธิวาส มุกดาหาร สงขลา สระแก้ว และหนองคาย

๒. งบประมาณ ๒๓,๕๐๗,๑๐๐ บาท ผลการเบิกจ่าย ๒๓,๒๓๔,๓๘๕ บาท (เงินอุดหนุน ๒๐,๔๗๐,๕๐๐ บาท งบดำเนินงาน ๒,๗๖๓,๘๘๕ บาท)

๓. ผลลัพธ์ /ด้านการรักษาเสถียรภาพสินค้าเกษตรในพื้นที่ในปี ๒๕๖๐ โดยสหกรณ์ที่ได้รับการสนับสนุน มีผลการรวบรวมผลผลิต ดังนี้

๓.๑ สหกรณ์นิคมแม่สอด จำกัด รวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวเปลือก และถั่วเขียว จากเกษตรกร ๑,๙๔๐ คนรวม ๑๖,๒๘๘ ตัน มูลค่า ๙๒,๑๘๘,๘๔๑ บาท

๓.๒ สหกรณ์นิคมแม่ระมาด จำกัด รวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และถั่วเขียว จากเกษตรกร ๗๑๒ คนรวม ๒,๙๗๙ ตัน มูลค่า ๑๖,๑๐๕,๒๔๙ บาท

๓.๓ สหกรณ์การเกษตรส่งเสริมธุรกิจจังหวัดตราด จำกัด รวบรวมผลไม้จากเกษตรกร ๖๙ รายรวม ๑,๙๙๖ ตัน มูลค่า ๕๙,๐๑๗,๙๑๖ บาท

๓.๔ สหกรณ์การเกษตรพบพระ จำกัด รวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จากเกษตรกร ๔๐๐ ราย รวม ๔,๖๕๐ ตัน มูลค่า ๒๔,๓๒๗,๓๗๘ บาท

๓.๕ สหกรณ์การเกษตรแม่ระมาด จำกัด รวบรวมข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จากเกษตรกร ๔๑๔ ราย รวม ๗,๙๕๓ ตัน มูลค่า ๔๓,๕๐๓,๕๘๔ บาท

๓.๕ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.)

๓.๕.๑ งบประมาณปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑) งบประมาณในการจ้างโครงการพัฒนาส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการขออนุญาตและการแจ้งการนำเข้า-ส่งออกสินค้า จำนวน ๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท

๒) งบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ จำนวน ๘๕๗,๘๐๐ บาท

๓.๕.๒ การพัฒนาพื้นที่

๑) โครงการพัฒนาส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการขออนุญาตและการแจ้งการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ และระบบการกำหนดการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการโครงการพัฒนาส่วนขยายเพิ่มเติมโดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๔ ระยะ และการเบิกจ่ายเงินเป็น ๔ งวด

แผน จำนวน ๑ ระบบ ผล อยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- ลงนามสัญญาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๐ กับบริษัท

รามอินทราซอฟต์แวร์ จำกัด

- ดำเนินการเบิกจ่ายงวดที่ ๑ เรียบร้อยแล้ว

- อยู่ระหว่างดำเนินการเบิกจ่ายงวดที่ ๒ ในวันที่ ๒๘ ก.ค. ๒๕๖๐

๒) การจัดซื้อครุภัณฑ์ แผน ๓๒ รายการ ผล ๑๐ รายการ อีกจำนวน ๒๒ รายการ ลงนามสัญญาแล้วอยู่ระหว่างการส่งมอบครุภัณฑ์ จำนวน ๒๒ เครื่อง คาดว่าจะส่งมอบได้ครบถ้วนภายในเดือน ต.ค. - พ.ย. ๖๐

หมายเหตุ การจัดซื้อครุภัณฑ์ มีความล่าช้า เนื่องจากมีปรับเปลี่ยนพื้นที่ดำเนินการ ซึ่งอยู่ในกระบวนการเสนอสำนักงานงบประมาณพิจารณาอนุมัติ

ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๑. วัตถุประสงค์ของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๑.๑ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

๑.๒ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการลงพื้นที่ตรวจประเมินไปใช้ประกอบการตัดสินใจแก้ไข/ปรับปรุง และพัฒนาให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นตามโครงการตามนโยบายสำคัญต่างๆ

๒. การปฏิบัติงานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

๒.๑ การติดตามการดำเนินงานในพื้นที่

คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ลงพื้นที่เพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการเพิ่มประสิทธิภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของกรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว มุกดาหาร และเชียงราย สรุปได้ ดังนี้

๒.๑.๑ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรมวิชาการเกษตร

ด้านตรวจพืชออร์แกนิก จังหวัดสระแก้ว (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึง วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐)

๑) การตรวจสินค้าพืช การนำเข้า ส่งออก สินค้าเกษตร

- สินค้านำเข้า ๕ ชนิด ได้แก่ มันสำปะหลังหัวมันสำปะหลังเส้น

เมล็ดถั่วเหลือง ไม้พาลา และพีชอบน้ำ

- สินค้าส่งออก ๑๓ ชนิด ได้แก่ มะขามเปียก กากรำ ผักสด ถั่วเขียว ไม้ประดับ ข้าวเหนียว ปลายข้าว สตอเบอร์รี่แช่แข็ง พริกไทย ตันมันสำปะหลัง หญ้ามาเลย์ ก้อนเพาะเห็ด และหอมแบ่ง

๒) ปริมาณการนำเข้า – ส่งออก

- ปริมาณการนำเข้า ๑,๓๓๑,๕๕๐ ตัน

- ปริมาณการส่งออก ๔,๑๕๓.๙ ตัน

๓) การลักลอบนำเข้าสินค้า ไม่พบการลักลอบนำเข้าสินค้า

๔) โรคระบาดที่พบ โรคแมลงหริ่งขาว

๕) มาตรการป้องกันโรคระบาด ห้ามนำเข้าท่อนพันธุ์สด และกักกัน

ศัตรูพืช หรือโรคแมลง

ด้านตรวจพืชผักอาหาร จังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑

ต.ค. ๒๕๕๙ – ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) การตรวจสินค้าพืช การนำเข้า ส่งออก สินค้าเกษตร

การนำเข้า ได้แก่ พืช ๓ ประเภท คือ กระเทียม ชัน และมันสำปะหลัง และปุย ๒ สัตว์ คือ ๑๖-๑๖-๘ และ ๒๗-๗-๑๘

การส่งออก ได้แก่ พืช ๔ ประเภท คือ ผลไม้สด ผลิตผลพืชแห้ง ผลไม้แช่แข็ง และพืชไร่ และปุย ๔ ประเภท คือ ๐-๐-๖๐, ๑๘-๔๖-๐, ๔๖-๐-๐ และอื่นๆ

๒) ปริมาณการนำเข้า – ส่งออก

- ปริมาณการนำเข้าพืช ๗,๖๖๕.๕ ตัน และปุย ๑๙,๐๘๐ ตัน

- ปริมาณการส่งออกพืช ๔๖๙,๖๖๑.๖ ตัน และปุย ๒๓,๕๘๕ ตัน

๓) การลักลอบนำเข้าสินค้า ไม่พบการลักลอบนำเข้าสินค้า

เนื่องจากสินค้ามีมูลค่าต่ำ

๔) โรคระบาดที่พบ ไม่พบศัตรูพืช และโรคแมลง

๕) มาตรการป้องกันโรคระบาด ห้ามนำเข้าท่อนพันธุ์สด และกักกันศัตรูพืช หรือโรคแมลง

ด้านตรวจพืชเขียงราย จังหวัดเขียงราย (แม่สาย/เขียงแสน/เขียงของ) (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ – ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) การตรวจสินค้าพืช การนำเข้า ส่งออก สินค้าเกษตร

การนำเข้า ได้แก่ ผลไม้สด และสินค้าเกษตรแห้ง

การส่งออก ได้แก่ พืชที่ขอ Phytosanitary Certificate (ใบรับรองสุขอนามัยพืช) เช่น ไม้กฤษณา เป็นต้น พืชอนุรักษ์ (CITES) ได้แก่ กล้วยไม้สกุลหวายอบแห้ง และไม้กฤษณา (Agarwood Crassna) ยาง และปุย

๒) ปริมาณการนำเข้า – ส่งออก

- ปริมาณการนำเข้า ๑๗๐,๗๒๔.๔ ตัน
- ปริมาณการส่งออก ๑๔๖,๗๒๑.๕ ตัน

๓) การลักลอบนำเข้าสินค้า ไม่พบการลักลอบนำเข้าสินค้า

๔) โรคระบาดที่พบ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย แมลงวันผลไม้ และเชื้อรา

๕) มาตรการป้องกันโรคระบาด กักกันศัตรูพืช หรือโรคแมลง และ

เผ่าระวังการระบาดของตุ๊กแตนไผ่

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าชายแดนเกษตรฯ ด้านตรวจพืช ประสพปัญหาความล่าช้าในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างสำนักงานกรมการอาหารและยา (อย.) กับกรมวิชาการเกษตร ต้องมีการพัฒนาระบบให้สอดคล้องกัน บางแห่งสถานที่ยังไม่มีความพร้อมรวมถึงอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ยังมีไม่เพียงพอ บางพื้นที่ลักษณะภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยส่งผลให้การควบคุมไม่ทั่วถึง ยังคงตรวจพบการลักลอบขนถ่ายสินค้า และทางด้านผู้ประกอบการยังไม่เข้าใจระเบียบ ขั้นตอนในการยื่นคำขอใบอนุญาต รวมถึงระเบียบหลักเกณฑ์การนำเข้าสินค้าของประเทศปลายทาง

๒.๑.๒ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรมประมง

ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดสระแก้ว (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ –

๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) การตรวจสอบสัตว์น้ำ ซากสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์และปัจจัยที่ใช้ในการผลิตสัตว์น้ำระหว่างประเทศ แผน ๓,๘๗๑ ครั้ง ผล ๒,๘๘๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๔๕

๒) ปริมาณการนำเข้า – ส่งออก

- ปริมาณการนำเข้า ๑๒,๙๐๘.๙๕ ตัน
- ปริมาณการส่งออก ๗,๑๖๕.๗๘ ตัน

๓) ตรวจป้องกันการลักลอบนำเข้าและส่งออก แผน ๑๖ ครั้ง

ผล ๓๓ ครั้ง

๔) สุ่มตรวจทางกายภาพ ความสด และสารตกค้างได้แก่ฟอร์มาลิน

ยาปฏิชีวนะ

- การสุ่มตรวจสัตว์น้ำนำเข้า พบสารตกค้าง จำนวน ๑ ตัวอย่าง

สารที่พบคือ Malachite green and Leuco-Malachite green ๘.๗๙ ug/kg

- การสุ่มตรวจสัตว์น้ำส่งออก ไม่พบสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์

น้ำที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

๕) มาตรการป้องกันโรค ประชาสัมพันธ์การป้องกันโรคจากสัตว์น้ำ

นำเข้า แผน ๔๑ ครั้ง ผล ๒๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๔๑

ด้านตรวจสัตว์น้ำจังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค.

๒๕๕๙ – ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

- การผลิตสัตว์น้ำระหว่างประเทศ
- ๑) การตรวจสอบสัตว์น้ำ ซากสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์และปัจจัยที่ใช้ใน
- การนำเข้า แผน ๑ ครั้ง ผล ๔ ครั้ง
 - การส่งออก แผน ๑๗๓ ครั้ง ผล ๑,๐๐๕ ครั้ง
- ๒) ปริมาณการนำเข้า – ส่งออก
- ปริมาณการนำเข้า ๑๓.๓ ตัน
 - ปริมาณการส่งออก ๖๙๔.๖ ตัน
- ๓) ตรวจสอบป้องกันการลักลอบนำเข้าและส่งออก
- การตรวจในพื้นที่ปฏิบัติงานปกติ แผน ๒,๙๒๖ ครั้ง
 - การตรวจนอกพื้นที่ปฏิบัติงานปกติ แผน ๙๖๕ ครั้ง ผล ๘๕๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๗๐
- ผล ๓,๔๐๓ ครั้ง
- พบโรค และสารตกค้าง
- ๔) การสุ่มตรวจสอบสัตว์น้ำนำเข้าเบื้องต้น
- การสุ่มตรวจสอบสัตว์น้ำนำเข้า แผน ๑ ตัวอย่าง ผล ๔ ตัวอย่าง ไม่พบโรค และสารตกค้าง
- ๕) มาตรการป้องกันโรค ประชาสัมพันธ์ การป้องกันโรคจากสัตว์น้ำนำเข้า แผน ๑๓๐ ครั้ง ผล ๘๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๓

ด้านตรวจสอบสัตว์น้ำจังหวัดเชียงราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ – ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

- การผลิตสัตว์น้ำระหว่างประเทศ
- ๑) การตรวจสอบสัตว์น้ำ ซากสัตว์น้ำ ผลิตภัณฑ์และปัจจัยที่ใช้ใน
- การนำเข้า แผน ๒ ครั้ง ผล ยังไม่มีการนำเข้า
 - การส่งออก แผน ๔๓๐ ครั้ง ผล ๒,๗๓๔ ครั้ง
- ๒) ปริมาณการนำเข้า – ส่งออก
- ปริมาณการนำเข้า ไม่มี
 - ปริมาณการส่งออก ๑๑,๔๒๑.๖ ตัน
- ๓) ตรวจสอบป้องกันการลักลอบนำเข้าและส่งออก
- การตรวจในพื้นที่ปฏิบัติงานปกติ แผน ๑,๘๕๖ ครั้ง
 - การตรวจนอกพื้นที่ปฏิบัติงานปกติ แผน ๔,๙๗๑ ครั้ง
- ผล ๒,๑๑๙ ครั้ง
- ผล ๕,๔๑๗ ครั้ง
- ๔) การสุ่มตรวจสอบสัตว์น้ำนำเข้าเบื้องต้น
- แผน ๗ ตัวอย่าง ผล ยังไม่มีการนำเข้า

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าชายแดนเกษตรฯ ด้านตรวจสอบสัตว์น้ำยังคงมีความเสี่ยงในการลักลอบนำเข้า – ส่งออกสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในบางพื้นที่ และ

ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้า – ส่งออกสินค้าหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม รวมถึงมีการพัฒนาระบบ FSW และปรับปรุงขั้นตอนการใช้งาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจระเบียบ วิธีปฏิบัติของผู้ประกอบการนำเข้า – ส่งออก

๒.๑.๓ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรมปศุสัตว์

ด่านกักกันสัตว์จังหวัดสระแก้ว (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ – ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) การนำเข้า - ส่งออก สัตว์ ซากสัตว์ ปี ๒๕๖๐ (ชนิด และปริมาณ)

การส่งออก

- สุกร สุกรขุน ลูกสุกร รวมมีปริมาณ ๙๑,๖๓๖ ตัว
- ไก่เนื้อ ลูกไก่เนื้อ ลูกไก่ไข่ ไก่ไข่ปลดระวาง รวมมีปริมาณ

๑๓๔,๑๕๔ ตัว

- ไช้ไก่ (บริโภค) ไช้ไก่ทำพันธุ์ รวมมีปริมาณ ๔๐๗,๘๐๐ ฟอง
- ซากไก่ ตับไก่ รวมมีปริมาณ ๒๖๐.๑ ตัน
- ซากเป็ดแช่แข็ง มีปริมาณ ๑๐ ตัน
- หนังสุนัขตากแห้ง มีปริมาณ ๑๔ ตัน
- สุนัข มีปริมาณ ๒๙ ตัว
- แมว มีปริมาณ ๒ ตัว
- ซากโค มีปริมาณ ๘๒.๓ ตัน

การนำเข้า ไม่มี

๒) การป้องกันการลักลอบนำเข้า – ส่งออก สัตว์ ซากสัตว์ และอาหารสัตว์ ตามแนวชายแดน

- จับกุมดำเนินคดี ๐ ครั้ง
- ตรวจยึดทำลายสินค้าปศุสัตว์ ๘ ครั้ง ของกลาง ได้แก่ ไข่เป็ด

ดิบ ๑๕,๐๐๐ ฟอง และซากหนู ๑ ตัน

เนื้อแดง

๓) โรคระบาดที่พบ โรคปากเท้าเปื่อย โรคแท้งติดต่อ และสารเร่ง

๔) มาตรการป้องกันโรคระบาดของสัตว์

- ตั้งจุดตรวจควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์และซากสัตว์ (ครั้ง)

เป้าหมาย ๙๕ ผลงาน ๑๒๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๒๖.๓๒

- การตรวจสอบสินค้าปศุสัตว์นำเข้า – ส่งออกราชอาณาจักร

(ครั้ง) เป้าหมาย ๒๐๐ ผลงาน ๑๘๐ คิดเป็นร้อยละ ๙๐

- การเก็บตัวอย่างปัสสาวะสัตว์ ตรวจสอบสารเร่งเนื้อแดง (ตัวอย่าง)

เป้าหมาย ๔๐๐ ผลงาน ๒๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๖๕

- การเก็บตัวอย่างสินค้าปศุสัตว์นำเข้า – ส่งออก ตรวจสอบทาง

ห้องปฏิบัติการ (ตัวอย่าง) เป้าหมาย ๖๐๐ ผลงาน ๕๔๐ คิดเป็นร้อยละ ๙๐

- พ่นยาฆ่าเชื้อให้กับยานพาหนะ และประชาชนที่ผ่านด่าน

ด่านกักกันสัตว์จังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ -

๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) การนำเข้า - ส่งออก สัตว์ ซากสัตว์ ปี ๒๕๖๐ (ชนิด และปริมาณ)

การส่งออก

- โค ๑๖,๔๐๓ ตัว กระบือ ๓๙๗ ตัว สุกร ๑๕๐,๒๘๖ ตัว ไก่ไข่ ๕๘,๖๐๐ ตัว

- เนื้อสุกร ๒๒๐ ตัน เนื้อไก่ ๑,๔๗๐.๘ ตัน เนื้อโค ๑๕๔ ก.ก. เนื้อแกะ ๒๐ ก.ก. เครื่องในสุกร ๘.๔ ตัน เครื่องในไก่ ๖๒.๖ ตัน เครื่องในโค ๒๖ ตัน ชิ้นส่วนสุกร ๗๐๓.๓ ตัน ชิ้นส่วนไก่ ๑๙๐.๒ ตัน ซากไก่ ๑๖๓๓ ตัน ซากโค ๑,๖๕๒.๗ ตัน ปีกไก่ ๑,๓๗๙.๗ ตัน เอ็นข้อไก่ ๒๗ ตัน กระดูกไก่ ๑๑๔.๖ ตัน ซากเป็ด ๗๒๑.๓ ตัน

การนำเข้า ไม่มี

๒) การป้องกันการลักลอบนำเข้า - ส่งออก สัตว์ ซากสัตว์ และอาหารสัตว์ ตามแนวชายแดน

- ตั้งด่านตรวจสัตว์เฉพาะกิจ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ป้องกันการลักลอบนำเข้า - ส่งออก

๓) โรคระบาดที่พบ ไม่พบโรคปากเท้าเปื่อย ณ ด่านมุกดาหาร

๔) มาตรการป้องกันโรคระบาดของสัตว์

- ฝังและทำลาย ด้วยวิธีการขุดหลุมลึก ใช้น้ำฆ่าเชื้อราดลงที่หลุม และโรยปูนขาวทับ

ด่านกักกันสัตว์จังหวัดเชียงราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ -

๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) การนำเข้า - ส่งออก สัตว์ ซากสัตว์ ปี ๒๕๖๐ (ชนิด และปริมาณ)

การส่งออก

- โค ๗,๘๓๙ ตัว กระบือ ๑,๓๗๒,๐๗๖ ตัว สุกร ๒๑๔,๒๗๓ ตัว ไก่ ๑๘,๕๐๒ ตัว เป็ด ๑๐,๓๗๐ ตัว

- ซากสัตว์ปีก ๑๐,๔๘๘.๖ ตัน ซากสุกร ๑๒ ตัน

การนำเข้า ไม่มี

๒) การป้องกันการลักลอบนำเข้า - ส่งออก สัตว์ ซากสัตว์ และอาหารสัตว์ ตามแนวชายแดน

- ตั้งจุดตรวจควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์/ซากสัตว์ เป้าหมาย ๓๐๐ ครั้ง ผล ๒๒๙ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓๓

- การตรวจสอบสินค้าปศุสัตว์นำเข้า - ส่งออกรักษาอาณาจักร เป้าหมาย ๔,๖๐๐ ครั้ง ผล ๓,๓๐๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๘๖

๓) โรครະบาดที่พบ ไม่พบโรครະบาด

๔) มาตรการป้องกันโรครະบาดของสัตว์

- การควบคุมโรครະบาด ๑๐ แห่ง
- ทำลายเชื้อโรครายานพาหนะผ่านจุดตรวจ เป้าหมาย ๓,๐๐๐ คัน

ผล ๒,๔๐๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๘๐

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าชายแดนเกษตรฯ ด้านกักกันสัตว์ บางพื้นที่ขาดแคลนบุคลากรประเภทนักวิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการในการตรวจโรค ด้านกักกันสัตว์บางแห่ง ยังแออัด ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน บางพื้นที่ยังเป็นสถานที่เช่า อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการบางรายได้ สะท้อนถึงระเบียบการนำเข้ากับต่างประเทศยังไม่มี ความชัดเจน เช่น ประเทศกัมพูชาที่มีระบบการค้าแบบ สัมปทาน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการค้า

๒.๑.๔ โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษกรมส่งเสริมสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.สระแก้ว จำกัด (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ - ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) แผนการพัฒนาด้านบุคลากร (ทุกหลักสูตร)

- หลักสูตร การบริหารจัดการผลผลิตเกษตรในเขตพัฒนา เศรษฐกิจพิเศษ แผน จำนวน ๑ รุ่น ๕๐ คน ผล จำนวน ๑ รุ่น ๖๗ คน
- หลักสูตร เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดผลผลิตทาง การเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แผน จำนวน ๑ รุ่น ๕๐ คน ผล จำนวน ๑ รุ่น ๑๐๐ คน

๒) แผนการบริหารจัดการ/ แผนการดำเนินธุรกิจ

- แผนการผลิต จัดอบรมแนวทางการบริหารจัดการผลผลิต
- แผนการสร้างเครือข่าย จัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต และการตลาด ผลผลิตทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
- แผนการตลาด รวบรวมผลผลิตระยะ ๓ ปี
- แผนการจัดหาเงินทุน ไม่มี

๓) การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน/อุปกรณ์การตลาด

- ก่อสร้างลานตากขนาด ๒๐ ไร่ จำนวน ๑ แห่ง (ร้อยละ ๙๐)
- ก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ จำนวน ๑ หลัง (ร้อยละ ๘๐)

๔) การใช้ประโยชน์อุปกรณ์การตลาด

- ผลการดำเนินงาน รวบรวมผลผลิตมันสำปะหลัง และรวบรวม

ข้าวเปลือกของสมาชิกสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส.สระแก้ว จำกัด (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๕๙ - ๓๐ มิ.ย. ๒๕๖๐)

๑) แผนการพัฒนาด้านบุคลากร (ทุกหลักสูตร)

- หลักสูตรแนวทางการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรใน เขตเศรษฐกิจพิเศษ แผน ๕๐ คน จำนวน ๑ รุ่น ผล ๕๕ คน จำนวน ๑ รุ่น

- หลักสูตรการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด
แผน ๕๐ คน จำนวน ๑ รุ่น ผล ๕๕ คน จำนวน ๑ รุ่น

๒) แผนการบริหารจัดการ/ แผนการดำเนินธุรกิจ

- แผนการผลิต สกต.ธ.ก.ส.นครพนม จำกัด มีแผนที่จะรวบรวม
ข้าวเปลือกเพื่อชะลอการขายในช่วงที่ข้าวเปลือกออกสู่ตลาดพร้อมกัน เพื่อพยุงราคาไม่ให้ตกต่ำจนเกินไปและ
คาดว่าจะเก็บข้าวเปลือกไว้เพื่อสีจำนวน ๘,๕๐๐ ตัน แบ่งเป็น ข้าวหอมมะลิ ๕๐๐ ตัน ข้าวหอมมะลิอินทรีย์
๘,๐๐๐ ตัน

- แผนการสร้างเครือข่าย สหกรณ์จะมีการประสานเครือข่าย
ภายในทั้ง ๑๒ อำเภอ ในการรวมข้าวเปลือกตลอดจนมีแผนการจะอบรมให้ความรู้เครือข่ายใหม่และเครือข่าย
เดิม ภายในวันที่ ๓๓ ธันวาคม ๒๕๖๐

- แผนการตลาด สกต.ธ.ก.ส. นครพนม จำกัด มีแผนการตลาด
ในการเก็บรักษาข้าวเปลือกเพื่อชะลอการขายการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการนำข้าวเปลือกมาสีแปรรูปเป็นข้าวสาร
เพื่อจำหน่าย คาดว่าจะมีการแปรรูปข้าวเปลือกประมาณ ๘,๕๐๐ ตัน และเก็บรักษาเพื่อชะลอการขาย
ประมาณ ๖,๐๐๐ ตัน

- แผนการจัดหาเงินทุน สกต.ธ.ก.ส. นครพนม จำกัด ขาดแคลน
เงินทุนเมื่อเทียบกับปริมาณธุรกิจ สหกรณ์จำเป็นต้องหาแหล่งเงินทุน โดยเงินทุนจาก ธ.ก.ส. เป็นเงิน ๔๐ ล้านบาท
เงินทุนกองทุนพัฒนาสหกรณ์ เป็นเงิน ๑๐ ล้านบาท

๓) การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน/อุปกรณ์การตลาด

- ดำเนินการก่อสร้างโรงสี ๘๐ ตัน โกดังเก็บสินค้า และลานตาก
แล้วเสร็จ และเบิกจ่ายเงินเรียบร้อยแล้ว

๔) การใช้ประโยชน์อุปกรณ์การตลาด

- รวบรวมข้าวเปลือก จำนวน ๕,๘๖๗.๖๑ ตัน เป็นมูลค่า
ประมาณ ๕๘.๖๗ ล้านบาท

- รวบรวมข้าวโพดอาหารสัตว์ จำนวน ๔๕.๐๔ ตัน เป็นมูลค่า
ประมาณ ๐.๑๘ ล้านบาท

โครงการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรฯ สหกรณ์การเกษตร
ยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องการค้าขายแดน นำเข้า – ส่งออก รวมถึงยังไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจนำเข้า –
ส่งออก อีกทั้งสหกรณ์ยังมีความอ่อนแอ ปัญหาการเงินที่ไม่เข้มแข็ง และปัญหาทางด้าน การสื่อสารกับประเทศ
เพื่อนบ้าน

**๒.๑.๕ โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการ
เข้าสู่ ประชาคมอาเซียน สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ**

ไม่มีการลงพื้นที่ตรวจสอบ เนื่องจากกิจกรรมการดำเนินงานของ
โครงการอยู่ที่ส่วนกลาง

๒.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม :
 แบบรายงานการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ (กลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๑ :
 แผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ การดำเนินงานภายใต้นโยบายยุทธศาสตร์กระทรวงและจังหวัด
 ซึ่งสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และ การดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการตาม
 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบ
 ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และกลุ่มแผนงาน/โครงการประเภทที่ ๒ : แผนงานสำคัญตามที่ ค.ต.ป.
 กำหนด จำนวน ๑ แผนงาน คือ แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ) แบบ ร ๒/ค.ต.ป.
 ประจำปีกระทรวง ประกอบด้วยแบบประเมินผลตามประเด็น ดังนี้

๑) แบบประเมินผล ป.คก. ๑ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ความเหมาะสมของโครงการ

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
(๑) การกำหนดวัตถุประสงค์โครงการ ความสอดคล้อง กับนโยบายสำคัญ (ยุทธศาสตร์ประเทศ/จังหวัด/กลุ่ม จังหวัด) - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- มีการกำหนดวัตถุประสงค์ โครงการและความสอดคล้องกับ นโยบายสำคัญ
(๒) การวางแผน และการกำหนดกิจกรรมการ ปฏิบัติงาน - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- มีการวางแผนและกำหนด กิจกรรมการปฏิบัติงาน
(๓) ผลผลิต และการกำหนดตัวชี้วัดระดับผลผลิต - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- ด้านตรวจสินค้าเกษตร ได้รับ ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้างต่างๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน
(๔) ผลลัพธ์ และการกำหนดตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขต พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- มีการกำหนดผลลัพธ์และกำหนด ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์
(๕) การศึกษาผลกระทบโครงการ (ก่อนเริ่มดำเนินการ) - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ		✓	- ไม่มีการศึกษาผลกระทบโครงการ

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
<p>รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>		✓	<p>เนื่องจากการดำเนินงานในกรอบภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งจะมีการประชุมหารือก่อนวางแผนการดำเนินงาน</p>
<p>(๖) ประโยชน์ที่คาดหวังจากโครงการ</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	✓		<p>- การตรวจสอบสินค้าเกษตร ในการนำเข้า-ส่งออก มีศักยภาพและมีมาตรฐานสากล รวมถึงการเกิดความสะดวกรวดเร็ว ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ ในเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรที่ผ่านชายแดน</p>
<p>(๗) ความเหมาะสมของงบประมาณ</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	✓	✓	-
<p>(๘) ความพร้อมและการสนับสนุน ด้านวิชาการ/บุคลากร/อุปกรณ์และเทคโนโลยี</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	✓	✓	<p>- ควรมีการสนับสนุนบุคลากรเพิ่มเติม เช่น พนักงานราชการ เนื่องจากพื้นที่พรมแดน มีช่องทางเข้าออกหลายจุด</p>
<p>(๙) ความพร้อมและการสนับสนุนด้านพื้นที่ดำเนินการ (สภาพพื้นที่/สภาวะแวดล้อม/การสนับสนุนจากชุมชน/ความเพียงพอของทรัพยากรการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง)</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p>		✓	<p>- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะในส่วนของหน่วยงานที่กำกับดูแลช่องทางเข้าออก CIQ (Customs Immigration Quarantine) ควรจัดสรรพื้นที่และสิ่งก่อสร้างทางด้านกักกัน (Quarantine) ให้เป็นสัดส่วน</p>

ประเด็นการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล	ผลการดำเนินงาน		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ข้อเสนอแนะ
	เหมาะสม	ควรปรับปรุง	
- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓		มีพร้อมต่อการปฏิบัติงาน
(๑๐) การมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง (ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง/ผู้มีส่วนได้เสีย) - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- การถ่ายโอนภารกิจ (พิกัดศุลกากรและรหัสสถิติสินค้า) จากกระทรวงสาธารณสุข (อย.) ให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร) ยังไม่ครบถ้วน
(๑๑) อื่น ๆ (ระบุ)	-	-	-

๒) แบบประเมินผล ป.ค. ๒ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ปัจจัยนำเข้าโครงการ/การใช้ทรัพยากร

ปัจจัยนำเข้าโครงการ/ทรัพยากร	ความเหมาะสม และการใช้ประโยชน์ ของทรัพยากร				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
(๑) งบประมาณ (ความเพียงพอ/ความเหมาะสม) - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓	✓			- งบประมาณส่วนใหญ่เป็นการจัดซื้อเครื่องมืออุปกรณ์ครุภัณฑ์สำหรับห้องปฏิบัติการ
(๒) วัสดุอุปกรณ์การดำเนินงานโครงการ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓	✓			- มกช. ยังมีระบบพัฒนาระบบส่วนขยายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขออนุญาตนำเข้า – ส่งออก ซึ่งสเปกกลางต่ำกว่ามาตรฐานทำให้ได้วัสดุอุปกรณ์ที่ได้ต่ำกว่าความต้องการใช้งาน
(๓) บุคลากร (ความเพียงพอ/การบริหารจัดการ) - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน		✓			- บุคลากรยังไม่เพียงพอต่อ

ปัจจัยนำเข้าโครงการ/ทรัพยากร	ความเหมาะสม และการใช้ประโยชน์ ของทรัพยากร				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
<p>เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>		✓			<p>การปฏิบัติงาน ควรปรับปรุงบริหารอัตรากำลัง และสนับสนุนงบบุคลากรเพิ่มเติม</p>
<p>(๔) องค์ความรู้ (ขั้นตอนการดำเนินงาน/การดำเนินงานตามเทคนิควิชาการ)</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>		✓			<p>- มีแผนการพัฒนาบุคลากร และมีการประชุมหารือก่อนวางแผนดำเนินงาน</p>
<p>(๕) อื่น ๆ (ระบุ)</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>				✓	<p>- โครงสร้างพื้นฐาน เช่น อาคารบ้านพัก สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องเตรียมพร้อมปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตามช่วงเวลาของสินค้าที่ผ่านด่าน</p>
<p>- โครงการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	-	-	-	-	

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมดีมาก ไม่พบข้อบกพร่อง หรือข้อสังเกต

ดี หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมดี พบข้อสังเกตบ้างเล็กน้อย แต่อยู่ในระดับที่สามารถควบคุมได้ทั้งหมด

พอใช้ หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับเหมาะสมพอใช้ พบข้อสังเกตหลายประการ แต่ส่วนใหญ่ยังสามารถควบคุมได้ ซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินโครงการในภาพรวม

ควรปรับปรุง หมายถึง การดำเนินงานพบว่ามีข้อบกพร่อง และหรือมีข้อสังเกตอย่างมีนัยสำคัญที่ควรนำไปปรับปรุง

๓) แบบประเมินผล ป.คก. ๓ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล กระบวนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ

กระบวนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหาอุปสรรค
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
(๑) การบริหารแผนงาน/โครงการตามกำหนดระยะเวลา - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓	✓			- มกอช. มีปัญหาการส่งมอบครุภัณฑ์ เนื่องจากครุภัณฑ์ที่ได้รับมีประสิทธิภาพ แต่ไม่ตรงตามสัญญาจ้าง ทำให้ต้องทบทวนคุณลักษณะของครุภัณฑ์ใหม่
(๒) การเบิกจ่ายงบประมาณ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓	✓			- การดำเนินงานภาพรวมส่วนใหญ่เป็นไปตามเป้า ติดตามปัญหาการแก้ไขสัญญาจ้างที่มีการดำเนินการใหม่ของมกอช. ทำให้การเบิกจ่ายของ มกอช. ล่าช้า
(๓) การดำเนินงานอื่น ๆ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ		✓	✓		- การประสานงาน เพื่อจัดประชุมหารือกับหน่วยงานในพื้นที่เป็นไปได้ลำบาก เนื่องจาก ขาดเจ้าหน้าที่ มกอช. ประจำด้าน
ภาพรวมของกระบวนการดำเนินงาน - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓	✓			เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนด หน่วยงานได้รับเครื่องมือเพิ่มนำไปเพิ่มศักยภาพด้านสินค้า และบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตร

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา/การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดตามแผนทุกขั้นตอน/มีการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนด

ดี หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จตามกำหนดระยะเวลา/โดยอาจมีบางกิจกรรมดำเนินการไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่แผนกำหนด แต่ยังสามารถดำเนินโครงการแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

พอใช้ หมายถึงการดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าที่แผนงานกำหนดเล็กน้อย/มีกิจกรรมดำเนินการไม่เป็นไปตามเงื่อนไขเวลาที่แผนกำหนด และส่งผลให้การดำเนินโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดเล็กน้อย/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึง การดำเนินงานตามโครงการแล้วเสร็จล่าช้ากว่าแผนงานที่กำหนดไว้มาก/การเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการน้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๔) แบบประเมินผล ป.คก. ๔ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลผลิตโครงการ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดระดับผลผลิต	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลผลิต				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ปัญหา/อุปสรรค
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
<p><u>โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนฯ</u></p> <p>พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของด้านสินค้าเกษตรทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะเวลาแรก และระยะที่สอง มีศักยภาพในการตรวจสอบสินค้าเกษตร และสามารถอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรที่ผ่านด่านชายแดน ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีระบบควบคุมการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรที่มี</p>	<p>ด้านสินค้าเกษตรพืช ประมง ปศุสัตว์ มีมาตรฐานทั้งด้านสถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือ บุคลากร ที่มีความสามารถ รวมถึงมีการพัฒนาระบบในการนำเข้า-ส่งออก สินค้าเกษตรที่มีมาตรฐาน สามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการค้าสินค้าเกษตร</p>	<p>- สามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของด้านสินค้าเกษตรทั้งพืช ประมง และปศุสัตว์ ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะเวลาแรก และระยะที่สอง (๑๐ จังหวัด)</p> <p>- ระบบเชื่อมโยงข้อมูลภายใต้ระบบ NSW ในการควบคุมการ</p>	✓			✓	<p>- ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้าส่งออก เช่น สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน/ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจยิ่งขึ้น</p> <p>- การส่งมอบครุภัณฑ์มี</p>

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดระดับผลผลิต	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลผลิต				ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ปัญหา/อุปสรรค
			ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
ขีดความสามารถ รวมถึงมีระบบที่เชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ		นำเข้า ส่งออกสินค้าเกษตรแบบไร้เอกสาร มีการเบิกจ่ายร้อยละ ๓๐					ประสิทธิภาพแต่ไม่ตรงตามสัญญาจ้าง ทำให้ต้องทบทวนคุณลักษณะของครุภัณฑ์ และแก้ไขสัญญาจ้างใหม่ ทำให้เบิกจ่ายล่าช้า
<u>โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</u> - สหกรณ์ในโครงการได้รับการส่งเสริมพัฒนา - ศักยภาพการดำเนินงานสหกรณ์ในโครงการมีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น - สินค้าเกษตรของสหกรณ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น - ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการและกิจกรรมหลักและเบิกจ่ายฯ (ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐)	๔ แห่ง ร้อยละ ๕ ร้อยละ ๕ ร้อยละ ๙๗	๔ แห่ง อยู่ระหว่างรอผลการดำเนินงาน ร้อยละ ๖.๕ ร้อยละ ๙๘.๗๘	✓ ✓ ✓	✓ ✓			- สหกรณ์ในโครงการได้รับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการดำเนินงาน และสามารถเพิ่มปริมาณการรวบรวมผลผลิตในพื้นที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐.๓๑

หมายเหตุ

ดีมาก หมายถึง มีผลการดำเนินงานสำเร็จสูงกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือ มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตคิดเป็นร้อยละ ๘๑ ขึ้นไป

ดี หมายถึง มีผลการดำเนินงานสำเร็จเท่ากับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือ มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตอยู่ในช่วงร้อยละ ๗๑ - ๘๐

พอใช้ หมายถึง มีผลการดำเนินงานสำเร็จต่ำกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนดเล็กน้อย หรือ มีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑ – ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึง มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดผลผลิตที่กำหนด หรือมีความสำเร็จตามตัวชี้วัดระดับผลผลิตน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐

๕) แบบประเมินผล ป.คก. ๕ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลลัพธ์โครงการ

ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลลัพธ์					ข้อค้นพบ/ ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
		ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
<p><u>โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนฯ</u></p> <p>๑. สินค้าเกษตรที่นำเข้า-ส่งออก ทั้งพืช ประมง ปศุสัตว์ ที่นำเข้า ส่งออก และ นำผ่านมีคุณภาพมาตรฐานสากล</p>	<p>- เพิ่มศักยภาพของห้องปฏิบัติการประจำด่านสินค้าเกษตร ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน สามารถตรวจสอบสินค้าเกษตรนำเข้า-ส่งออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งสามารถตรวจโรคระบาดและสิ่งเจือปนที่อาจปนเปื้อนมากับการเคลื่อนย้าย และเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ</p> <p>- การเฝ้าระวังสุ่มตรวจวิเคราะห์คุณภาพมาตรฐานของสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำนำเข้า ไม่พบสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ไม่มีคุณภาพหรือไม่ได้มาตรฐาน</p>	✓					
<p>๒. ลดปัญหาการลักลอบนำเข้า-ส่งออก สัตว์ ชากสัตว์ พืช อาหารสัตว์ พืช และ สินค้าประมง ตามแนวชายแดนที่ผิดกฎหมาย</p>	<p>- การเฝ้าระวังป้องกันการลักลอบนำเข้า-ส่งออก สัตว์ น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ปัจจุบัน ในพื้นที่ดำเนินการ ๑๑ ด่าน พบการกระทำผิด ๑๘</p>	✓					

ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลลัพธ์					ข้อค้นพบ/ ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
		ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
	คดี โดยเป็นการจับกุมผู้กระทำความผิด ๕ คดี และเป็นการตรวจยึด ๑๓ คดี - ดำเนินการเร่งรัดปราบปรามจับกุมการลักลอบเคลื่อนย้ายสัตว์ และซากสัตว์มาอย่างต่อเนื่องในด้านสินค้าเกษตรชายแดน จำนวน ๑๐ พื้นที่ ในปี ๒๕๖๐ (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ ก.ย. ๖๐) มีการจับกุมจำนวน ๒๘ ครั้ง มูลค่า ๑๒,๓๗๔,๐๗๖ บาท ซึ่งมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา	✓					
๓. ผู้ประกอบการนำเข้าส่งออกมีความพึงพอใจต่อการใช้บริการด้านตรวจสัตว์น้ำ	ประชาชน หรือผู้ประกอบการ มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของด่านตรวจสัตว์น้ำไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ และระดับความพึงพอใจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น	✓					
๔. ผู้ประกอบการได้รับการอำนวยความสะดวกและลดการใช้เอกสาร	โครงการยังไม่แล้วเสร็จ					✓	
๕. เจ้าหน้าที่สามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ส่งมอบไม่ครบทุกรายการ					✓	
<u>โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</u>							

ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์	ผลการดำเนินงาน	ความสำเร็จระดับผลลัพธ์					ข้อค้นพบ/ ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
		ดีเด่น	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	
๑. พัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานของ สหกรณ์ในพื้นที่เขต เศรษฐกิจพิเศษ	สหกรณ์เป็นองค์กรหลักใน การบริหารจัดการการผลิต ทางการเกษตรตามแนวชายแดน		✓				

หมายเหตุ

ดีเด่น หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๙๑ – ๑๐๐

ดีมาก หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๘๑ – ๙๐

ดี หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๗๑ – ๘๐

พอใช้ หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดอยู่ในช่วงร้อยละ ๖๑ – ๗๐

ควรปรับปรุง หมายถึงมีผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ ๖๐

๖) แบบประเมินผล ป.คก. ๖ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ผลกระทบโครงการ

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
	ผลกระทบ ทางบวก*	ผลกระทบทางลบ*	
(๑) ผลกระทบด้านนโยบายรัฐบาล - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร ชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการ เกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ - -	 - -	- ภาพรวมนโยบายการ พัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พิเศษบรรลุเป้าหมาย
(๒) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร ชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการ เกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- ป้องกันการลักลอบ นำเข้า-ส่งออก สิ่งกีด หรือสิ่งต้องห้าม - สินค้าเกษตรที่ได้รับการ รับรองสามารถส่งออกได้ ตามข้อกำหนดของ ประเทศคู่ค้า - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น จากการขายผลผลิต การเกษตรในราคาที่เป็น ธรรม

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
	ผลกระทบ ทางบวก*	ผลกระทบทางลบ*	
(๓) ผลกระทบด้านสังคม/วัฒนธรรม - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร ชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการ เกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- เกษตรกรมีความมั่นคง ในการประกอบอาชีพ ทางการเกษตร
(๔) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร ชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการ เกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ -	-	- ป้องกันการระบาดของ โรค และศัตรูพืชที่ติดมา กับสินค้านำเข้า - การเชื่อมโยงข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดการ ใช้เอกสาร
(๕) ผลกระทบทางด้านเทคโนโลยี - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร ชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการ เกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ -	-	- การเพิ่มศักยภาพ ห้องปฏิบัติการ ทำให้เกิด การพัฒนาเทคนิคใหม่ๆใน เรื่องของการตรวจสอบ สินค้าเกษตรที่แม่นยำขึ้น
(๖) ผลกระทบด้านประชาชน/ชุมชนพื้นที่ โครงการ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตร ชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคม อาเซียน	✓ ✓	✓	- ทางบวก : ประชาชน/ ผู้รับบริการได้รับการอำนวยความสะดวก และการบริการ ที่รวดเร็วขึ้น ทางลบ : ๑) การเวนคืนพื้นที่ สำหรับการดำเนินโครงการ พัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจ พิเศษ อาจส่งผลกระทบต่อ ประชาชนในพื้นที่

ผลกระทบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น		ข้อค้นพบ/ข้อสังเกต/ ปัญหา/อุปสรรค
	ผลกระทบ ทางบวก*	ผลกระทบทางลบ*	
- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓		๒) ประชาชนต้องปรับตัวเพื่อการแข่งขันที่สูงขึ้น - เกษตรกรมีแหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรในพื้นที่
(๓) ผลกระทบด้านอื่น ๆ (ระบุ) - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ -	 -	 -
ภาพรวมของผลกระทบโครงการ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	✓ ✓		- สหกรณ์สามารถขยายการค้าเงินธุรกิจและบริการสมาชิก

หมายเหตุ

- ผลกระทบทางบวก* เป็นผลที่คาดหวังจากการมีโครงการ
- ผลกระทบทางลบ* เป็นผลที่ไม่คาดหวังจากโครงการ

๗) แบบประเมินผล ป.ค. ๗ : การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ประสิทธิภาพโครงการ

ประเด็น	ประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน
(๑) ความสำเร็จของโครงการ เมื่อเทียบกับความเหมาะสมของงบประมาณที่ใช้ดำเนินโครงการ - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ	- การดำเนินงานภาพรวมมีความเหมาะสม ยกเว้นมกอช. มีการใช้งบประมาณต่ำกว่าที่มีการประเมินหรือราคากลางกำหนดไว้ - สามารถดำเนินการได้อย่างเหมาะสม
(๒) ผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับการตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน/ประชาชนในพื้นที่	

ประเด็น	ประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน
<ul style="list-style-type: none"> - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินการโครงการสามารถช่วยในการแก้ไขปัญหาหรือลดการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรซึ่งอาจกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ สามารถอำนวยความสะดวกทางด้านการค้าการลงทุนสินค้าเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน การควบคุมเฝ้าระวังคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรนำเข้าส่งออก - ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่เกษตรกรรมรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิตการเกษตรในราคาที่เป็นธรรม มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร
<p>(๓) ผลผลิตของโครงการ เมื่อเทียบกับโครงการอื่นในลักษณะเดียวกันโดยใช้งบประมาณการดำเนินโครงการเท่าหรือใกล้เคียงกัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มขีดความสามารถของด้านสินค้าเกษตร ในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยการดำเนินการโครงการใช้งบประมาณการดำเนินโครงการใกล้เคียงกันกับโครงการอื่น ๆ และสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและสนับสนุนการดำเนินงานในโครงการอื่น ๆ ได้ - ผลผลิตของโครงการ ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย
<p>ภาพรวมการประเมินผลประสิทธิภาพโครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน - โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 	<ul style="list-style-type: none"> - เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สามารถอำนวยความสะดวกทางด้านการค้าการลงทุนสินค้าเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเฝ้าระวังคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรนำเข้า-ส่งออก ตลอดจนการแก้ไขปัญหาหรือลดการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตรซึ่งอาจกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ - ผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการฯ

๘) แบบประเมินผล ป.คก. ๘ : สรุปผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการภาพรวม

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
<p>(๑) การดำเนินโครงการภาพรวม บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนงานที่กำหนดไว้ หรือไม่ อย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ 	

ประเด็นการสรุปผลงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
<p>รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- บรรลุวัตถุประสงค์เนื่องจากผลการดำเนินการโครงการในภาพรวมเป็นไปตามเป้าหมาย ห้องปฏิบัติการของด้านสินค้าเกษตร ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้รับการพัฒนาตามเป้าหมาย สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการในด้านการให้บริการการตรวจสอบสินค้าเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>- การดำเนินโครงการภาพรวม บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายตัวชี้วัดโครงการ</p>
<p>(๒) การดำเนินงานพบข้อบกพร่อง หรือมีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญต่อการดำเนินโครงการในเรื่องสำคัญด้านใดบ้าง และมีผลต่อการดำเนินโครงการอย่างไร รวมทั้งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างไร</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- ความรู้ความเข้าใจในด้านกฎระเบียบและสิทธิประโยชน์ ตลอดจนนโยบายพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษของประชาชนในพื้นที่ยังมีการรับรู้และมีความเข้าใจค่อนข้างน้อย ซึ่งก็ได้ดำเนินการในการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นที่กลุ่มสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่</p> <p>- ด้านการจัดหาครุภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าที่ระบุในสัญญา จึงมีการแก้ไขสัญญาจ้าง</p> <p>- การประสานงาน เพื่อจัดประชุมหารือกับหน่วยงานในพื้นที่เป็นไปได้อาบากเนื่องจาก ขาดเจ้าหน้าที่ มกอช.ประจำด่าน จึงกำหนดผู้แทนรับผิดชอบที่ชัดเจน</p>
<p>(๓) การบริหารงบประมาณ และการเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการ มีปัญหา/อุปสรรคในเรื่องใดบ้าง การดำเนินงานบรรลุตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p>	<p>- การดำเนินงานภาพรวมมีการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินงานบรรลุตามแผนงานที่กำหนดไว้ ยกเว้น มกอช. เบิกจ่ายล่าช้ากว่าที่กำหนดเนื่องจากมีการแก้ไขสัญญาจ้าง แต่เมื่อแก้ไขสัญญาจ้างแล้ว จะสามารถดำเนินการได้ตามแผน</p>

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
<p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- สามารถบริหารงบประมาณ และดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณตามโครงการ และดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด</p>
<p>(๔) ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ เกิดประโยชน์ในด้านใดบ้าง ชุมชน/ประชาชนในพื้นที่โครงการได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการนี้มากน้อยเพียงใดอย่างไร</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- ด้านสินค้าเกษตรชายแดนมีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพสามารถอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนสินค้าเกษตร ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมใฝ่าระวังคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรนำเข้าส่งออก และป้องกันการลักลอบนำเข้า-ส่งออก สิ่งกีดกั หรือสิ่งต้องห้าม ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันทางการค้า และเสริมสร้างความน่าเชื่อถือในด้านคุณภาพของสินค้าเกษตรของไทย และเป็นการป้องกันประชาชนผู้บริโภคในด้านอาหารปลอดภัย</p> <p>- เกษตรกรในพื้นที่มีแหล่งจำหน่ายผลผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิตทางการเกษตรในราคาที่เป็นธรรม มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพทางการเกษตร</p>
<p>(๕) ปัญหา และอุปสรรคที่สำคัญโดยภาพรวมจากการดำเนินงานตามโครงการคือปัญหาด้านใด มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการดำเนินการอย่างไร</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- การดำเนินโครงการยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>- การจัดหาครุภัณฑ์ ให้ตรงตามความต้องการในการดำเนินโครงการ ควรเขียนข้อเสนอโครงการไม่ควรระบุยี่ห้อของสินค้า</p> <p>- การประสานงาน เพื่อจัดประชุมหารือกับหน่วยงานในพื้นที่เป็นไปได้ลำบากเนื่องจาก ขาดเจ้าหน้าที่ มกอช.ประจำด่าน ควรกำหนดผู้แทนหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบโดยตรง</p> <p>- การคาดการณ์ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรในแต่ละปี เพื่อนำมาวางแผนการบริหารจัดการผลิตผล</p>
<p>(๖) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เพื่อให้ส่วนราชการหรือผู้รับผิดชอบโครงการ ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ</p>	

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
<p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- การดำเนินงานโครงการควมมีการกำหนดแผนงานกิจกรรมโดยมุ่งเน้นการบูรณาการของหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรมเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนสินค้าเกษตร และเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเฟ้าระวังคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรนำเข้า-ส่งออก</p> <p>- ควมมีการวิเคราะห์ความเสี่ยงในการดำเนินโครงการและมีแผนรองรับเพื่อแก้ไขปัญหาล่วงหน้า</p> <p style="text-align: center;">-</p>
<p>(๓) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ที่ต้องนำเสนอหน่วยงานกลาง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (แผนงาน/งบประมาณ/บุคลากร/วัสดุอุปกรณ์/กฎหมาย ระเบียบต่างๆ) เป็นต้น</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p> <p>- โครงการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>- ควมมีการกำหนดแผนหรือแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่ถึงการดำเนินงานของโครงการ และสร้างการรับรู้และความเข้าใจในการดำเนินการในพื้นที่พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ</p> <p>- ควมสนับสนุนงบประมาณในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อาคารบ้านพัก สำหรับเจ้าหน้าที่ที่ต้องเตรียมพร้อมปฏิบัติงานตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตามช่วงเวลาของสินค้าที่ผ่านด่าน และพื้นที่ใช้สอยที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน</p> <p>- ควมมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการประสานงานที่รวดเร็วเพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่าในการจัดซื้อครุภัณฑ์</p> <p>- ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>
<p>(๔) ประเด็นและข้อเสนอแนะ ที่จะนำเสนอต่อ นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีข้อสั่งการเชิงนโยบาย</p> <p>- โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน</p>	<p>- เร่งรัดการถ่ายโอนภารกิจ (พิกัดศุลกากร และรหัสสถิติสินค้า) จากกระทรวงสาธารณสุข (อย.) ให้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร) ให้ครบถ้วน</p> <p>- การปฏิบัติงานในพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area : CCA) ระหว่างด่านศุลกากรไทย และด่านศุลกากรของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว</p>

ประเด็นการสรุปผลรายงานภาพรวม	รายงานผลการดำเนินงาน
- โครงการบริหารจัดการการผลิตผลทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (๙) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	<p>ในประเด็นการเปิดตรวจสินค้าจะต้องเปิดตรวจที่ประเทศต้นทาง</p> <p>- การสนับสนุนเทคโนโลยีในระดับชุมชน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้ค้ารายย่อย</p> <p>-</p> <p>-</p>

ส่วนที่ ๔ สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ดำเนินงาน

๑.๑ กรมวิชาการเกษตร

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
๑. บางพื้นที่เป็นพื้นที่ที่ไม่มีความปลอดภัย ทำให้การบังคับใช้กฎหมายค่อนข้างยาก มีการลักลอบขนถ่ายสินค้า ทำให้การควบคุมไม่ทั่วถึง ประกอบกับบุคลากรไม่เพียงพอ ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปได้ยากลำบาก	เห็นควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่เพิ่ม และประสานกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่อย่างใกล้ชิด
๒. ผู้ประกอบการยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับระเบียบขั้นตอนในการยื่นคำขอใบอนุญาตนำเข้า ส่งออกของสินค้ามาตรฐานเพียงพอ	เน้นการประชาสัมพันธ์ทางด้านเอกสาร หรือช่องทางอื่นๆ ให้แพร่หลายมากขึ้น
๓. ผู้ประกอบการบางรายยังไม่ทราบกฎ ระเบียบเงื่อนไข การนำเข้าของประเทศปลายทาง	เน้นการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในกฎระเบียบต่างๆ
๔. พนักงานและเจ้าหน้าที่บางส่วนที่ปฏิบัติงานร่วมกับด่านตรวจพืช ยังไม่ทราบและเข้าใจถึงวิธีการปฏิบัติด้านการนำเข้า ส่งออก ตามกฎหมายที่ควบคุมกำกับดูแล	จัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ทราบถึงวิธีปฏิบัติในการนำเข้า – ส่งออก และกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ กรมประมง

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
๑. ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้า ส่งออกสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม โดยเฉพาะกฎหมายที่สำคัญ ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘	กรมประมงควรกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และการฝึกอบรมถ่ายทอดให้ความรู้แก่ผู้นำเข้าส่งออก สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดและการใช้งานระบบ

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
ประกอบกับการพัฒนาระบบ FSW ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขั้นตอนกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำในบางขั้นตอนบางกระบวนการ ซึ่งกระทบกับความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีการปฏิบัติของผู้นำเข้าส่งออกให้เป็นไปตามกฎหมาย	Fisheries Single Window (FSW)
๒. ความเสี่ยงในการลักลอบนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในบางพื้นที่และบางจังหวัดยังคงมีอยู่เนื่องจากประเทศไทยมีพรมแดนเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีจุดผ่อนปรนและจุดผ่านแดนชั่วคราวหลายแห่ง จึงมีเหตุผลความจำเป็นในการควบคุมเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะสินค้าประมงนำเข้าที่มีความเสี่ยงต่อการ ทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน ไร้การควบคุม (IUU) การลักลอบนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่เป็นสัตว์สงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าตามอนุสัญญา CITES และสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีความเสี่ยงต่อโรคระบาด เป็นต้น	กรมประมงควรกำหนดเป้าหมายและเพิ่มประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานเฝ้าระวังป้องกันการลักลอบการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการลักลอบ ตลอดจนบูรณาการตรวจสินค้าเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๓ กรมปศุสัตว์

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
ในบางพื้นที่ยังประสบปัญหาลักลอบนำเข้าสินค้า	เจ้าหน้าที่ด่านกักกันสัตว์ ควรตรวจติดตามอย่างสม่ำเสมอ และปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

๑.๔ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
ด้านการค้าชายแดน ๑. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๓๗ แห่ง ใน ๑๐ จังหวัด (๑๒ เขตเศรษฐกิจพิเศษ) ไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจนำเข้า/ส่งออก ผลผลิตทางการเกษตรตามเขตแนวชายแดน และสหกรณ์มีความอ่อนแอ มีฐานะทางการเงิน ไม่เข้มแข็ง หรือมีปัญหาการบริหารงานภายใน	กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรถอดบทเรียนความสำเร็จจากสหกรณ์ที่ดำเนินการประสบความสำเร็จ เพื่อให้สหกรณ์อื่นๆ ศึกษาดูงานและนำไปปรับใช้ในการดำเนินงาน
๒. สหกรณ์ยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องการทำการค้าชายแดน เรื่องนำเข้า – ส่งออกสินค้า	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดควรเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดจัดตั้งทีมงานระดับจังหวัดร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้ความรู้กับสหกรณ์ที่จะทำการค้าชายแดนจนกว่าสหกรณ์จะสามารถดำเนินการเองได้

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
	มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๓. สหกรณ์จังหวัดยังไม่มี การประเมินศักยภาพในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษว่ามีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจการค้าชายแดนหรือไม่	กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรมีการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการทำการค้าชายแดนของสหกรณ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างเจาะลึก เพื่อให้ได้ผลการศึกษาน่าเชื่อถือและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน และควรจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องมีการสนับสนุนให้มีจุดรวบรวมสินค้าและมีการรวมกลุ่มให้เกิดสหกรณ์ ทำหน้าที่บริหารจัดการสินค้าเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และสร้างความเข้มแข็งให้ได้
ด้านบุคลากร	
๑. ปัญหาทางด้านภาษาที่ต้องใช้ในการสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน	ควรจัดฝึกอบรมบุคลากรให้มีความพร้อมเรื่อง การสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญการค้าชายแดน	ควรพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้เชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอย่างแท้จริงเพื่อเป็นที่พึ่งให้กับสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

๒.๑ กรมวิชาการเกษตร

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
มีความล่าช้าในการปฏิบัติการถ่ายโอนภารกิจระหว่าง อย. กับกรมวิชาการเกษตร	กรมวิชาการเกษตรควรเร่งรัดพัฒนาระบบการแจ้งนำเข้าทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการให้บริการ โดยต้องพัฒนาระบบให้สอดคล้องกับภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอน ซึ่งมีพื้นฐานการจัดเก็บรายละเอียดข้อมูลที่แตกต่างกัน
ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เป็นพื้นที่ที่ไม่มีความปลอดภัย ทำให้ใช้กฎหมายมาบังคับได้ยาก ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืน ช่องทางการลักลอบขนถ่ายสินค้าด้านพืช ด้านปศุสัตว์และสินค้าอื่นๆ มีหลายช่องทาง ตามแต่ลักษณะภูมิประเทศ ทำให้การควบคุมเป็นไปได้ไม่ทั่วถึง บุคลากรไม่เพียงพอ	เห็นควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่มาเพิ่ม และประสานกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

๒.๒ กรมประมง

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. ปัจจุบันกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม โดยเฉพาะกฎหมายที่สำคัญ ๒ ฉบับ ได้แก่ พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกอบกับการพัฒนาระบบ FSW ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงขั้นตอนกระบวนการในการควบคุมตรวจสอบการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำในบางขั้นตอน บางกระบวนการ ซึ่งกระทบกับความรู้ความเข้าใจในระเบียบวิธีการปฏิบัติของผู้นำเข้าส่งออกให้เป็นไปตามกฎหมาย</p>	<p>กรมประมงควรกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และการฝึกอบรมถ่ายทอดให้ความรู้แก่ผู้นำเข้าส่งออก สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ รวมทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่กำหนดและการใช้งานระบบ Fisheries Single Window (FSW)</p>
<p>๒. ความเสี่ยงในการลักลอบนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในบางพื้นที่และบางจังหวัดยังคงมีอยู่ เนื่องจากประเทศไทยมีพรมแดนเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งทางบกและทางน้ำ โดยมีจุดผ่อนปรนและจุดผ่านแดนชั่วคราวหลายแห่ง จึงมีเหตุผลความจำเป็นในการควบคุมเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะสินค้าประมงนำเข้าที่มีความเสี่ยงต่อการ ทำการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน ไร้การควบคุม (IUU) การลักลอบนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่เป็นสัตว์สงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าตามอนุสัญญา CITES และสัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีความเสี่ยงต่อโรคระบาด เป็นต้น</p>	<p>กรมประมงควรกำหนดเป้าหมายและเพิ่มประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานเฝ้าระวัง ป้องกันการลักลอบการนำเข้าส่งออกสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการลักลอบ ตลอดจนบูรณาการตรวจสินค้าเกษตรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>

๒.๓ กรมปศุสัตว์

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงาน (นักวิทยาศาสตร์) ในห้องปฏิบัติการในการตรวจโรคสัตว์ (ด้านกักกันสัตว์จังหวัดสระแก้ว)</p>	<p>กรมปศุสัตว์ควรจัดสรรนักวิทยาศาสตร์ประจำห้องปฏิบัติการในการตรวจสัตว์ ให้สอดคล้องกับความต้องการของด่านปศุสัตว์</p>
<p>ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส เป็นพื้นที่ที่ไม่มีความปลอดภัย ทำให้ใช้กฎหมายมาบังคับได้ยาก ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าว โดยเฉพาะช่วงเวลากลางคืน ช่องทางการลักลอบขนถ่ายสินค้าด้านพืช ด้านปศุสัตว์และสินค้าอื่นๆ มีหลายช่องทาง ตามแต่ลักษณะภูมิประเทศ ทำให้การควบคุมเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึง บุคลากรไม่เพียงพอ</p>	<p>เห็นควรแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่มาเพิ่ม และประสานกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่อย่างใกล้ชิด</p>

๒.๔ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ด้านการค้าชายแดน</p> <p>๑. สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทั้ง ๓๗ แห่ง ใน ๑๐ จังหวัด (๑๒ เขตเศรษฐกิจพิเศษ) ไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจนำเข้า/ส่งออก ผลผลิตทางการเกษตรตามเขตแนวชายแดน และสหกรณ์มีความอ่อนแอ มีฐานะทางการเงิน ไม่เข้มแข็ง หรือมีปัญหาการบริหารงานภายใน</p>	กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรถอดบทเรียนความสำเร็จจากสหกรณ์ที่ดำเนินการประสบความสำเร็จ เพื่อให้สหกรณ์อื่นๆ ศึกษาดูงานและนำไปปรับใช้ในการดำเนินงาน
๒. สหกรณ์ยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องการค้าชายแดน เรื่องนำเข้า – ส่งออกสินค้า	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดควรเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดจัดตั้งทีมงานระดับจังหวัดร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยง รวมทั้งจัดฝึกอบรมหรือให้ความรู้กับสหกรณ์ที่จะทำการค้าชายแดนจนกว่าสหกรณ์จะสามารถดำเนินการเองได้ มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๓. สหกรณ์จังหวัดยังไม่มี การประเมินศักยภาพในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษว่ามีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจการค้าชายแดนหรือไม่	กรมส่งเสริมสหกรณ์ควรมีการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการทำการค้าชายแดนของสหกรณ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างเจาะลึก เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินงาน และควรจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ที่เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษต้องมีการสนับสนุนให้มีจุดรวบรวมสินค้าและมีการรวมกลุ่มให้เกิดสหกรณ์ ทำหน้าที่บริหารจัดการสินค้าเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ และสร้างความเข้มแข็งให้ได้
<p>ด้านบุคลากร</p> <p>๑. ปัญหาทางด้านภาษาที่ต้องใช้ในการสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน</p>	ควรจัดฝึกอบรมบุคลากรให้มีความพร้อมเรื่อง การสื่อสารกับประเทศเพื่อนบ้าน
๒. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญการค้าชายแดน	ควรพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้เชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษอย่างแท้จริงเพื่อเป็นที่ปรึกษาให้กับสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สรุปข้อค้นพบและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
<p>ด้านบูรณาการภายในหน่วยงาน</p> <p>ทุกหน่วยงานได้ดำเนินงานตามกรอบภารกิจของตนเอง แต่ยังขาดการบูรณาการร่วมกันในเรื่องข้อมูล สถานที่</p>	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมอบหมายเจ้าภาพหลัก เพื่อให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และ

ข้อค้นพบ	ข้อเสนอแนะ
บุคลากร อุปกรณ์ รวมทั้งขาดแผนบูรณาการในการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	จัดทำแผนบูรณาการดังกล่าว
ด้านบูรณาการภายนอกหน่วยงาน ขาดการบูรณาการในการทำงานกับหน่วยงานภายนอกกระทรวงเกษตรที่เกี่ยวข้อง	หาหน่วยงานเจ้าภาพในกระทรวงเกษตรเพื่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพิเศษมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดทำแผนบูรณาการการปฏิบัติงานให้มีการทำงานอย่างเป็นระบบที่สอดคล้องกันอย่างแท้จริง
ด้านพัฒนาสหกรณ์ สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษยังขาดความเข้มแข็ง และความรู้ด้านการทำธุรกิจนำเข้า และส่งออก และสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการยังไม่มี การเชื่อมโยงข้อมูลเครือข่ายด้านการผลิต การตลาด และธุรกิจ อย่างจริงจัง	<p>๑. เร่งการขับเคลื่อนการพัฒนาสหกรณ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้มีศักยภาพรองรับการทำธุรกิจนำเข้าและส่งออกตามเขตแนวชายแดน</p> <p>๒. สนับสนุนการรวมตัวของเกษตรกรในเขตพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้เข้ามารวมเป็นสมาชิกและเป็นกำลังตามอุดมการณ์และหลักการของสหกรณ์</p> <p>๓. ประชาสัมพันธ์สินค้าสหกรณ์ในประเทศคู่ค้าตาม AEC เพื่อขยายตลาดสินค้าเกษตรของไทย</p> <p>๔. ให้มีการจัดชั้นสหกรณ์ตามระดับความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาตามศักยภาพของสหกรณ์ อันจะช่วยยกระดับความสามารถของสหกรณ์ในแต่ละชั้นได้เร็วขึ้น</p>

๔. ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข

๔.๑ กรมวิชาการเกษตร

ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด	ข้อเสนอแนะ
๑. ขาดสถานที่ หรืออาคารในการปฏิบัติงานในจุดผ่อนปรน หรือจุดอนุมัติเฉพาะคราว	ควรจัดหาสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความพร้อม และความสะดวกในการปฏิบัติงาน
๒. การแจ้งนำเข้าพืชผ่านระบบ NSW ผู้ประกอบการรายใหม่ยังไม่ทราบ และเข้าใจขั้นตอนการนำเข้าพืชผ่านระบบ NSW	<p>๑) เน้นการประชาสัมพันธ์ทางด้านเอกสาร หรือช่องทางอื่นๆ ให้แพร่หลายมากขึ้น</p> <p>๒) จัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อให้ความรู้เรื่องกฎระเบียบนำเข้าของประเทศปลายทาง</p>
๓. พื้นที่ควบคุมร่วมกัน (Common Control Area หรือ CCA.) มีการร่วมตรวจสอบสินค้าขาออกในประเทศปลายทางทำให้ศัตรูพืชมีโอกาสเข้ามาระบาดในประเทศปลายทางได้ (สะพานมิตรภาพ ไทย-ลาว ๒ และด่านสากลข้ามมิตรภาพ ๒ ของแขวงสะหวันนะเขต สปป.ลาว)	กรณี CCA. ควรมีการตรวจสอบสินค้าในประเทศต้นทางโดยเจ้าหน้าที่ของไทย เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของศัตรูพืชต่างๆ เข้ามาในประเทศไทย และสามารถระงับการนำเข้าจาก สปป.ลาว ในกรณีตรวจแล้วไม่ผ่าน

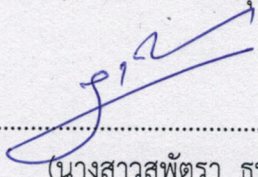
๔.๒ กรมปศุสัตว์

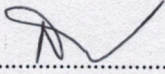
ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัด	ข้อเสนอแนะ
๑. มีความแออัด ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน (ด้านกักกันสัตว์จังหวัดสระแก้ว)	เปิดช่องทางในการส่งออกเพื่อลดความแออัดและความเสียหายต่อสินค้าปศุสัตว์
๒. ผู้ประกอบการได้สะท้อนปัญหาระเบียบการนำเข้าของกัมพูชา ไม่มีความชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย และระบบการค้าแบบสัมปทานเป็นอุปสรรคการค้า	ควรมีการประชุมหารือกับผู้บริหารระดับสูงของกัมพูชา กำหนดหลักเกณฑ์รูปแบบที่ชัดเจน
๓. ประเทศกัมพูชาไม่ค่อยเปิดเผยข้อมูลเรื่องโรคระบาดสัตว์ที่แท้จริงและเป็นปัจจุบันทำให้ยากต่อการควบคุมโรคระบาดตามแนวชายแดน	ควรติดตามข่าวสารเรื่องโรคระบาดอย่างใกล้ชิด และเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้าสินค้า ควรมีการตรวจตามแนวชายแดนเพิ่มมากขึ้นอย่างเข้มงวด
๔. สถานกักกันสัตว์เป็นสถานที่เช่า โดยเป็นสัญญาเช่าปีต่อปี ซึ่งอาจประสบปัญหาต่อไปในอนาคต หากผู้ให้เช่าไม่ต่อสัญญา เนื่องจากปัจจุบันมีชาวบ้านบางส่วนร้องเรียนเรื่องเสียงรบกวน และกลิ่นเหม็นจากสัตว์ต่างๆ	ให้จังหวัดจัดหาสถานที่กักกันสัตว์ให้ถาวร และจัดระเบียบสถานที่ให้ถูกสุขลักษณะ

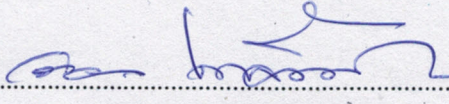
๖. อื่นๆ ตามที่เห็นควรเพิ่ม

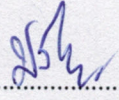
๗. การลงนามรับรองรายงาน

ลงชื่อ..........ประธานกรรมการ
(นายเฉลิมพร พิธณสาร)

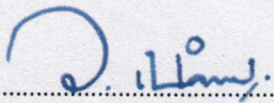
ลงชื่อ..........กรรมการ
(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

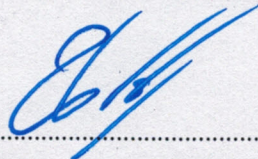
ลงชื่อ..........กรรมการ
(นางสมหญิง เปี่ยมสมบูรณ์)

ลงชื่อ..........กรรมการ
(นายฉลอง เทพวิทักษ์กิจ)

ลงชื่อ..........กรรมการ
(นายปรีชา สมบูรณ์ประเสริฐ)

ลงชื่อ..........กรรมการและเลขานุการ
(นางสาวสุมาลี จันท์กำเนิด)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภายใน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงชื่อ..........กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(นายวุฒิพงศ์ เนียมหอม)
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ลงชื่อ..........กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(นางนงลักษณ์ เกตุเวชสุริยา)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
ขนาด ๑,๒๖๐ ไร่

การลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
ในพื้นที่ตำบลบ้านโคก อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

การลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
ในพื้นที่ตำบลศรี้ง อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย และตำบลปงน้อย อำเภอดอยหลวง จังหวัดเชียงราย

ภาคผนวก ข

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
และระบบโลจิสติกส์

การลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
ห้างหุ้นส่วนจำกัด พญาเม็กรายการเกษตร ตำบลเม็กราย อำเภอพญาเม็กราย จังหวัดเชียงราย

ขนส่งกล้วยหอมด้วยรถยกเพื่อขนหวีกล้วยจากสวนมาคัด ทำความสะอาด และบรรจุกล่อง เตรียมส่งออกไป
ยังมณฑลยูนนาน ประเทศจีน ผ่านทางถนนอาร์สามเอไทย-สปป.ลาว-จีนตอนใต้ ทางด่านพรมแดน อ.เชียงของ
จ.เชียงราย ต่อไป

การบรรจุสินค้ากล้วยใส่กล่องพร้อมซีลถุงสุญญากาศ โดยบรรจุกล่องละ 7 หวี เตรียมส่งออกไปจำหน่ายที่
ประเทศจีนเป็นหลักผ่านด่านเชียงของ

การลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนบูรณาการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
ห้างหุ้นส่วนจำกัด พญาเม็งรายการเกษตร ตำบลเม็งราย อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย

เครื่องชั่งน้ำหนักสินค้ากล้วย

บ่อซึบสารเคลือบก่อนชั่งน้ำหนัก

ใช้วิธีการตัดต้นเดิมและบำรุงต้นหน่อโดยไม่ต้องปลูกใหม่

ภาคผนวก ค

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

การลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดมุกดาหาร

การลงพื้นที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลแผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
จังหวัดเชียงราย

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

การตรวจสอบสินค้า ณ สำนักงานด่านตรวจสัตว์น้ำ จังหวัดมุกดาหาร

การตรวจสอบสินค้า ณ สะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๒

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

การตรวจสอบสินค้า ณ ท่าเทียบเรือเทศบาลจังหวัดมุกดาหาร

การตรวจป้องกันลักลอบตามจุดรวมเรือตลอดลำน้ำโขง

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

อาคารปฏิบัติงานพื้นที่ควบคุมร่วมกัน (CCA) มุกดาหาร

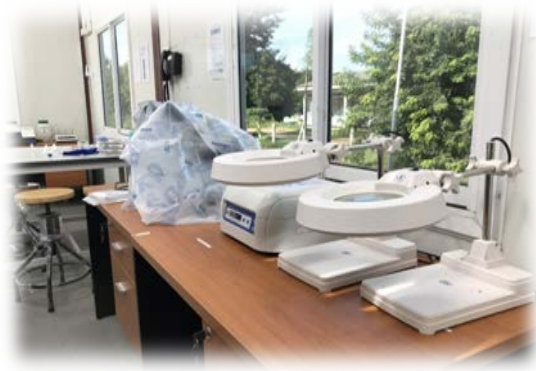
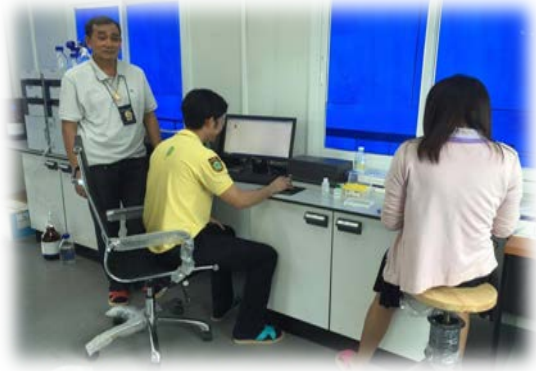

อาคารปฏิบัติงาน CCA ฝั่ง สปป.ลาว

อุปกรณ์ตรวจสินค้าเพื่อรองรับ CCA

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

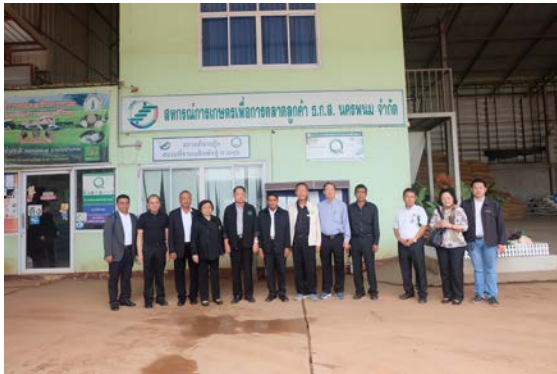

การดำเนินการห้องปฏิบัติการ ด้านกักกันสัตว์มุกดาหาร

การประชุมเพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ด่านศุลกากร จังหวัดมุกดาหาร

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

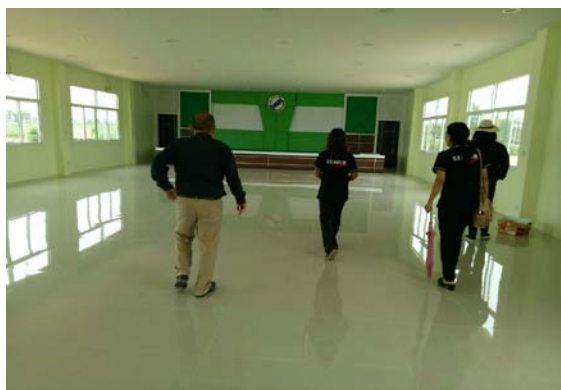

การประชุมเพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ สหกรณ์จังหวัดนครพนม

แผนงานบูรณาการ การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

การประชุมเพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ ตำบลตากการ จังหวัดสระแก้ว

การประชุมเพื่อดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
ประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ สหกรณ์จังหวัดสระแก้ว

บรรณานุกรม

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เอกสารผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและการสั่งการของนายกรัฐมนตรี

เอกสารผลการเบิกจ่ายเงิน (กรมบัญชีกลาง)

ร่างแผนแม่บทการพัฒนาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๔ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

รายงานผลการศึกษาโครงการศึกษาโลจิสติกส์และโซ่อุปทานกุ้ง จังหวัดจันทบุรี และตราด : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กันยายน ๒๕๖๐

ผลการศึกษาโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตร กรณีสินค้ากล้วย : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กันยายน ๒๕๖๐

เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เล่มที่ ๑๓ : แผนงานบูรณาการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๒๕๖๐ : กรมวิชาการเกษตร

รายงานผลการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : กรมวิชาการเกษตร

หนังสือที่ กษ ๐๙๐๕/๓๑๐๕ เรื่อง รายงานผลตามข้อเสนอแนะจากการประชุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ : กรมวิชาการเกษตร.

หนังสือที่ กษ ๐๙๐๕/๕๑๑๐ เรื่อง ส่งรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วงไตรมาสที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - มิถุนายน ๒๕๖๐) ผลการตรวจราชการวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ : กรมวิชาการเกษตร

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๒๕๖๐ : กรมประมง

รายงานผลการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : กรมประมง

หนังสือที่ กษ ๐๕๑๓.๔/๑๐๖๑๗ เรื่อง ผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วงไตรมาสที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - มิถุนายน ๒๕๖๐) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ : กรมประมง

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๒๕๖๐ : กรมปศุสัตว์

รายงานผลการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : กรมปศุสัตว์

ข้อเสนอแนะผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วงไตรมาสที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ : กรมปศุสัตว์

โครงการบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ๒๕๖๐ : กรมส่งเสริมสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : กรมส่งเสริมสหกรณ์.

หนังสือที่ กษ ๑๑๐๑/๕๖๖๒ เรื่อง ข้อเสนอแนะจากการประชุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจากรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : กรมส่งเสริมสหกรณ์

หนังสือที่ กษ ๑๑๐๑/๙๓๒๔ เรื่อง ข้อเสนอแนะผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วงไตรมาสที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๙ – มิถุนายน ๒๕๖๐) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ : กรมส่งเสริมสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๒๕๖๐ : สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

รายงานผลการดำเนินงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๕๖๐ : สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

